AGATHA CHRISTIE
CESETLER MERDİVENİ
Yaşlıca bir kadın. Cinayetin tadını çıkarmak istiyordu. Orta yaşlı bir adam. Cesedin kütüphanesinde bulunmasına kızıyordu. Uşak. Ağzı sıkı bir adamdı. Genç bir kız. Rol yapmasını iyi biliyordu.
Ruby'nin kuzini. Aklı başında bir kadındı.
Zengin bir adam. Kendisini çok yalnız hissediyordu. Convvay'in gelini. Geçmişle bağlarını koparmak istiyordu. Conway'in damadı. Güvenilmez bir adam etkisi bırakıyordu. Adelaide'in oğlu. Dedekdifliğe meraklıydı.
Genç bir adam. Haddinden fazla aptaldı.
Yakışıklı tenis ve dans öğretmeni. Fazla çekici bir tipti. Adelaide'in hayranı. Çok sadık bir âşıktı.
Polis müdürü. Bantry'lerin yakın ahbabıydı.
Müfettiş. Fazla çalışkan ve işgüzardı.
Başmüfettiş. Katili ne olursa olsun yakalamak niyetindeydi. Conway'in arkadaşı. Ona yardıma çalışıyordu.
Convvay'in uşağı. Efendisinin sırlarını biliyordu.
Okul öğrencisi. Alışverişten hoşlanıyordu.
MİSS MARPLE'IN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI
Kesik tırnaklar
Eski beyaz bir tuvalet
Bir fotoğraf
Yanmış bir ayakkabı
Bir düğme
Kömür olmuş bir araba
Tüylü bir halı
Bir okul öğrencisi
Bazı kayıtlar
Sarışın bir kadın

MİSS
MARPLE ŞU SORULARI CEVAPLANDIRMAK ZORUNDAYDI:
Ruby, gece biriyle buluşmaya mı gitmişti?
Genç kız elbisesini neden değiştirmişti?
Kimler yalan söylüyordu?
Josie neden o kadar öfkeliydi?
Ruby'nin bir gençle gizii bir ilişkisi var mıydı?
Katil neden konağın kütüphanesini seçmişti?
Esrarlı filmci kimdi?
Ruby gerçekten saf ve aptal bir kız mıydı?
Okul öğrencilerinden hangisi gerçeği gizliyordu?
Jefferson verdiği kararda hatalı mıydı?
Birinci Bölüm
1
Bayan Bantry, rüya görüyordu. Itırşahileri, çiçek sergisinin de birincisi olmuştu. Beyaz keten cüppeli rahip kilisede ödülleri veriyordu. Rahibin karısı, sırtında mayosuyla yanlarından geçti. Ama rüya bu ya... Topluluk buna hiç aldırmıyordu. Kadın gerçekte de böyle yapsaydı kimbilir nasıl davranırlardı?
Bayan Bantry, rüyasının zevkini iyice çıkarıyordu. Kadın ilk sabah çayının gelmesiyle sona eren bu sabah rüyalarından çoğunlukla hoşlanırdı. Bayan Bantry evlere özgü o sabah gürültülerini hayal meyal işitiyordu. Hizmetçinin merdivendeki perdeleri çekerken çıkardığı halkaların şıkırtıları. İkinci hizmetçinin koridoru süpürürken çıkardığı hışırtı. Daha uzakta, ağır ön kapı sürgüsünün çekilmesinden doğan gıcırtı.
Yeni bir gün başlıyordu. Bayan Bantry çiçek sergisinden elden geldiğince zevk almalıydı. Çünkü bunun bir rüya olduğu giderek daha belirginleşiyordu...
Aşağıda, salondaki büyük panjurlar gürültüyle açıldı. Bayan Bantry bu gürültüyü hem duydu, hem duymadı. Evle ilgili o alışılagelmiş gürültüler daha on beş dakika devam

edecekti. Usulca, olabildiğince sessizce. Çok bildik oldukları için insanı rahatsız etmiyorlardı bunlar. Bu gürültüler, koridordan yankılanan alçak, kontrollü ayak sesleri, çiçekli bir elbisenin hışırtısı, dışarıdaki masaya konan çay tepsisindeki takımın hışırtısı, tüm bunlar Mary'nin usulca kapıya vurarak, perdeleri açmak için içeriye girmesiyle sona erecekti.
Bayan Bantry uykusunda kaşlarını çattı. Bu rüya haline rahatsız edici bir şey karışıyordu. Zamansız bir şey. Koridorda duyulan ayak sesleri. Daha zamanı değildi bunların. Sonra adımlar çok telaşlıydı. Bayan Bantry'nin kulakları farkına varmadan çay takımının şırgırtısını duymaya çalıştı. Ama böyle bir ses yoktu.
Kapıya vuruldu. Bayan Bantry rüyasının derinliklerinden, «Girin,» diye seslendi. Kapı açıldı. Şimdi perdeler çekilirken birbirlerine vuran halkaların şıkırtısı duyulacaktı.
Ama böyle bir gürültü olmadı. Uçuk yeşil ışıkta Mary'nin sesi duyuldu yalnızca. Kız soluk soluğa, telaşla, «Ah madam, ah, madam,» diye bağırdı. «Kütüphanede bir ceset var.»
Sonra korkuyla hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlayarak odadan fırladı.
Bayan Bantry yatakta doğrulup oturdu. Ya rüyası tuhaf bir biçimde değişmişti, ya8 da —ya da Mary gerçekten telaşla odaya dalıp, kütüphanede bir ceset olduğunu söylemişti. İnanılmayacak, garip bir şeydi bu!
Bayan Bantry kendi kendine, «İmkânsız,» dedi. «Herhalde rüya gördüm.»
Ama bu sözler ağzından çıkarken bile, rüya görmemiş olduğuna gitgide inanıyordu. Mary o üstün, kendisine her ¦zaman hakim olmasını bilen Mary'si o şaşılacak sözleri gerçekten söylemişti. .
Bayan Bantry bir an düşündü. Sonra da uyumakta olan kocasını telaşla, dirseğiyle dürttü. «Arthur, Arthur, kalk.»
Bay Bantry homurdandı, mırıldandı ve sonra öbür yanına döndü.
«Uyan, Arthur. Mary'nin ne dediğini duydun mu?»
Bay Bantry güç anlaşılır bir şekilde, «Olabilir..» diye mırıldandı. «Ben de seninle aynı fikirdeyim, Dolly.» Ve hemen uykuya daldı yeniden.
Bayan Bantry adamı sarstı. «Dinlemelisin. Mary, buraya geldi ve kütüphanede bir ceset olduğunu söyledi.»
«Ha? Ne?»

«Kütüphanede bir ceset...»
«Kim demiş?»
«Mary.»
Bay Bantry karmakarışık olan aklını, kafasını toplamaya çalışarak, duruma hakim olmaya çabaladı. «Saçmalama, kızım. Rüya görmüşsün.»
«Hayır görmedim. Önce ben de öyle sandım. Ama rüya değil bu. Kız içeri girdi ve öyle dedi.»
«Mary içeri girerek kütüphanede bir ceset olduğunu mu söyledi?»
«Evet.»
Bay Bantry «Ama olamaz ki,» dedi.
Bayan Bantry duraksayarak, «Evet...» dedi. «Herhalde.» Sonra kendisini toplayarak sözlerini sürdürdü. «O halde Mary neden öyle söyledi?»
«Öyle söylemiş olamaz.»
«Söyledi.»
«Belki sen hayal gördün.»
«Ben hayal görmedim.»
Bay Bantry'nin uykusu iyice açılmıştı artık. Meseleyi çözmeye hazırlanıyordu. Şefkatle, «Sen rüya görmüşsün, Dolly, işte o kadar,» dedi. «Buna okuduğun o polisiye roman neden oldu. Şu 'Kırık Kibrit Cinayeti.' Hani — Lord Edgbaston __g .
tüphanedeki halının üzerine güzel bir sarışının yattığını görüyor. Kız ölmüş. Romanlarda cesetler muhakkak kütüphanelerde bulunur. Gerçek yaşamda böyle bir olayla hiç karşılaşmadım.»
Bayan Bantry, «Belki artık karşılaşırsın,» diye cevap verdi. «Her neyse... Arthur, kalkıp ilgilenmelisin.»
«Dolly, rica ederim, kuşkusuz bir rüyaydı bu. İnsan ilk uyandığı zaman rüyası kendisine gerçekmiş gibi gelir. Bunun doğru olduğuna inanır.»

«Ben başka türlü bir rüya görüyordum. Bir çiçek sergisi ve rahibin mayolu karısıyla ilgili bir şey...» Birdenbire canlanan Bayan Bantry yataktan fırlayarak perdeleri açtı. Güzel bir sonbahar gününe özgü bir ışık odaya doldu. Kadın, kesin bir tavırla, «Rüya değildi,» diye ekledi. «Haydi kalk, Arthur. Aşağıya in ve meseleyi anla.»
«Aşağıya inip, kütüphanede bir ceset olup olmadığını sormamı mı istiyorsun? Bu pek gülünç olur.»
Bayan Bantry, «Bir şey sorman şart değil,» dedi. «Eğer kütüphanede bir ceset varsa, bunu biri sana hemencecik söyler nasıl olsa. Ama Mary çıldırdıysa ve olmayan birtakım şeyleri görüyorsa o başka. Senin bu konuda bir şey söylemene gerek kalmaz zaten.»
Bay Bantry söylenerek, sabahlığına sarındı ve odadan çıktı. Koridordan geçerek, merdivenlerden indi. Aşağıya hizmetkârlar toplanmışlardı. Bazıları ağlıyordu. Uşak, önemli bir tavırla öne doğru bir adım attı.
«Geldiğiniz çok iyi oldu, efendim. Siz ininceye kadar hiçbir şey yapılmamasını söyledim. Polise telefon edeyim mi, efendim?»
«Polise telefon edip ne diyeceksin?»
Uşak, başını ahçınm omzuna dayamış olan ve hüngür hüngür ağlayan uzun boylu, genç bir kadına sitemle baktı. «Anladığıma göre Mary size durumu açıklamış.»
— 10 —
Mary inledi. «O kadar sarsıldım ki, ne söylediğimi bilmiyorum. O manzarayı hatırlayınca dizlerimin bağı çözüldü, midem bulanmaya başladı. Onu öyle bulmak... ah, ah, ah!» Başını yeniden ahçı Bayan Eccles'in omzuna dayadı.
Ahçı kadın neredeyse zevkle, «Vah vah yavrum,» dedi.
Uşak, «Tabii Mary biraz sarsıldı, efendim,» diye açıkladı. «O korkunç şeyi bulan o. Her zamanki gibi perdeleri açmak için kütüphaneye gitti... Ve... az kalsın ayağı cesede takılıyordu.»
Bay Bantry, «Yani kütüphanemde gerçekten bir ceset olduğunu mu iddia ediyorsun?» diye sordu. «Benim kütüphanemde?»
Uşak öksürdü. «Belki cesedi görmek istersiniz, efendim.»
«Alo allo allo? Burası Karakol. Kim konuşuyor?» Polis memuru bir eliyle alıcıyı tutuyor, öbürüyle de ceketinin düğmelerini ilikliyordu. «Evet, evet, Gossington konağı. Efendim? Ah, günaydın, efendim.» Polk'un sesinin tonu biraz değişti. Karşısındaki kimse bölgenin esas hakimi ve polis sporlarının hamisi olduğundan sesindeki o sabırsız ve resmi ifade kayboldu.
«Evet, efendim? Sizin için ne yapabilirim? Afedersiniz, efendim, anlayamadım... Bir ceset mi dediniz?»
Efendim? Evet, rica ederim, efendim. Tanımadığınız genç bir kız mı? Evet efendim, anlıyorum. Evet, siz her şeyi bana bırakın.» Polk alıcıyı yerine koyarak, uzun bir ıslık çaldı. Sonra amirinin numarasını çevirmeye başladı.
Bayan Polk çevreye kızarmış Tarbon kokusu yayılan mutfaktan başını uzattı. «Ne olmuş?»
— 11 —
Kocası, «Akla gelmeyecek bir şey,» diye cevap verdi. «Konakta genç bir kızın cesedi bulunmuş. Bay Bantry'nin kütüphanesinde.»
«Öldürülmüş mü?»
«Boğulmuş.»
«Kimmiş kız?»
«Bay Bantry onu hiç tanımadığını söyledi.»
«O zaman kızın adamın kütüphanesinde ne işi varmış?»
Polk sitemli bir bakışla karısını susturduktan sonra resmi bir tavırla telefonda konuşmaya başladı. «Müfettiş Slack? Ben Polk. Şimdi haber verildi. Bu sabah yediyi çeyrek geçe genç bir kızın cesedi...»
Miss Marple giyinirken telefonu çaldı. Bu ses yaşlı kızı biraz şaşırttı. Telefonu bu saatte pek çalmazdı. Hiç evlenmemiş olan yaşlı Miss Marple'ın yaşamı o kadar düzenliydi ki, beklenmedik bir telefon onun heyecanla kendi kendisine bir sürü soru sormasına neden olurdu.
Miss Marple hâlâ çalan telefona hayretle baktı. «Allah Allah... Kim olabilir bu?»
Köyde, herkes ahbabına dokuzla dokuz buçuk arası telefon ederdi. O günkü planlar, davetler filan hep o saatlerde açıklanırdı. Bazan kasap, etle ilgili

bir sorun oldu mu dokuzdan biraz önce telefon ederdi. Gün ortasında da ahbaplar yine birbirlerini arayabilirlerdi, Ama gece dokuz buçuktan sonra telefon etmek ayıp sayılırdı. Tabii Miss Marple'ın yeğeni bir romancıydı, yani aklına estiği gibi hareket ederdi o. Miss Marple'ı olmayacak saatlerde aradığı da çok görülmüştü. Hele bir keresinde on ikiye on kala telefon etmişti genç adam. Ama ilginç bir insan olan Raymond West kesinlikle erken kalkmazdı.
— 12 —
Miss Marple, «Yanlış numara çevirdiler,» diye karar verdi. Ondan sonra da sabırsız araca yaklaşarak, sesini kesmek için alıcıyı kaldırdı. «Evet?»
«Jane, sen misin?»
Miss Marple çok şaşırdı. «Evet, benim. Pek erken kalkmışsın, Dolly.»
Bayan Bantry'nin sesi oldukça heyecanlıydı. Kadının soluk soluğa olduğu anlaşılıyordu. «Çok korkunç bir şey oldu.»
«Ah, hayatım.»
«Kütüphanede bir ceset bulduk.»
Miss Marple bir an arkadaşının çıldırmış olduğunu sandı. «Ne buldunuz?»
«Biliyorum. İnsan inanamıyor değil mi? Yani, ben böyle şeylerin yalnızca kitaplarda olduğunu sanırdım. Bu sabah, aşağıya inip bakması için Arthur'la saatlerce tartıştım.»
Miss Marple kendisini toplamaya çalıştı. Telaşla, «Peki, ceset kimin?» diye sordu.
«Bir sarışının.»
«Neyin? Neyin?»
«Bir sarışının. Güzel bir sarışının. Yine tıpkı kitaplardaki gibi. Hiçbirimiz de onu tanımıyoruz üstelik. Orada, kütüphanede öyle yatıyor. Ölmüş. İşte onun için hemen kalkıp buraya gelmelisin.»
«Size gelmemi mi istiyorsun?»
«Evet. Senin için arabayı yollayacağım.»
Miss Marple tereddütle, «Eğer seni teselli edebileceğimi sanıyorsan, tabii gelirim,» dedi. «Ben...»
«Beni teselli etmeni istediğim yok. Ama sen cesetler konusunda çok ustasındır.»
«Yok canım... Benim o küçük başarılarım daha ziyade teoride kalıyordu.»

«Yok, yok, sen cinayet konusunda çok ustasındır. Anlayacağın kız öldürülmüş. Onu boğmuşlar. Onun için ben şimdi şöyle düşünüyorum: madem bizim evde bir cinayet iş-
— 13 —
lenmiş ben de bunun zevkine varmalıyım. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musun? İşte onun için senin gelmeni istiyorum. Katili bulmam ve esrarı çözmem için bana yardım etmelisin. Aslında bu bayağı heyecan verici bir olay. Öyle değil mi?»
«Tabii, şekerim, eğer sana yardım edebilirsem...» «Çok iyi! Arthur aksilik ediyor. Bu olayın beni eğlendirmemesi gerektiğini düşünüyor. Tabii aslında acı bir olay. Ama neticede ben kızı tanımıyorum. Onun «gerçek»e benzemediğini de söyleyeyim. Ne demek istediğimi cesedi gördüğün zaman anlarsın.»
5 '
Miss ¦ Marple biraz da soluk soluğa Bantry'lerin arabasından indi. Şoför kapıyı saygıyla açmıştı.
Bay Bantry dışarı çıkarak basamaklarda durdu. Biraz şaşırmış gibif di. «Miss Marple? Şey... sizi gördüğüme çok sevindim.»
Miss Marple, «Karınız bana telefon etti,» diye açıkladı.
«Çok güzel, çok güzel, Dolly'nin yanında birinin bulunması gerek. Yoksa sinir krizi geçirecek. Şu anda sanki olay kendisini hiç etkilememiş gibi davranıyor ama...»
Aynı anda Bayan Bantry dışarı fırlayarak, «Hemen yemek odasına dön, Arthur,» diye bağırdı. «Jambonun soğuyacak.»
Bay Bantry, «Müfettişin geldiğini sanmıştım,» diye açıkladı.
Bayan Bantry, «Neredeyse gelir,» dedi. «İşte onun için önce kahvaltını bitirmen gerek. Buna ihtiyacın var.»
«Senin de öyle. Gelip biraz bir şeyler yemen iyi olur. Dolly...»
Bayan Bantry, «Biraz sonra gelirim,» dedi. «Haydi sen git, Arthur.»

— 14 —
Bay Bantry isteksiz, bir tavuk gibi yemek odasına yöneldi. Sonra Bayan Bantry zafer dolu bir sesle, «Şimdi!» diye bağırdı. «Haydi gel.»
Miss Marple'ı hızla uzun koridordan geçirerek evin doğu tarafına götürdü. Kütüphanenin kapısında Polk nöbet bekliyordu. Adam, otoriter bir tavırla Bayan Bantry'i durdurdu.
«Korkarım içeriye girilmesi yasak, madam. Müfettişin emri böyle.»
Bayan Bantry, «Saçmalama, Polk,» dedi. «Miss Marple'ı gayet iyi tanıyorsun.»
Polk, Miss Marple'ı tanıdığını itiraf etti.
Bayan Bantry «Onun cesedi görmesi şart,» diye ekledi. «Aptallık etme, Polk. Hem bu benim kütüphanem. Öyle değil mi?»
Polk boyun eğdi. Bir yandan da, «Müfettişe bunu söylemem,» diye düşünüyordu. Ama kadınlar hiçbir şeye dokun-mamalısınız,» diye uyarmayı da ihmal etmedi.
Bayan Bantry sabırsız sabırsız, «Biliyoruz,» diye cevap verdi. «İstersen sen de gel bize göz kulak ol.»
Polk bu izinden yararlanmayı fırsat bildi. Zaten buna önceden karar vermişti.
Bayan Bantry arkadaşını zaferle büyük, eski tip şömineye doğru götürdü. Melodrama kaçan bir tavırla, «İşte!» dedi.
Miss Marple o zaman arkadaşının kızın gerçeğe benzemediğini söylediği zaman neyi kasdettiğini anladı. Kütüphane, tam ev sahiplerine göre bir yerdi. Büyük, karışık, eski eşyalarla dolu bir yer.
Ve şöminenin önündeki ayı postunun üzerinde bu loş, rahat ve şirin odaya uymayan yeni, kaba ve metodramatik bir şey yatıyordu.
Gözalıcı bir genç kız. Kızın, sarıya boyalı saçları, büyük bir dikkatle iyice kıvrılıp, abartılı bir biçimde taranmıştı. Zayıf vücudunu saran, arkası açık, beyaz saten tuvaleti pullara işlenmişti. Fazla makyaj yapmıştı kız. Morarmış şiş yüzündeki
— 15 —
kalın pudra tabakası pek tuhaf duruyordu. İyice rimellenmiş kirpikleri gerilmiş yanakit/.na değiyor, kırmızı boyalı dudakları bir yaraya benziyordu. Kız el tırnaklarını koyu kırmızıya boyamıştı. Ayak tırnaklarını da öyle. Lame sandalları ucuz ve bayağıydı. Adi, dikkati çeken bir tipti. Bay Bantry'nin eski, rahat kütüphanesine de hiç uymuyordu.
Bayan Bantry alçak sesle, «Ne demek istediğimi anladın mı?» dedi. «Haklı değil miyim?»
Yanındaki yaşlı kadın başını salladı. Yerdeki cesede uzun uzun, düşünceli düşünceli baktı. Sonra, yumuşak bir sesle, «Pek gençmiş,» diye mırıldandı. «Evet... evet... herhalde öyle.» Bayan Bantry'nin sanki yeni bir şey keşfetmiş gibi şaşkın bir hali vardı.
Miss Marple eğildi. Ölüye dokunmadı. Kızın, elbisesinin önünü sıkıca yakalamış olan kızın ellerine bakıyordu. Sanki zavallı soluk almak için son defa savaşırken göğsünü tırmalamaya kalkışmıştı.
Dışarıda bir araba çakılları hışırdatarak durdu. Polk telaşla, «Müfettiş geldi sanırım...» dedi.
Bayan Bantry hemen kapıya doğru döndü. Miss Marple onu izledi. Bayan Bantry, «Merak etme, Polk,» diye mırıldandı.
Adam rahat bir soluk aldı.
Bay Bantry reçelli ekmeğinin son lokmasını da kahvenin yardımıyla telaşla yutarak, hole fırladı. Bölgenin Polis Müdürü Albay Melchett'in yanında Müfettiş Slack'la arabadan indiğini görünce, çok sevindi. Slack'den pek hoşlanmazdı. Fazla enerjik olan bu adam, önemli saymadığı kimseleri kırmaktan hiç çekinmeyen bir tipti.
— 16 —
Polis müdürü, «Günaydın, Bantry,» dedi. «Kalkıp gelmenin iyi olacağını düşündüm. Pek tuhaf bir olaya benziyor
bu.»
«Bu... bu...» Bay Bantry düşüncelerini açıklamaya çalışıyordu. «İnanılacak gibi değil! Korkunç!»
«Kızın kim olduğunu bilmiyor musun?»
«Hayır. Ömrümde görmedim.»
Müfettiş Slack sordu. «Uşak bir şeyler biliyor mu?»

«Lorrimer de benim gibi şaşırdı.»
Müfettiş Slack, «Ah,» diye mırıldandı. «Acaba?»
Bay Bantry, «Yemek odasında kahvaltı hazır, Melchett,» dedi. «Bir şeyler yemek ister misin?»
«Hayır... hayır, şu işe bakalım daha iyi. Haydock da neredeyse gelir. Hah, işte.»
Bir araba daha durdu. Aynı zamanda polis doktorluğu yapan Haydock, çabucak indi. İriyarı, geniş omuzlu bir adamdı. İkinci bir arabadan ise iki sivil polis çıktı. Bunlardan birinin elinde bir fotoğraf makinesi vardı.
Polis müdürü, «Ah,» dedi. «Tamam mıyız? Pekâlâ. Gidelim. Slack bana cesedin kütüphanede olduğunu söyledi.»
Bantry inledi. «İnanılacak gibi değil. Biliyor musun, bu sabah karım, hizmetçinin içeri girerek kütüphanede bir ceset olduğunu haber verdiğini söylediği zaman ona inanamadım.»
«Evet, evet, gayet iyi anlıyorum. Bütün bunların karını fazla sarsmadığını umarım.»
«Çok anlayışlı davrandı o. Olağanüstü bir biçimde Miss Marple'ı çağırdı. Hani şu köydeki Miss Marple'ı.»
«Miss Marple?» Polis müdürünün vücudu birdenbire kaskatı kesiliverdi. «Karın onu neden çağırttı?»
«Yanında bir arkadaşının bulunmasını istiyordu. Kadınlar böyle değil midir?»
Albay Melchett hafifçe güldü. «Eğer bana sorarsan karın amatör dedekdifliğe kalkışacaktır derim. Miss Marple köyün en

yaman hafiyesidir. Bir keresinde bize iyi bir ders verdiydi. Öyle değil mi, Slack?»
Müfettiş Slack, «O başkaydı,» dedi.
«Nasıl başkaydı?»
«O yöresel bir olaydı, efendim. O yaşlı hanım da gerçekten köyde olan her şeyi biliyor. Ama buradaki onun boyundan büyük bir iş.»
Melchett alaycı bir tavırla, «Olay hakkında senin de bir bilgin yok, Slack,» diye cevap verdi.
«Ah, biraz sabredin, efendim. Ben çok geçmeden işin içyüzünü anlayacağım.»
Yemek odasında, bu kez Bayan Bantry'le Miss Marple kahvaltı ediyorlardı.
Bayan Bantry misafirine türlü şey ikram ettikten sonra, heyecanla, «E, Jane?» diye sordu.
Miss Marple arkadaşına baktı. Biraz şaşırmış gibi bir hali vardı.
Bayan Bantry umutla, «Sana bir şeyi hatırlatmıyor mu?» dedi.
Çünkü Miss Marple çok ciddi meseleleri, bunları aydınlığa kavuşturacak biçimde, basit köy olaylarına bağlamasıyla ün yapmıştı.
Yaşlı kız düşünceli düşünceli, «Hayır,» diye mırıldandı. «Şu anda hatırlatmıyor. Tabii aklıma Bayan Chetty'nin en küçük kızı gelmedi değil. Edie yani. Ama bunun tek nedeni içerideki zavallı kızın tırnaklarını kemirmesi ve ön dişlerinin de biraz çıkık olmasıydı sanırım. Başka bir benzerlik dikkatimi çekmedi şu anda.»
Miss Marple bu benzetmesine devam etti. «Tabii Edie de ucuz ve parlak şeylere bayılırdı.»

Bayan Bantry, «Kızın kıyafetini mi kasdediyorsun,» dedi.
«Evet. Pek parlak saten o. Ucuz cinsten.»
Bayan Bantry, «Biliyorum,» diye mırıldandı. «Her şeyin bir sterline satıldığı o pis dükkânların birinden almış olmalı.» Umutla sözlerine devam etti. «Dur bakayım?... Bayan Chetty'nin kızı Edie'ye ne olmuştu?»
«İkinci işine girdi. Yanılmıyorsam doğru dürüst de çalışıyor.»
Bayan Bantry düşkırıklığına uğramıştı. Köyle ilgili benzetmeden bir sonuç çıkmayacağı anlaşılıyordu. «Benim anlayamadığım şu,» dedi. «Kızın, Arthur'un kütüphanesinde ne işi vardı? Polk bana, camlı kapının zorlanıp açılmış olduğunu söyledi. Belki kız buraya bir hırsızla birlikte geldi. Sonra kavga ettiler... Ama bu da pek saçma değil mi?»
Miss Marple düşünceli bir tavırla başını salladı. «Kız hırsızlığa çıkacak gibi giyinmemişti.»

«Hayır, dans için giyinmişti o. Bir parti için. Ama burada ya da yakınlarda bir yerde öyle bir toplantı da yoktu.»
Miss Marple bir an duraksayarak, «H-h-hayır...» dedi. Bayan Bantry hemen atıldı. «Aklına bir şey geldi, değil mi,
Jane?»
«Düşünüyordum...»
«Evet?»
«Basil Blake?»
Bayan Bantry heyecanla bağırdı. «Ah, olamaz!» Sonra da açıklarmış gibi ekledi. «Onun annesini tanırdım.»
İki kadın birbirlerine baktılar.
Miss Marple içini çekerek başını salladı. «Ne hissettiğini anlıyorum.»
«Selina Blake dünyanın en iyi kadınlarından biridir. Bahçesi harika. Onu bu yüzden öyle kıskanıyorum ki. Ayrıca insana bol bol çiçek de veriyor.»
— 19 —
Miss Marple, Bayan Blake konusunda o kadar dikkatli davranmak niyetinde değildi. «Ama Basil hakkında çok dedikodu yapıldı.»

«Ah, biliyorum... Biliyorum... Tabii Basil Blake'den söz edildiği zaman Arthur da öfkesinden deliye dönüyor. Gerçekten Basil de Arthur'e karşı çok kabalık etti. O zamandan beri Arthur de Basil'in iyi bir tarafı olabileceğini kesinlikle kabul etmiyor. Basil, bütün şimdiki gençler gibi karşısındakini aşağı görüyormuşçasına konuşuyor. Sonra kıyafeti de pek tuhaf tabii.» Bayan Bantry bir an durduktan sonra sözlerine devam etti. «Birçok kişi, 'İnsan köyde istediği kılıkta dolaşabilir,' diyor. Hayatımda bundan daha saçma bir söz duymadım. Aslında köyde insanın giyimi dikkati daha çok çekiyor.» Bir an durdu sonra da üzüntüyle ekledi. «Basil, bebekliğinde öyle şirindi ki. Hele banyo yaparken.»
Miss Marple, «Geçen pazar gazetede Cheviot katilinin bebeklik resmi vardı,» dedi. «Pek şirindi o da.»
«Ah, ama Jane, sen Basil'in...»
«Hayır, hayır, şekerim. Ben öyle bir şey kasdetmedim. O kadar çabuk karar verilemez ki. Ben yalnızca o genç kızın buraya neden geldiğini bulmaya çalışıyordum. St. Mary Mead ona göre bir yer değil. Sonra kızın buraya gelişinin Basil Bla-ke'le bir ilgisi olabileceğini düşündüm. O partiler veriyor. O toplantılara Londra'dan, film stüdyolarından kimseler geliyor. Geçen temmuzu hatırlıyor musun? Bağırıp çağırışmalar... Şarkılar... Korkarım herkes iyice sarhoştu. Gürültü dayanılacak gibi değildi. Ertesi sabah salon kırık bardaklarla doluydu. Daha doğrusu yaşlı Bayan Berry bana öyle söyledi. Sonra genç bir kadın da çırılçıplak banyoda uyuyordu.»
Bayan Bantry hoşgörüyle, «Herhalde film aktrisleri filandı onlar,» dedi.
«Herhalde. Ve... Son haberi de herhalde duydun? Basil Blake bir iki aydan beri her hafta sonu bir iğrenç kadını beraberinde getiriyor. Platin saçlı bir sarışın.»
— 20 —
Bayan Bantry bağırdı. «Sarışının içerideki olduğunu mu sanıyorsun?»
«Şey... bunu düşünmedim değil. Tabii o genç kadını pek yakından görmedim. Yalnızca arabadan inerken... Bir kere de bahçede güneşlenirken. Kısacık bir şortla bir sutyen giymişti. Yüzünü hiçbir zaman iyice göremedim. Tabii bütün bu kızlar makyajları, saç biçimleri ve uzun tırnaklarıyla birbirlerine benziyorlar.»
«Evet... Olabilir. Bu da bir fikir, Jane.»
İkinci Bölüm
1
O sırada bu görüşü Albay Melchett'le Bay Bantry de tartışmaktaydılar.
Polis müdürü cesedi inceledikten ve adamlarının da belirli bir şekilde çalışmaya başladıklarını gördükten sonra ev sahibiyle birlikte konağın başka bir bölümündeki çalışma odasına çekilmişti.
Albay Melchett kısa kızıl bıyığını çekiştirmek alışkanlığında olan, öfkeli bir adamdı. Şimdi de, şaşkın bir tavırla yan yan Bantry'e bakıyor ve yine bıyığını çekiştiriyordu. Nihayet, «Buraya bak, Bantry,» diye bağırdı. «Dilimin altındaki baklayı çıkarmak zorundayım. Bu kızı gerçekten tanımıyor

musun?»
Beriki müthiş bir öfkeyle cevap verecek oldu. Ama polis
müdürü onun sözünü kesti.
__2i__
«Biliyorum, dostum, biliyorum. Ne ki, meseleye bir de şu açıdan bak. Senin için pek zor bir durum olabilir bu. Evlisin. Karına bağlısın. Şurada baş başa konuşuyoruz. Eğer bu kızla herhangi bir ilişkin var idiyse, bunu şimdi açıklaman çok daha iyi olur. Gerçeği saklamayı istemeni anlıyorum. Herhalde ben de aynı şekilde düşünürdüm. Ama bu durumda böyle bir şey mümkün değil. Bir cinayetle karşı karşıyayız. Gerçek er geç ortaya çıkar. Allah kahretsin, kızı, senin boğduğunu söylemiyorum. Bu senin yapabileceğin bir şey değil. Bunu çok iyi biliyorum. Ama sonuçta kız buraya gelmiş, bu eve. Belki kapıyı kırıp içeri girdi ve seni beklemeye başladı. Adamın biri de peşinden geldi ve onu öldürdü. Bu pekâlâ mümkün. Ne demek istediğimi anlıyor musun?»
«Allah kahretsin! Melchett, ben bu kızı hayatımda bir kez bile görmüş değilim! Ben öyle bir insan mıyım?»
«İyi ya. O halde mesele yok. Aslında seni suçlu da bulmazdım. Tecrübeli insanlarız biz. Ama madem böyle söylüyorsun. Şimdi mesele şu: bu kızın burada ne işi vardı? Onun buralı olmadığı belli.»
Bantry hiddetinden köpürüyordu. «Bir kâbus bu! Bir kâbus!»
«Dostum, önemli olan nokta şu: bu kız senin kütüphanende ne yapıyordu?»
«Ne bileyim ben! Onu ben davet etmedim ki!»
«Evet, evet. Ama kız yine de buraya gelmiş. Seni görmek istediği anlaşılıyor. Sana tuhaf bir mektup filan gelmiş miydi?»
«Hayır, gelmedi.»
Albay Melchett nazik nazik sordu. «Sen dün gece ne yapıyordun?»
«Muhafazakârlar Birliği'nin toplantısındaydım. Dokuzda, Much Benham'da yapıldı toplantı.»
«Eve ne zaman döndün?»
«Much Benham'dan onu geçe ayrıldım. Yolda başım

derde girdi. Patlayan lastiği değiştirmek zorunda kaldım. Eve on ikiye çeyrek kala döndüm.» «Kütüphaneye gitmedin mi?» «Gitmedim.» «Yazık.»
«Yorulmuştum. Hemen çıkıp yattım.» «Seni bekleyen var mıydı?»
«Hayır. Yanıma oldum olası anahtar alırım. Lorrimer, çoğu zaman on birde yatar. Ancak kendisinden istersem beni bekler.»
«Kütüphaneyi kim kapatır?» «Lorrrimer. Bu mevsimde yedi buçukta.» «Gece kütüphaneye hiç girmez mi?» «Ben dışardaysam girmez tabii. İçinde viski ve kadehler bulunan bir tepsiyi de hole bırakır.» «Anlıyorum. Ya karın?»
«Bilmiyorum. Dün gece ben eve döndüğüm zaman o mışıl mışıl uyuyordu. Dün akşam kütüphanede oturmuş olabilir. Ya da salonda. Sormayı unuttum.»
«Neyse... Bütün bu ayrıntıları yakında öğreniriz. Tabii bu iş hizmetkârlardan biriyle ilgili olabilir. Öyle değil mi?»
Bantry başını salladı. «Buna inanamam. Hepsi de sa-gıdeğer insanlardır. Yıllardan beri yanımızda çalışıyorlar.»
Melchett de aynı fikirdeydi. «Evet, onların bu cinayete karışmış olabileceklerini ben de pek sanmıyorum. Ölen kız şehirden gelmiş sanırım. Herhalde yanında da bir delikanlı vardı. Ama neden buraya zorla girdiler...»
Bantry onun sözünü kesti. «Herhalde kız Londra'dan geldi. Tabii burada öyle eğlence filan yok ama... yani...» «E, ne var?»
Bantry bağırdı. «Hay Allah! Basil Blake!» «O da kim?»
«Film endüstrisiyle ilgisi olan bir genç. Kaba bir köpek. Karım onu savunuyor çünkü annesi okul arkadaşı. Ama

bana sorarsan Basil Blake, bir işe yaramaz dejenerinin biri. Ahmak da. Lansham yolundaki o villayı satın aldı. Hani şu iğrenç, modern bina. Orada partiler veriyor. Bir sürü gürültücü insan villaya doluşarak avaz avaz bağırıyor. Hafta sonlarında da oraya kızlar getiriyor.»
«Kızlar mı?»

«Evet. Geçen hafta bir kız vardı orada. Şu platin saçlı sarışınlardan biri...»
Bantry'nin ağzı bir karış açık kaldı.
Melchett düşünceli düşünceli, «Platin saçlı bir sarışın, ha?» dedi.
«Evet. Melchett buraya bak, yani...»
Polis müdürü çabucak, «Bu da bir olasılık,» dedi. «Böylece o tip bir kızın St. Mary Mead köyüne neden geldiği açıklanmış olur. En iyisi ben gidip o gençle bir konuşayım. Braid... Blake... adı neydi onun?»
«Blake. Basil Blake.»
«Acaba evde midir?»
«Dur bakayım. Bu gün ne? Cumartesi mi? Blake çoğu cumartesi sabahları villaya gelir.»
Melchett homurdandı. «Bakalım onu bulabilecek miyiz?»
Basil Blake'in yarı ahşap, uydurma Tudor tarzı villasında her türlü modern konfor vardı.
Köyden üç yüz metre kadar uzaklıktaydı villa. Henüz bozulmamış olan şirin bir köy yolunun üzerindeydi. Aynı yolda olan Gossington köşkü villadan bir buçuk kilometre ötedeydi.
Villayı film yıldızlarından birinin satın aldığı duyulduğu zaman bütün St. Mary Mead bu olayla yakından ilgilenmişti. Şimdi herkes bu efsanevi yaratığın köyde ilk gözükeceği anı

bekliyordu. Görünüş bakımından Basil Blake'in köy sakinlerini düşkırıklığına uğratmadığını söylemeliyiz. Ama zamanla gerçek ortaya çıkmıştı. Basil Blake, film yıldızı değildi. Hatta film aktörü bile değildi o. Lencille Stüdyolarmdaki set dekoratörlerinden biriydi. Hem de en az önemlilerinden biri. Köyün genç kızlarının ilgisi söndü. St. Mary Mead'i yöneten, eleştirmeyi iş edinmiş yaşlı kızlar Basil Blake'in yaşayış tarzından hoşlanmadıklarını açıkladılar. Yalnızca 'Mavi Domuz1 meyhanesinin sahibi hâlâ Basil'e ve onun arkadaşlarına karşı hayranlık duyuyordu. Zira genç adam villaya yer-leşelinden beri meyhanenin kazancı artmıştı.
Polis arabası villanın tuhaf biçimli, çarpık bahçe kapısının önünde durdu ve Albay Melchett, yarı ahşap evdeki tahta fazlalığına adeta tiksintiyle bakarak içeri girdi. Hızla ön kapıya giderek, sanki birine saldıracakmış gibi tokmağı çabucak vurdu.
Kapı, umduğundan daha çabuk açıldı. Koyu mavi bir gömlek ve turuncu kadife bir pantolon giymiş olan, uzun, düz siyah saçlı bir genç azarlar gibi, «Ee, ne istiyorsunuz?»
dedi.
«Siz Bay Basil Blake misiniz?»
«Tabii.»
«Sizinle eğer mümkünse, bir iki kelime konuşmak istiyordum, Bay Blake.»
«Siz kimsiniz?»
«Ben bölgenin polis müdürü Albay Melchett'im.»
Bay Blake küstah bir tavırla, «Öyle mi?» dedi. «Pek komik.»
Onun peşisıra içeri giren Albay Melchett, Bay Bantry'e hak verdi. Bu genci görenin ayağı kaşınmaya başlıyor, insan onu tekmeleme arzusuna kapılıyordu. Ama polis müdürü
kendisini tuttu.
Nazik nazik konuşmaya çalışarak, «Erkenden kalktığınız
anlaşılıyor, Bay Blake,» dedi.

«Yok canım. Ben daha yatmadım ki.» «Öyle mi?»
«Herhalde buraya saat kaçta yattığımı sormaya geldiniz. Eğer bunun için geldinizse o zaman vatandaşların paralarını ve zamanlarını ziyan ediyorsunuz demektir. Benimle hangi konuda konuşmak istiyorsunuz?»
Albay Melchett hafifçe öksürdü. «Bay Blake, anladığıma göre geçen hafta bir misafiriniz varmış. Şey... sarı saçlı, genç bir hanım.»
Basil Blake ona hayretle baktı. Sonra başını arkaya atarak kahkahalarla gülmeye başladı. «Köydeki yaşlı cadılar sizi de mi sıkıştırdılar? Yani ahlaksızlığım yüzünden? Allah kahretsin! Benim ahlakım polisi ilgilendirmez. Bunu siz de biliyorsunuz.»

Melchett alaycı bir tavırla, «Dediğiniz gibi ahlakınız beni hiç ilgilendirmiyor,» diye cevap verdi. «Size gelmemin nedeni, oldukça... şey... değişik görünüşlü sarışın bir kızın öldürülmüş olması.»
«Sahi mi?» Blake şaşırmıştı. «Nerede bulundu o?» «Gossington konağındaki kütüphanede.» «Gossington'da mı? Yaşlı Bantry'nin konağında? İşte bu çok komik. Yaşlı Bantry! Kart zampara ne olacak!»
Albay Melchett'in yüzü kıpkırmızı kesildi. Genç adam yeniden kahkahalarla gülerken, polis müdürü sert bir sesle, «Dilinizi tutmanızı öneririm, efendim,» dedi. «Size, bu meseleyi aydınlatıp aydınlatmayacağınızı sormaya gelmiştim.»
«Yani sarışınlarımdan birinin kayıp olup olmadığını mı soracaktınız. Mesele bu muydu? Ben neden... a, bu da nesi?»
Dışarıda bir araba fren gıcırtıları arasında durmuştu. Otomobilden, siyahlı beyazlı bir pantolon takımı giymiş olan genç bir kadın fırladı. Kirpiklerini siyaha, dudaklarını kırmızıya boyanmıştı. Saçları platin rengindeydi. Hızla kapıya gelerek, top gibi içeri daldı. Bir yandan da bağırıyordu.

«Neden beni bırakıp kaçtın, alçak?» Basil Blake ayağa kalmıştı. «Geldin mi? Neden bırakıp kaçmayayım? Sana toplantıdan ayrılmamızı söyledim, beni dinlemedin.»
«Sen söyledin diye toplantıdan neden ayrılayım? Ben pekâlâ eğleniyordum.»
«Evet, Sosenberg denilen o iğrenç köpekle birlikte. Onun nasıl bir adam olduğunu biliyorsun.»
«Senin kıskançlığın tutmuştu yalnızca, hepsi o kadar.»
«Kendi kendine o kadar iltifat etme. Hoşlandığım bir kızın içkiyi fazla kaçırmasını ve pis bir herifin kendisini mıncıklamasına göz yummasını seyretmek midemi bulandırır.»
«İşte bu yalan! Asıl sen durmadan içki içiyordun. O siyah saçlı İspanyol şıllığıyla da samimiyeti fazla ilerletmiştin.»
«Seni bir partiye götürdüğüm zaman orada doğru dürüst hareket etmeni isterim.»
«Ben emir altında yaşamam. İşte o kadar. Bana, önce partiye gideceğimizi, sonra da buraya geleceğimizi söyledin. Ben bir toplantıdan ancak canım istediği zaman ayrılırım.»
«İşte ben de seni bu yüzden orada bıraktım. Buraya gelmek istiyordum. Ve kalkıp geldim. Budala bir kadını saatlerce bekleyecek değildim.»
«Ne tatlı, ne terbiyeli bir insansın.»
«Yine de buraya kadar peşimden geldin ama!»
«Sana, senin hakkındaki düşüncelerimi söylemek istiyordum.»
«Beni avucuna alacağını sanıyorsan yanılıyorsun.»
«Sen de bana emredebileceğini sanıyorsan, çok yanılıyorsun.»
Öfkeyle birbirlerine baktılar.
Albay Melchett de bu fırsattan yararlanarak gürültüyle öksürdü.
Basil Blake ona döndü. «A, burada olduğunuzu unut-

muştum. Daha çıkıp gitmenizin zamanı gelmedi mi? Sizi tanıştırayım. Dinah Lee. Bizim bölgenin ünlü Sherlock Holmes'u. Albayım, işte benim sarışını görüyorsunuz. Hem hayatta, hem de sapasağlam. Onun için yaşlı Bantry'nin kapatmasıyla ilgili tahkikata başka yerde devam etseniz iyi olur. İyi günler!»
Albay Melchett, «Size terbiyeli olmanızı önereceğim,» dedi. «Yoksa başınız derde girer.» Kırmızı yüzünde öfkeli bir ifadeyle ayaklarını vura vura evden çıktı.

Üçüncü Bölüm

1

Albay Melchett, Munch Benham'daki bürosunda adamlarının vermiş oldukları raporları inceliyor, haberleri dinliyordu.
Müfettiş Slack raporunu, «Durum açık, efendim,» diye tamamladı. «Bayan Bantry, akşam yemeğinden sonra kütüphanede oturmuş ve ona doğru yatmaya çıkmış. Kütüphaneden çıkarken elektrikleri söndürmüş. Ondan sonra içeri hiç kimse girmemiş. Hizmetçiler on buçukta yatmışlar. Uşak Lorrimer de içki tepsisini hole bıraktıktan sonra on bire çeyrek kala odasına çekilmiş. Hiç kimse tuhaf bir şey duymamış. Üçüncü orta hizmetçisi hariç. O da çok fazla şey duymuş. İniltiler, kan dondurucu feryatlar, esrarlı ayak sesleri ve buna benzer daha bir sürü gürültü. Onunla aynı odayı paylaşan ikinci hizmetçi aslında kızın bütün gece

horul horul uyu-duğununu söyledi. Başımıza dert açanlar da böyle olur olmaz öyküler uyduranlardır zaten.»
— 28 —
«Ya zorla açılan camlı kapı?»
«Simmons bunun amatörce bir iş olduğunu söyledi. Ala-lade bir keskiyle açılmış kapı. Bu iş sırasında fazla bir gürültü de çıkmazmış. Konakta da bir keski olması gerek ama kimse bulamadı. Ama bu da bir bakıma normal.»
«Sence hizmetçiler bir şey biliyor mu?»
Müfettiş Slack istemeye istemeye cevap verdi «Hayır, efendim, bir şey bildiklerini sanmıyorum. Hepsi de şaşırmış ve sarsılmışlardı. Lorrimer'den kuşkulanıyordum. Fazla sıkı ağızlı o. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Ama onun bu ketumluğunun olayla bir ilgisi olduğunu sanmıyorum.»
Melchett başını salladı. Lorrimer'in sıkı ağızlılığını önemli bulmamıştı. Enerjik Müfettiş Slack, sorguya çektiği kimselerin ekseri bu tepkiyi göstermelerine neden olurdu.
Kapı açılarak Doktor Haydock içeri girdi. «Uğrayıp, durumu özetleyeyim, dedim.»
«Çok iyi. E?»
«Fazla bir şey yok. Düşündüğünüz gibi. Kız boğularak öldürülmüş. Bir iş için kendi tuvaletinin saten kemeri kullanılmış. Kızın boynuna takılarak, uçları arkada çapraz getirilmiş. Kolay ve basit bir yöntem. Katilin fazla güçlü olması şart değildi. Tabii kurban gafil avlandığı takdirde. Kızın boğuştuğunu da sanmıyorum. Bunu gösterecek bir delil yok.»
«Ölüm saati?»
«Onla gece yarısı arası.»
«Bu süreyi kısaltamaz mısın?»
Haydock hafifçe gülerek başını salladı. «Meslek şerefimi tehlikeye atamam. Cinayet saat ondan daha önce, gece yarısından da daha geç işlenmiş olamaz.»
«Peki, sen hangi saati daha uygun buluyorsun?»
«Birçok şeye bağlı bu. Şöminede ateş yanıyormuş. Oda sıcakmış. Bütün bunlar vücudun katılaşmasını geciktirir.»
— 29 —
«Kız hakkında söyleyeceğin başka bir şey var mı?»
«Pek yok. Pek gençmiş. On yedi on sekiz yaşındaymış sanırım. Bazı bakımlardan henüz olgunlaşmamış. Oysa kasları iyi gelişmiş. Sağlıklı ve sağlam bir insanmış. Ha aklıma gelmişken.. Kızın bakire olduğunu da söyleyeyim.» Doktor başıyla selam vererek odadan çıktı.
Melchett, müfettişe, «Kızı daha önce Gossington'da hiç görmemiş olduklarından emin misin?» diye sordu.
«Hizmetçiler bu konuda kesin konuştular. Öfkelenmişlerdi de. 'Kızı çevrede görseydik, mutlaka hatırlardık,' dediler.»
Melchett, «Herhalde,» dedi. «O tipte bir kız burada hemen dikkati çekerdi. Blake'in sevgilisini görüyorsun.»
Polis müdürü düşünceli düşünceli mırıldandı. «Bence kız buraya Londra'dan geldi. Köyde bir ipucu bulabileceğimizi sanmıyorum. Herhalde Yard'a başvurmamız daha doğru olacak. Bu onlara göre bir olay, bize göre değil.»
Slack, «Ama, kızın buraya gelmesinin bir nedeni olmalı,» dedi. Sonra da usulca ekledi. «Bence Bay ve Bayan Bantry'nin kız hakkında bir şeyler bilmeleri gerek... Tabii onların sizin ahbaplarınız olduklarını biliyorum efendim...»
Albay Melchett ona buz gibi gözlerle baktı. Sonra da soğuk soğuk, «Her olasılığın üzerinde durduğumdan emin olabilirsin,» diye cevap verdi. «Her olasılığın.» Sözlerine devam etti. «Kayıp kimseler listesine baktın herhalde?»
Slack başını sallayarak, cebinden daktilo yazılmış bir kâğıt çıkardı. «İşte. Bayan Saunders. Bir hafta önce kaybolduğu haber verilmiş. Siyah saçlı, mavi gözlü. Otuz altı yaşında. Ölü bulunan kız o olamaz. Zaten, kadının kocasından başka herkes onun Leeds'li bir tüccarla kaçtığını biliyor. Bayan Barnerd. Altmış beş yaşında, Pamela Reeves. On altı yaşında. Dün gece evine dönmemiş, İzci Kızlar toplantısına katılmış. Örgülü koyu kahverengi saçlar. Boy bir altmış iki buçuk...»
Melchett öfkeyle, «Bu budalaca ayrıntıları okuyup durma, Slack. Ölü bulunan kız bir okul öğrencisi değildi. Bence...» Telefon çalmaya başlayınca sustu. «Alo? Evet, evet, Much Benham Polis Merkezi. Ne?

Bir dakika...» Dinle ve kâğıda hızla bir şeyler yazdı. Sonra yeniden konuşmaya başladığı zaman sesi değişmişti. «Ruby Keene. Yaş on sekiz. Profesyonel dansöz. Boy bir altmış. İnce. Platin rengi saç. Mavi gözler. Ucu kalkık burun. Arkasında pullarla süslü beyaz bir tuvalet ve ayağında lame iskarpin olduğu sanılıyor. Öyle mi? Ne? Evet, hiç kuşku yok bence. Clack'i hemen oraya yollayacağım.» Telefonu kapayarak, müfettişe gitgide artan bir heyecanla baktı. «Bu kez bulduk sanırım. Glenshire polisiydi telefon eden. Oraya Danemouth'daki Ma-jestik otelinden bir kızın kaybolduğunu bildirmiş.»
Müfettiş Slack, «Danemouth,» diye yineledi. «Şimdi oldu işte.»
Danemouth pek de uzakta olmayan, kalabalık bir kıyı kasabasıydı. Pek modaydı orası.
Polis müdürü, «Orası buradan yirmi beş kilometre kadar uzakta,» diye mırıldandı. «Kız, Majestik otelinde dans öğretmeni miymiş neymiş. Dün gece şova çıkmamış. Otel idaresi de kızmış. Ama kız bu sabah da gözükmeyince, arkadaşlarından biri endişelenmiş. Veya başka biri. Orasını pek anlayamadım. Senin hemen Danemouth'a gitmem iyi olur, Slack. Orada Başmüfettiş Harper'ı gör ve onunla işbirliği yap.»
Müfettiş Slack hızla hareket etmekten pek hoşlanırdı. Arabayla uçarcasına gitmek, kendisine bir şeyler anlatmaya çırpınan kimselerin sözlerini kabaca yarıda kesmek, acelesi olduğunu söyleyerek konuşmaları çabucak sona erdirmek. Bütün bunlara bayılırdı Slack.

İşte bu yüzden müfettiş inanılmayacak kadar kısa bir süre içinde Danemouth'a erişti. Orada ilgililerle çabucak konuştuktan sonra yanından Ruby Keene'in en yakın ak-rabasıyla Much Benham'a döndü.
«İşte bu Josie, efendim.»
Albay Melchett, Slack'a soğuk soğuk baktı. Müfettişin kaçırdığını düşünmeye başlamıştı.
Arabadan henüz inmiş olan genç kadın imdada yetişti. Bir an iri, düzgün dişlerini göstererek güldü. «Bu profesyonel adım. Partnerimle ben, 'Josie ve Raymond,' diye tanınırız. Tabii bütün otel de beni Josie diye çağırır. Asıl adım Josephine Turner'dir.»
Albay Melchett durumu kavramıştı. Miss Turner'a oturmasını söyleyerek onu çabucak süzdü.
Josephine Turner otuzuna yaklaşmış, hoş bir kadındı. Güzelliğinin hatlarının düzgünlüğünden çok kendisine ayrı özen göstermesine bağlı olduğu anlaşılıyordu. Becerikli, iyi huylu, aklı başında bir insana benziyordu. 'Göz alıcı bir kadın' diye tanimlanmazdi hiçbir zaman ama yine de çekici bir yanı vardı. Hafif bir makyaj yapmış, koyu renk bir tayyör giymişti. Sarsılmış ve endişelenmiş gibiydi.
Albay Melchett, «Ama pek de üzgün değil,» diye geçirdi aklından.
Genç kadın otururken, «Bu inanılmayacak kadar korkunç bir şey,» dedi. «Onun... Ruby olduğundan emin misiniz?»
«Korkarım, bunu size biz soracağız. Bu sizin için pek hoş olmayacak ama...»
Miss Turner endişeyle, «O... onun hali pek mi feci?» diye sordu.
«Şey... Korkarım bu sizi sarsacak.» Melchett genç kadına tabakasını uzattı. Miss Turner minnetle bir sigara aldı.
«Ona hemen bakmamı mı istiyorsunuz?»
«Böylesi daha iyi olur sanırım. Miss Turner. Emin olma-

dıkça size sorular sormamız yersiz. Bu işi bir an önce bitirmek daha doğru olmaz mı?»
«Pekâlâ.»
Arabayla morga gittiler.
Josie içeride pek az kaldı. Dışarı çıktığı zaman sanki hastalanmış gibi bir hali vardı. Titrek bir sesle, «Evet, o Ruby,» dedi. Zavallıcık. Allahım, kendimi hiç iyi hissetmiyorum. Burada...» Çevresine bakındı. «Cin var mı acaba?»
Cin yoktu ama konyak vardı. Miss Turner biraz konyak içtikten sonra kendisini topladı. Açık açık, «Böyle bir şey görmek insanı fena ediyor,» dedi. «Öyle değil mi? Zavallı küçük Ruby! Erkekler ne kötü oluyorlar!»
«Bu işi bir erkeğin yaptığını mı düşünüyorsunuz?»

Josie biraz şaşırmıştı. «Öyle değil mi? Yani... ben sandım ki...» *
«Düşündüğünüz belirli bir erkek miydi?»
Kadın, başını çabucak salladı. «Hayır, hayır. Kesinlikle. Bu konuda hiçbir fikrim yok. Tabii Ruby de bana...»
«Evet?»
Josie tereddüt etti. «Ruby biriyle gezmeye başlamıştı belki. Ama bunu bana açıklamazdı.»
Melchett onu bir an süzdü, ama büroya dönünceye kadar da bir şey söylemedi. Sonra, «Şimdi Miss Turner,» dedi. «Bana elinizden geldiğince geniş bilgi vermenizi istiyorum.»
«Tabii, tabii. Nereden başlayayım?»
«Kızın adını ve adresini, sizinle olan akrabalığını anlatın. Sonra da onun hakkında bütün bildiklerinizi.»
Josephine Turner başını salladı. Melchett onun üzülmemiş olduğuna iyice inanmıştı artık. Kadın sarsılmış, şok geçirmişti, ama hepsi o kadar. Josie, çabucak konuşmaya başladı.
«Adı Ruby Keene'di. Profesyonel adı yani. Asıl ismi Rosy Legge'di. Annesi, benim annemin kuzeniydi. Ruby'i tâ küçüklüğünden beri tanırdım ama kendisiyle fazla samimi

değildim. Bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? Benim birçok kuzinim var. Kimisi sahneye çıkıyor, kimisi çalışıyor. Ruby de bir bakıma dansöz olmaya hazırlanıyordu. Geçen yıl gerçekten bir, iki iş buldu. Öyle fazla tanınmış yerlerde değil. Ama sağlam taşra kumpanyalarında. Ondan sonra da Güney Londra'da Brixwell'de 'Palais de Danse'da çalışmaya başladı. Yalnız gelenlere dansta eşlik ediyordu. Orası iyi, dürüst bir yerdir. Kızlara da iyi bakarlar. Ama fazla para vermezler.» Kadın sustu.
Albay Melchett başını salladı.
«Şimdi sıra bana geldi. Ben üç yıldan beri Danemouth' daki Majestik otelinde dans ve briç hostesliği yapıyorum. İyi bir iş. Aylık dolgun, iş de eğlenceli. Müşterileri ilk geldikleri gün şöyle bir tartıyorsunuz. Bir kısmı yalnız kalmaktan hoşlanıyorlar. Bazıları ise yalnızlıktan sıkılıyor-ve eğlenmek istiyorlar. Birbirine uygun kimselerden briç grupları kurmaya çalışıyor, gençlerin birbirleriyle dans etmelerini sağlıyorsunuz. Bu iş için biraz dikkat, incelik ve deneyim gerek.»
Melchett yine başını salladı. «Bu kadının bu işi iyi başaracağı belli,» diye düşünüyordu. «Hoş, dost tavırlı bir insan. Ayrıca kurnaz da.»
Josie sözlerini sürdürdü. «Bundan başka her akşam Raymond'la bir iki gösteri dansı yapıyorum. Raymond Starr, hem dans, hem de tenis hocası.. Her neyse... Bu yaz denize girerken, kayaların üzerinde ayağım kaydı ve bileğim fena halde burkuldu.»
Melchett de onun yürürken hafifçe aksadığını farket-mişti.
«Tabii bu yüzden bir süre dans edemedim. Durumu zorlaştırdı bu. Otelin yerime başkasını bulmasını istemiyordum. Çünkü böyle biri bazan insanın ayağını kaydırabilir.» Bir an uysal bakışlı gözlerinde sert ve haşin bir ifade belirdi. Yaşayabilmek için savaşmak zorunda kalan bir kadındı o. «O sırada aklıma Ruby geldi. Müdüre onu getirebileceğimi-'söy-

ledim. Ben yine hostesliğe devam edecek, briç oyunlarıyla ilgilenecektim. Ruby de işin dans bölümüne bakacaktı. Böylece İş ailede kalacaktı. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz?»
Melchett anladığını söyledi.
«Müdür önerimi kabul etti. Ben de Ruby'e bir telgraf çektim. Kalkıp geldi: Onun için iyi bir fırsattı bu. Ruby o zamana dek otel kadar 'düzeyli' bir yerde hiç çalışmamıştı. Bütün bunlar bir ay önce oldu.»
Albay Melchett, «Anlıyorum...» dedi. «Ruby başarılı oldu mu?»
Josie kayıtsız bir tavırla, «Ah, evet, oldu,» diye cevap verdi. «İşler iyi gitti. Ruby benim kadar usta bir dansöz değildi. Ne ki Raymond çok zekidir. İşi o idare ediyordu. Ruby de hoş duruyordu sahnede. İnce, sarı saçlı, bebek yüzlü

bir kızdı. Tabii makyajı fazla kaçırıyordu. Bu yüzden ona sık sık çatardım. Ama kızların nasıl olduklarını bilirsiniz. O daha on sekizindeydi. O yaşta muhakkak abartılar her şeyi. Ama tabii bu Majestik gibi kibar bir yere uygun bir şey değildi. Ruby'i hep uyarıyor, boyayı daha az sürüyordum.»
Melchett sordu. «Müşteriler ondan memnunlar mıydı?»
«Ah, evet. Aslında Ruby fazla konuşkan değildi. Biraz aptalcaydı o. Gençlerden çok yaşlı adamlarla anlaşıyordu.»
«Özel bir arkadaşı var mıydı?»
Genç kadın, onun ne demek istediğini anlamıştı. «O anlamda yoktu. Veya ben böyle bir şeyi farketmedim. Ama tabii Ruby de bana pek açılmazdı.»
Melchett bir an, «Neden?» diye düşündü. «Neden açılmazdı? Bu Josie'de çok sert, disiplin düşkünü bir insan hali yok ki.» Ama adam yalnızca, «Bana kuzininizi en son ne zaman gördüğünüzü anlatır mısınız?» diye sormakla yetindi.
«Dün gece, Raymond'la iki gösteri dansı yapıyorlardı. Biri on buçukta, biri de gece yarısı. İlk dansı yaptılar. Ondan sonra Ruby'nin otelde kalan gençlerden biriyle dans ettiğini

gördüm. Ben salonda bir grupla briç oynuyordum. Orasıyla balo salonu arasında camdan bir pano vardır... Ruby'i en son o zaman gördüm. Gece yarısından sonra Raymond müthiş bir öfkeyle yanıma gelerek Ruby'nin nerede olduğunu sordu. Dansa başlamaları zamanı gelmişti ama Ruby ortalarda yoktu. Emin olun, fena halde tepem attı. Kızlar böyle saç-masapan şeyler yapar, müdüriyeti kızdırırlar. Ondan sonra da kovulurlar! Ruby'nin odasına çıktım, orada da yoktu. Elbisesini değiştirmiş olduğunu farkettim. Dans ettiği tuvalet bir iskemlenin üstünde duruyordu. Şöyle bol etekli, köpük köpük, pembe bir şeydi bu. Ruby, genellikle aynı elbiseyle dolaşır, ancak balo olan geceler tuvaletini değiştirirdi. Yani çarşambaları.
«Ruby'nin nereye gittiğini bilmiyordum. Orkestraya bir parça daha çaldırdık. Ruby hâlâ görünürlerde yoktu. Onun üzerine Raymond'a Ruby'nin yerini alacağımı ve gösteri dansını onunla yapacağımı söyledim. Bileğimi ağrıtmayacak bir dans seçtik ve parçayı da fazla uzatmadık. Ama bileğim yine de sancıdı. Bu sabah.kalktığım zaman da iyice şişmişti. Ruby danstan sonra da gözükmedi. Oturup gece ikiye kadar onu bekledik. Ben öfkemden çıldırıyordum.»
Kadının sesi hafifçe titriyordu. Melchett, Josephine'in sesindeki gerçek hiddeti farketti. Bir an meraklandı. Bu tepki ona olaya uymayacak kadar şiddetli gibi gelmişti. Adam, genç kadının bir şeyi bilerek açıklamadığını düşündü.
«Ve bu sabah Ruby Keene dönmediği, yatağı da bozulmamış olduğu için polise başvurdunuz, öyle mi?» dedi.
Slack, kendisine Danemouth'dan telefon edip, durumu kısaca anlatmıştı. Melchett de işin içyüzünün böyle olamadığını biliyordu. Ama Josephine Turner'in ne cevap vereceğini merak etmekteydi.
Genç kadın hiç duraksamadan, «Hayır, ben başvurmadım,» dedi.
«Neden Miss Turner?»

Josie samimi bir tavırla ona baktı. «Benim yerimde olsaydınız, siz de başvurmazdınız.»
«Öyle mi?»
Josie, «Ben işimi düşünmek zorundayım,» dedi. «Bir otel bir rezalet çıkmasını hiç istemez. Özellikle polisin ilgisini çekecek bir olay. Ben Ruby'nin başına bir şey gelmiş olduğunu sanmıyordum. Aklıma bile gelmemişti bu. Kızın, bir genç yüzünden aptalca davrandığını düşünüyordum yalnızca. Sonunda çıkıp geleceğini sanıyordum. Onu iyice azarlayacak-tım tabii. On sekizindeki kızlar öyle ahmak oluyorlar ki.»
Melchett notlarına bakıyormuş gibi yaptı. «Ah, evet. Polise Bay Jefferson adında biri başvurmuş. Otelde kalan müşterilerden biri mi o?»
Josephine Turner kısaca, «Evet,» dedi.
Albay Melchett, «Bay Jefferson neden böyle yaptı?» diye sordu.
Josephine ceketinin kolunu süpürüyordu. Sıkıntılı bir hali vardı. Albay Melchett yine onun kendisinden bir şeyi sakladığını düşündü.
Josephine somurtkan bir tavırla, «Hasta o,» diye mırıldandı. «Çok çabuk telaşlanıyor. Yani hasta olduğu için, demek istiyorum.»

Melchett fazla üstelemedi. «Kuzininizin en son dans ettiğini gördüğünüz genç kim?» diye sordu.
«Adı Bartlett onun. Otele geleli on gün kadar oldu.»
«Kuzininizle samimi miydiler?»
«Pek sanmıyorum. Daha doğrusu bu konuda bir bilgim yok.» Sesinde yine o tuhaf öfke belirmişti.
«Delikanlı ne söylüyor?»
«Danstan sonra Ruby'nin yüzüne pudra sürmek için yukarı çıktığını...»
«Kız elbisesini o zaman mı değiştirmiş?»
«Herhalde.»
«Yaptığı son şey bu mu? Ondan sonra...»

Josie, «Ortadan kayboldu,» dedi. «Evet.»
«Miss Keene. St. Mary Mead köyünde birini tanıyor muydu? Ya da o çevreden birini?»
«Bilmiyorum. Belki tanıyormuştur. Birçok genç çevredeki yerlerden kalkıp Danemounth'a, Majestik oteline geliyor. Onların nerede oturduklarını da bilmiyorum. Tabii bazıları geldikleri yerden söz ediyordu.»
«Kuzininiz size hiç Gossington'dan söz etmiş miydi?»
«Gossington?» Josie'nin şaşırmış olduğu belliydi.
«Gossington konağı.»
Genç kadın başını salladı. «Hiç duymadım.» Sesi kesindi. Meraklanmış olduğu da anlaşılıyordu.
Albay Melchett açıklamaya çalıştı. «Miss Keene'in cesedi Gossington konağında bulundu.»
«Gossington konağında mı?» Genç kadın hayretle ona baktı. «Ne garip!»
Melchett, «Garip de söz mü?» diye düşündü. Sonra, «Bay veya Bayan Bantry'i tanıyor musunuz?»
Josie tekrar başını salladı. «Hayır.»
«Veya Bay Basil Blake adında birini?»
Genç kadın kaşlarını hafifçe çattı. «Bu adı duydum galiba. Evet, duydum. Ama onun hakkında hiçbir şey hatırlamıyorum.»
Çalışkan Müfettiş Slack, not defterinden kopardığı bir yaprağı amirinin önüne doğru itti. Bunun üzerine kurşun kalemle, «Bay Bantry geçen hafta Majestik'te akşam yemeği yemiş,» diye yazmıştı.
Melchett başını kaldırdı. Müfettişle göz göze geldiler. Polis müdürü kıpkırmızı kesildi. Slack, fazla çalışkan ve işgüzar bir adamdı. Ve Melchett de ondan nefret ediyordu. Ama bir meydan okumaya aldırmazlık da edemezdi. Müfettiş onu eski bir dostunu korumakla suçluyordu. Josie'ye döndü. «Miss Turner, benimle birlikte Gossington konağına gelmenizi rica edeceğim.»

Sonra da Josie'nin bu çağrıyı kabul ettiğini belirten mırıltısına pek aldırmayarak, meydan okurcasına, soğuk soğuk Slack'a baktı.

Dördüncü Bölüm

1

St. Mary Mead'de uzun zamandan beri böyle heyecanlı bir hava esmemişti. Başdöndürücü haberi ilk yayan zehirli dili, uzun burunlu yaşlı kız Miss Wetherby oldu. Hemen arkadaşı ve komşusu Miss HartneIPe koşmuştu. «Bu kadar erkenden geldiğim için kusuruma bakma, şekerim. Ama belki daha haberi duy-mamışsındır diye düşündüm.»
Miss Hartnell, «Hangi haberi?» diye sordu. Kalın sesli bir kadındı. Yorulmak nedir bilmez, yoksullara yardım edeceğim diye emdikleri sütü burunlarından getirirlerdi. Yoksullar onun elinden kurtulmaya çalışırlar ama bunu bir türlü başaramazlardı.
«Bay Bantry'nin kütüphanesinde bir ceset bulunmuş... Bir kadın cesedi...»
«Bay Bantry'nin kütüphanesinde mi?»
«Evet. Ne feci değil mi?»
«Bantry'nin karısına acıdım şimdi.» Miss Hartnell duyduğu müthiş zevki saklamaya çalışıyordu.
«Evet, öyle. Herhalde Bayan Bantry'nin hiçbir şeyden haberi yoktu.»

Miss Hartnell hemen eleştirmeye başladı. «Kadın hep bahçesiyle ilgileniyor, kocasına da fazla aldırmıyordu. Oysa

erkekleri göz hapsinde bulundurmak gerek... Her zaman... Her zaman...»
«Biliyorum, biliyorum. Çok korkunç bir durum bu.»
«Acaba Jane Marple ne diyecek? Acaba o durumu sezmiş miydi? O böyle işleri hemen aniar.»
«Jane Marple, Gossington'a gitti.»
«Ne? Bu sabah mı?»
«Evet, çok erkenden. Kahvaltıdan önce.»
«A, ama bu kadarı da fazla. Jane'in her işe burnunu sokmaktan hoşlandığını biliyoruz ama., bu kadarı da ayıp.»
«Sanırım onu Bayan Bantry çağırtmış. Arabayı gördüm.»
«Ya? Çok tuhaf...»
Bir süre konuşmayarak bu durumu düşündüler.
Sonra Miss Hartnell, «Ceset kiminmiş?» diye sordu.
«Basil Blake'le buraya gelen o korkunç mahluk var ya...»
«O iğrenç, saçları oksijenli kadını mı söylüyorsun?» Miss Hartnell, zamanla birlikte ilerleyememişti. O hâlâ saçların rengini oksijenle açtıklarını sanıyordu. «Şu adeta çırılçıplak bahçede yatan kadın mı?»
«Evet, şekerim... Şöminenin önündeki halının üzerinde yatıyormuş. Boğmuşlar onu.»
«Ama... neden Gossington'da?»
Miss Wetherby anlamlı anlamlı başını salladı.
«Yani... Bay Bantry'nin de... onunla...»
Miss Wetherby yeniden başını salladı.
«Ah...»
İki kadın da susarak bu yeni köy rezaletinin zevkini çıkarmaya çalıştılar.
Miss Hartnell, namus kumkumalarına özgü o öfkeyle, «Ne kötü kadınmış!» dedi.
«Ahlak düşkünü!»
«Halbuki Bay Bantry de gayet iyi, sessiz bir adamdır...»
«En kötüleri bu sessizleriymiş. Jane Marple hep öyle söyler.»
Gossington konağında Bayan Bantry'le Miss Marple salonda oturuyorlardı.
Bayan Bantry, «Biliyor musun, cesedi alıp götürmüş olmalarına bayağı seviniyorum,» dedi. «İnsanın evinde bir ölünün olması hiç de hoş bir şey değil.»
Miss Marple başını salladı. «Biliyorum, hayatım. Neler hissettiğini biliyorum.»
Bayan Bantry, «Bu başından geçmedikçe kesinlikle bilemezsin,» diye cevap verdi. «Bir keresinde komşuda bir cinayet işlendiğini hatırlıyorum. Ama bu aynı şey değil.» Bir an durdu sonra da, «Arthur'un kütüphaneden tiksinmeyeceğini umarım,» diye ekledi. «En çok orada otururduk. Ne yapıyorsun, Jane?»
Miss Marple saatine bir göz atarak ayağa kalkmıştı. «Eve gitmeyi düşünüyordum. Artık senin için yapabileceğim bir şey olmadığına göre...»
Bayan Bantry, «Biraz daha otur,» dedi. «Parmak izi uzmanı ve fotoğrafçı gitti. Polislerin çoğu da öyle. Ama bana yine de bir şeyler olacakmış gibi geliyor. Hiçbir şeyi kaçırmanı istemiyorum.»
Telefon çalıyordu. Bayan Bantry çabucak dışarı çıktı. Geri döndüğü zaman yüzünde sevinçli bir anlam vardı. Sana bazı şeyler olacağını söyledim. Telefon eden Albay Melchett'ti. O zavallı kızın kuzinini buraya getirecekmiş.»
Miss Marple, «Neden acaba?» dedi.
«Neticede cinayet burada işlenmiş...»
Miss Marple mırıldandı. «Ama başka nedenler de olmalı.»
«Ne demek istiyorsun, Jane?»
«Belki de kadının Bay Bantry'le karşılaşmasını istiyor.»
Bayan Bantry sert bir sesle, «Kadının Arthur'u tanıyıp ta-

nımadığını mı anlayacak?» dedi. «Evet... Ah, evet, polisin Art-hur'dan kuşkulanması normal bir şey.»
«Korkarım öyle.»
«Sanki Arthur'un böyle bir şeyle ilgisi olabilirmiş gibi.»
Miss Marple cevap vermedi.

Bayan Bantry suçluyormuşcasına arkadaşına döndü. «Bana tutup hizmetçisiyle ilişki kuran yaşlı bir adamdan söz etmeye de kalkışma! Arthur öyle bir insan değildir.»
«Tabii. Tabii değildir.»
«Ama, inan gerçekten değildir, Jane, yalnızca... bazan... tenis oynamaya gelen genç kızların yanında biraz gülünç bir şekilde davranır. Yani babacan ve aptalca bir tavır takınır. Ama bu da aslında öyle kötü bir şey değildir. Kızlara neden takılmasın. Zaten...» Bayan Bantry sözlerini anlaşılmaz bir şekilde tamamladı. «... benim de bahçem var.»
Miss Marple güldü. «Endişelenmemelisin, Dolly.»
«Endişelenmek niyetinde değilim. Ama yine de biraz endişeleniyorum. Arthur da öyle. Bu olay onu sarstı. Polisler ortalıkta dolaşıp duruyorlar, Arthur çiftliğe gitti. Sinirlendiği zaman domuzları filan seyretmek onu oldum olası yatıştırır. Hah, işte geldiler.»
Polis müdürünün arabası dışarıda durdu.
Albay Melchett, yanında zarif giyimli, genç bir kadınla içeri girdi. «Bu Miss Turner, Bayan Bantry. Şeyin... kurbanın kuzini.»
Bayan Bantry elini uzatarak yaklaştı. «Hoş geldiniz. Herhalde bu olay sizi çok sarstı.»
Josephine Turner açık açık, «Hayır,» dedi. «Pek sarsmadığını söyleyebilirim. Nedense bu olay bana gerçekmiş gibi gelmiyor. Bir karabasandan farksız bu.»
Bayan Bantry, Miss Marple'ı tanıştırdı.
Melchett kaygısız bir tavırla, «Kocanız burada mı?» diye sordu.

«Hayır. Çiftliklerden birine gitmek zorunda kaldı. Ama neredeyse döner.»
«Ya...» Melchett şaşırmış gibiydi.
Bayan Bantry, Josie'ye, «Olayın... olduğu yeri görmek' ister misiniz?» dedi. «Yoksa görmemeyi mi tercih edersiniz?»
Kısa bir sessizlikten sonra Josephine, «Görmem daha doğru olur sanırım,» diye mırıldandı.
Bayan Bantry, genç kadını kütüphaneye götürdü. Miss Marple'la Melchett de onların peşinden gittiler.
Bayan Bantry melodrama kaçan bir tavırla bir yeri işaret etti. «Orada yatıyordu... Halının üstünde...»
«Ah!» Josie titredi. Yüzünde şaşkın bir anlam belirmişti. Kaşlarını çatarak, «Anlayamıyorum!» dedi. «Bir türlü anlayamıyorum.»
Bayan Bantry başını salladı. «Biz de öyle.»
Josie ağır ağır, «Bu yer...» diye başladı, «...hiç de uygun değil. Yani...» sözlerini tamamlamadı.
Miss Marple onun ne demek istediğini anlamıştı. Aynı fikirde olduğunu belirtmek için başını salladı. «Evet... İşte olayın ilgi çekici yanı da bu.»
Albay Melchett neşeyle güldü. «E, Miss Marple, olayı açıklamayacak mısınız?»
Yaşlı kız, «A, tabii açıklarım,» diye cevap verdi. «Bence akla yakın bir açıklama olur bu. Ama tabii bunun yalnızca bir fikir olduğunu da söylemeliyim... Tommy Band ve bizim yeni öğretmen Bayan Martin. Kadıncağız, saati kurmaya gitti. Ve saatin içinden bir kurbağa fırladı.»
Josephine Turner fena halde şaşırmıştı.' Hep birlikte odadan çıkarlarken Bayan Bantry'e, «Bu yaşlı hanım bu-namış mı?» diye sordu.
Bayan Bantry pek kızdı. «Ne münasebet!»
Josie, «Afedersiniz,» dedi. «Onun kendisini kurbağa zannettiğini düşündüm de...»
Aynı anda Bay Bantry yan kapıdan içeri girdi. Melchett

ona seslendi. Bantry'le Josie'yi tanıştırırken dikkatle genç kadına bakıyordu. Ama Josephine Turner'in yüzünden Bant-rey'i tanımış ya da adam kendisini ilgilendirmiş gibi bir anlam yoktu. Melchett rahat bir soluk aldı. «Allah o Slack'i kahretsin.» diye düşündü. «Sinsi sinsi imalarda bulunuyor.»
Bayan Bantry'nin sorduğu sorular üzerine Josie, Ruby Keene'nin nasıl kaybolduğunu anlatmaya başladı.
Bayan Bantry, «Herhalde çok endişelendiniz,» dedi.
Josie, «Endişelenmekten çok öfkelendim,» diye açıkladı. «Zira o sırada başına bir felaket gelmiş olduğundan haberim i yoktu.»

Miss Marple atıldı. «Ama yine de polise başvurmuşsunuz. Afedersiniz ama... biraz acele etmediniz mi?»
Josie heyecanla, «Polise başvuran ben değilim ki,» diye cevap verdi. «Bu Bay Jefferson'un işi...»
Bayan Bantry yineledi. «Bay Jefferson?»
«Evet. Hasta o.»
«Conway Jefferson'dan mı söz ediyorsunuz? Ben onu gayet iyi tanırım. Bizim eski dostlarımızdandır. Arthur, dinle.. Conway Jefferson! Majestik'te kalıyormuş. Polise de o başvurmuş. Ne rastlantı değil mi?»
Josephine Turner, «Bay Jefferson, geçen yaz da oteldeydi,» dedi.
«Sahi mi? Bundan hiç haberimiz yoktu. Onu uzun yıllardan beri görmedim. Conway son zamanlarda nasıl?»
Josie düşündü. «Bence harikulade bir insan o. Gerçekten harikulade. Hasta olmasına rağmen... Hep neşeli. İnsana her zaman takılıyor.»
«Aile de onun yanında mı?»
«Bay Gaskell'la genç Bayan Jefferson'u mu kas-dediyorsunuz? Peter'ı da tabii? Ah, evet.»
Josephine Turner'in o her zamanki çekici, içten tavırlarında insanı iten bir şeyler vardı şimdi. Jefferson'lardan söz ederken sesi de doğallığını yitirmişti.

Bayan Bantry, «İkisi de çok iyi insanlardır,» dedi. «Öyle değil mi? Gençleri kasdediyordum.»
Josie biraz da şaşkın şaşkın mırıldandı. «Ah, evet... evet, öyle. Ben... biz... gerçekten öyle.»
Bayan Bantry pencereden uzaklaşmakta olan polis müdürünün arabasının arkasından bakıyordu. «Kadın o sözlerle neyi kasdetti? 'Gerçekten öyle.'Jane, sence bu işin içinde bir
iş...»
Miss Marple hemen heyecanla atıldı. «Evet, bence öyle. Bu farkedilecek gibiydi. Jefferson'lardan söz edilir edilmez genç kadının tavırları da hemen değişti. O ana kadar gayet doğal davranıyordu.»
«Peki ama sence bunun nedeni ne olabilir Jane?»
«Aslında sen onları tanıyorsun, şekerim. Ben yalnızca şu kadarını söyleyebilirim. Jefferson'larla ilgili bir şey bu genç kadını endişelendiriyor. Bir şey daha var. Ona kız kaybolduğu zaman endişelenmiş olacağını söylediğinde, sana çok öfkelendiğini açıkladı. Ve yüzünde de gerçekten öfkeli bir anlam vardı. Çok öfkeliydi. İşte bu bana çok ilgi çekici geldi. Bence, bu genç kadının kızın ölümüne gösterdiği tek tepki bu: öfke. Tabii belki yanılıyorum. Ama onun kıza karşı sevgi duymadığından eminim. Üzüldüğü yok. Josephine Turner'in Ruby Keene'i düşündüğü zaman öfkelendiğine inanıyorum. Şimdi ilgi çekici bir soruyla karşılaşıyoruz. Bu öfkenin sebebi nedir?»
Bayan Bantry, «Bunu öğreniriz,» diye cevap verdi. «Seninle Danemouth'a gider, Majestik otelinde kalırız. Evet ikimiz birlikte, Jane, Majestik'te birkaç gün... İşte bize gereken bu. O arada Conway Jefferson'la da tanışırsın. Çok cana yakın bir insandır o, çok cana yakın. Hayat hikâyesi de

pek acıklıdır. Conway'in oğluyla bir kızı vardı. İkisini de çok severdi. İkisi de evliydiler ama babalarının yanında uzun süre kalırlardı. Conway'in karısı da pek iyi bir kadındı. Adam ona da çok bağlıydı. Sonra korkunç bir kaza oldu. Fransa'dan uçakla İngiltere'ye dönüyorlardı. Hepsi öldüler. Pilot, Bayan Jefferson, Rosamund ve Frank. Conway'in bacakları öylesine ezilmişti ki... Sonunda iki bacağını da kestiler. Olağanüstü bir insan o. Cesur metin. Çok hareketli bir insandı. Kazadan sonra aciz bir sakat halini aldı. Ama hiçbir zaman şikâyet etmiyor. Gelini onun yanında. Genç kadın, Frank Jeffer-son'la evlendiği zaman duldu. Küçük bir de oğlu vardı: Peter Carmody. Çocuk da Conway Jefferson'la birlikte oturuyor. Çoğu zaman Rosamund'un kocası Mark Gaskell da Conway'in yanına gidiyor. Evet, korkunç bir felaketti o...»
Miss Marple, «Ve şimdi bir felaket daha oldu...» dedi.
Bayan Bantry başını salladı. «Ah, evet... Evet... Ama bunun Jefferson'larla bir ilgisi yok.»

Miss Marple, «Öyle mi dersin?» diye mırıldandı. «Polise Bay Jefferson başvurmuş.»
«Evet, öyle... Biliyor musun, Jane, pek garip bu...»

Beşinci Bölüm

1

Albay Melchett, pek öfkeli olan otel müdürüyle konuşuyordu. Yanında Glenshire polisinden Başmüfettiş Harper ve tabii Müfettiş Slack vardı. Müfettiş, polis müdürünün olaya böylece el koymuş olmasına çok kızıyordu.

Başmüfettiş Harper neredeyse ağlamak üzere olan otel müdürü Bay Prestcott'u yatıştırmaya çalışıyor. Albay Meic-hett ise sert ve acımasız bir tavırla konuşuyordu.
Sert sert, «Olan olmuş artık,» dedi. «Kız öldü. Onu boğdular. Şansınız varmış ki onu otelinizde boğmamışlar. Bu sayede olay başka bölgede olmuş sayılıyor. Oteliniz de işten kolaylıkla yakasını sıyırıyor. Ama bazı soruşturmaların yapılması gerek. Bu iş ne kadar çabuk sona ererse, o kadar iyi olur. Dikkatle davranacağımızdan, dilimizi tutacağımızdan emin olabilirsiniz. Onun için şimdi bütün bu sözleri bir yana bırakın ve konuya girin. Kız hakkında ne biliyorsunuz?»
«Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Hiçbir şey. Kızı buraya Josie getirtti.»
«Josie burada uzun zamandan beri mi çalışıyor?»
«İkiyıl... hayır, üçyıldanberi.»
«Ondan memnun musunuz?»
«Evet, iyi kızdır, Josie. Uysaldır. Beceriklidir. İnsanlarla dostluk kurabilir, sinirlenenleri yatıştırır. Bildiğiniz gibi briç sırasında bazı oyuncuların sinirleri gerilir...» Melchett acı acı başını salladı. Karısı pek hevesli ama o denli de kötü bir briç oyuncusuydu. Bay Prestcott sözlerine devam etti. «Josie, çevreyi yatıştırmakta çok ustadır. İnsanları idare etmesini bilir. Neşeli ama kesin bir tavır takınır. Bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?»
Melchett yeniden başını salladı. Artık Miss Josephine Tumer'in kendisine kimi hatırlattığını anlatmıştı. Josie şıklığına ve makyajına rağmen, bir mürebbiyeye benziyordu.
Bay Prestcott ekledi. «Ona güvenirim.» Sonra da birdenbire kızdı. «Ne demeye gidip kaygan kayaların üzerinde dolaşmaya kalkıştı bilmem ki? Otelin gayet güzel bir kumsalı var. Neden oradan denize girmedi? Ayağı kaydı. Düşüp bileğini kırdı. Bana karşı bir haksızlıktı bu! Ben ona dans edip briç oynaması, müşterileri yatıştırıp eğlendirmesi için para veriyorum. Gidip kayaların yakınından denize girip, bileğini

kırması için değil. Dansözler ayak bileklerine dikkat etmeli kendilerini tehlikeye atmamalıdırlar. Bu olay beni çok sinirlendirmişti. Otele karşı bir haksızlıktı bu.»
Melchett bu monoluğu yarıda kesti. «Sonra Josie o kızı... kuzinini çağırmayı mı önerdi?»
Prestcott istemeye istemeye başını salladı. «Evet. İyi bir fikir gibi gözükmüştü bana. Ama ek aylık verecek değildim. Kız, burada yatar, kendisine de yemek verilirdi. Ama ücret meselesini Josie'yle aralarında hallederlerdi... Öyle de oldu. Ben kızı hiç tanımıyordum.»
«Ama kızın kötü bir insan olmadığı anlaşıldı değil mi?»
«Ah, evet, Kötü bir yanı yoktu. Özellikle görünüş bakımından. Tabii çok gençti. Böyle bir yere göre biraz bayağı-caydı ama terbiyesiz değildi. Sessizdi. Doğru dürüst hareket ediyordu. İyi dans ediyordu. Müşteriler ondan hoşlanıyordu.»
«Güzel miydi?»
Bay Prestcott düşündü. «Eh, oldukça. Yüzü biraz til-kimsiydi. Fazla inceydi yani. Herhalde makyajsız pek bir şeye benzemiyordu. Ama boyayla oldukça çekici bir hale girmesini başarıyordu.»
«Peşinde çok genç var mıydı?»
«Sözün nereye varacağını biliyorum, efendim.» Bay Prestcott telaşlanmıştı. «Ben hiçbir şey görmedim. Yani öyle dikkati çekecek bir şey... Bir, iki genç onun peşinde dolaşıyorlardı ama bu da normaldi. Yani boğmayla sonuçlanacak bir ilişki

değildi. Ruby yaşlı kimselerle de iyi anlaşıyordu. Pek konuşkandı. Onun sözleri müşterileri eğlendiriyordu.»
Başmüfettiş Harper kalın ve hüzünlü bir sesle, «Bay Jef-ferson'u sözgelimi,» dedi.
Müdür başını salladı. «Evet, ben de Bay Jefferson'u kas-dediyordum. Ruby, Bay Jefferson ve ailesiyle sık sık birlikte oturuyordu. Adam bazan kızı arabasıyla gezmeye götürürdü.
Bay Jefferson gençlerden çok hoşlanır ve onlara iyi de davranır. Ama durumun yanlış anlaşılmasını istemem. Bay Jefferson sakattır. Çevrede dolaşamaz. Ancak tekerlekli is-kemlesiyle biraz gezinebilir. Ama gençlerin eğlencelerini seyretmekten zevk alır. Tenis maçlarını, yüzme yarışlarını filan seyreder. Burada gençler için toplantılar düzenlenir. Gençlikten hoşlanır. Bu bakımdan acı hisleri de yoktur. Oysa olabilirdi de. Herkes Bay Jefferson'u sever. Fevkalade, karakter sahibi bir insandır o.»
Melchett sordu. «Ve o Ruby Keene'le ilgileniyordu, öyle mi?»
«Kızın gevezeliği onu eğlendiriyordu sanırım.»
«Bay Jefferson'un ailesi de kızdan hoşlanıyor muydu?»
«Ruby'e her zaman çok iyi davranıyorlardı.»
Harper, «Polise, kızın kaybolduğunu da Bay Jefferson haber verdi, değil mi?» dedi. Sözlerine anlamlı, sitemli bir ifade vermesini başarmıştı.
Müdür hemen tepki gösterdi. «Kendinizi benim yerime koyun, Bay Harper. Kötü bir şey olabileceği bir an bile aklıma gelmedi. Bay Jefferson, öfkeyle benim büroma koştu. İyice endişelenmişti. Kız, gece kendi odasında yatmamıştı. Dans gösterisine de çıkmamıştı. Belki arabayla gezmeye gitmiş ve bir kazaya uğramıştı. Hemen polise haber verilmesi gerekti! Araştırmalar yapılmalıydı! Bay Jefferson kendini kaybetmişti adeta, bana emirler verip duruyordu. Hemen yanımdan polis merkezine telefon etti.»
«Miss Tumer'in fikrini almadan mı?»
«Bu durum Josie'nin pek hoşuna gitmedi. Bunu fark-ettim. Bu olaya çok kızmıştı. Yani Ruby'e demek istiyordum. Ama Josie de ne diyebilirdi?»
Melchett, «Bay Jefferson'u görmemiz iyi olur,» diye mırıldandı. «Ne dersiniz, Harper?»
Başmüfettiş Harper de aynı görüşteydi.

Bay Prestcott da onlarla birlikte Conway Jefferson'un dairesine çıktı. İlk kattaydı bu daire, denize bakıyordu.
Melchett kayıtsız bir tavırla, «Zevkli bir adam,» dedi. «Rahatını biliyor anlaşılan. Zengin mi?»
«Çok zengin sanıyorum. Buraya geldiği zaman hiçbir şeyden kaçınmaz. En iyi odaları ayırtır. Hep ala carte yemekler seçer. En pahalı şaraplardan getirtir. Hep her şeyin en iyisini ister.»
Melchett başını salladı.
Bay Prescott dairenin kapısını vurdu. İçeriden bir kadın sesi geldi. «Giriniz.»
Müdür, peşinde polis gurubuyla içeri girdi. Pencerenin önündeki bir koltukta oturmakta olan genç bir kadın onlara doğru döndü. Bay Prescott özür dilermiş gibi konuşmaya başladı. «Sizi rahatsız ettiğimiz için çok üzgünüm, Bayan Jefferson. Bu beyler... polisten Bay Jefferson'la görüşmeyi çok istiyorlar. Şey... Albay Melchett... Başmüfettiş Harper... Müfettiş., şey... Slack.. Bayan Jefferson.»
Bayan Jefferson başını eğerek onları selamladı.
Melchett önce, «Pek de güzel sayılmaz,» diye düşündü. Sonra genç kadın hafifçe gülümseyerek konuşmaya başlayınca polis müdürü de fikrini değiştirdi. Sesi dikkati çekecek kadar güzel ve yumuşaktı Adelaide Jefferson'un. İri ela gözleri de dikkati çekiyordu. Arkasına sade ama kendisine yakışan bir elbise giymişti. Melchett onun otuz beş yaşlarında olduğunu tahmin etti.
Kadın, «Kayınpederim uyuyor,» dedi. «Aslında kuvvetli bir insan sayılmaz. Bu olay da kendisi için korkunç bir şok oldu. Doktor çağırmak zorunda kaldık. Doktor yatıştırıcı bir ilaç verdi. Kayınpederimin uyanır uyanmaz sizi görmeyi

isteyeceğini biliyordum. Belki o arada ben size yardım edebilirim. Oturmaz mısınız?»
— 50 —
Kaçmak için can atan Bay Prestcott, Melchett'e döndü. «Şey.. Benim yapabileceğim başka bir şey yok sanırım...»
Kapı onun arkasından kapanır kapanmaz odanın havası daha yumuşadı, dostça bir hal aldı. Adelaide Jefferson'da dinlendirici bir atmosfer yaratma gücü vardır. Aslında dikkati çekecek bir şey söylemiyordu ama çevresindekileri canlandırıp konuşturmakta, onları rahat ettirmekte ustaydı.
Şimdi de uygun sözleri buluverdi. «Bu olay hepimizi çok sarstı. O zavallı kızla sık sık konuşurduk. İnanılacak gibi değil bu olay. Kayınpederim çok sarsıldı. Ruby'den pek hoşlanırdı.»
Albay Melchett, «Kızın kaybolduğunu polise Bay Jefferson haber vermiş sanırım,» dedi. Kadının bu sözlerine nasıl bir tepki göstereceğini merak ediyordu. Bayan Jefferson'un yüzünde bir an bir ifade belirip kayboldu. Öfke miydi bu? Yoksa endişe mi? Melchett bunu kesinlikle anlayamadı. Ama kadın sözlerine devam etmeden önce sanki kendisini kötü bir işe hazırlıyormuş gibi bütün kaslarını gerdi.
«Evet, öyle. Hasta olduğu için pek çabuk endişelenip üzülüyor. Onu, kötü.bir durum olmadığına, meselenin normal bir şekilde açıklanacağına, Ruby'nin de polisin işe karışmasından hoşlanmayacağına inandırmaya çalıştık. Ama o diretti. Meğer...» Kadın elini hafifçe salladı. «O haklıymış. Biz yanılmışız.»
Melchett sordu. «Ruby Keene'i iyi tanıyor muydunuz, Bayan Jefferson?»
Kadın düşündü. «Bu soruyu cevaplandırmak zor. Kayınpederim gençlerden çok hoşlanır. Onları çevresine toplamaya bayılır. Ruby onun için yeni bir tipti. Kızın gevezelikleri kayınpederimin ilgisini çekiyor, onu eğlendiriyordu. Otelde Ruby sık sık gelip bizimle oturuyordu. Kayınpederim de onu arabayla gezmeye götürürdü.» Sesi kayıtsızdı.
Melchett, «İstese daha başka şeyler de anlatabilir,» diye düşündü. Sonra da, «Bana dün gece olanları anlatır mısınız?» dedi. •
— 51 —
«Tabii. Ama korkarım anlatacaklarımın size pek bir yardımı dokunmayacak. Akşam yemeğinden sonra Ruby salona gelerek bizimle birlikte otururdu. Hatta dans başladıktan sonra bile yanımızdan ayrılmadı. Daha sonra briç oynaya-mayı kararlaştırmıştık. Mark'ı bekliyorduk. Mark Gaskell'ı. O Bay Jefferson'un damadıdır. Yani görümcem Rosamund'un kocasıydı. Mark o sırada önemli birkaç mektup yazmaya gitmişti. Josie'nin de gelmesi gerekiyordu. Dördüncü o olacaktı.»
«Sık sık oluyor muydu bu?»
«Evet, her zaman. Tabii Josie, çok usta bir briç oyun-cusudur, çok da iyi bir insandır. Kayınpederim briçe pek meraklıdır. Mümkün olduğu zaman dördüncü olarak bir başkası yerine Josie'nin oyuna girmesini ister. Tabii Josie, başka briç grupları da kurmak zorundadır. Ama mümkün olduğu kadar bize katılmaya çalışır.»
Genç kadının gözleri gülüyordu. «Tabii kayınpederim otelde bir hayli para harcadığı için Josie'nin bize iltimas yapmasını müdüriyet hoş karşılar.»
Melchett, «Josie'den hoşlanıyor musunuz?» diye sordu.
«Evet, hoşlanıyorum. Her zaman uysal ve neşelidir. Çok çalışır, işine de düşkündür. Zekidir. İyi bir eğitim görmemiştir ama... şey... hiçbir iddiası da yoktur. Yapmacıksız, tabii bir insandır.»
«Lütfen devam edin, Bayan Jefferson.»
«Dediğim gibi Josie'nin briç gruplarını oluşturması, düzenlemesi gerekiyordu. Mark da mektup yazıyordu. Bu yüzden Ruby, yanımızda her zamankinden daha fazla oturarak, konuştu. Sonra Josie geldi. Ruby de Raymond'ia ilk solo dansı yapmaya gitti. Raymond dans ve tenis öğretmenidir. Mark bize katıldığı sırada Ruby de yeniden yanımıza dönmüştü. Sonra genç bir adamla dans etmeye gitti. Biz de briçe başladık.» Duraklayarak, aciz bir tavırla elini hafifçe salladı. «İşte bütün bildiğim bu kadar! Bir ara Ruby'nin
dans ettiğini gördüm. Ama briç dikkat isteyen bir oyun. Aradaki camdan balo salonuna pek bakmadım. Sonra gece yarısı Raymond, Josie'nin yanına geldi. Çok öfkeliydi. Ruby' nin nerede olduğunu sordu. Tabii Josie onu susturmaya çalıştı ama...»

Başmüfettiş Harper kadının sözünü kesti. O sakin sesiyle, «Neden 'tabii', Bayan Jefferson?» diye sordu.
«Şey...» Kadın tereddüt etti. Melchett'e Adelaide Jefferson, şaşalamış, sinirlenmiş gibi geldi. «Josie, kızın ortada olmadığının fazla dikkati çekmesini istemiyordu. Bir bakıma ondan kendisini sorumlu tutuyordu. 'Herhalde Ruby odasında,' dedi. 'Daha önce başının ağrıdığından söz ediyordu,..' Açıkçası bunun doğru olduğunu sanmıyorum. Josie bunları yalnızca bir mazeret olarak söyledi. Raymond yukarıya, Ruby'nin odasına telefon etmeye gitti. Ama telefona cevap veren olmadı. Raymond geri döndüğü zaman büsbütün hiddetlenmişti. O biraz kaprisli bir adamdır. Josie onunla birlikte gitti, adamı yatıştırmaya çalışıyordu. Sonunda da Ruby'nin yerine Raymond'ia kendisi dans etti. Doğrusu bu bakımdan Josie'yi takdir etmemek elde değil. Çünkü sonradan bu dans yüzünden Josie'nin ayak bileği fena halde sancıdı. Dans sona erince Josie yanımıza gelerek bu kez de Bay Jefferson'u yatıştırmaya çalıştı. Kayınpederim o zamana kadar iyice endişelenmeye başlamıştı. Sonunda kayınpederimi yatması için kandırdım. Ona Ruby'nin arabayla gezmeye çıktığını ve yolda lastiğin patlamış olabileceğini söyledik. Kayınpederim yatmaya giderken çok endişeliydi. Bu sabah kalkar kalkmaz telaşlandı.» Bir an durdu. «Gerisini biliyorsunuz.»
«Teşekkür ederiz, Bayan Jefferson. Şimdi size bir soru soracağım. Bu işi kim yapmış olabilir. Bu konuda bir fikriniz var mı?»
Kadın hemen, «Hiçbir fikrim yok,» diye cevap verdi. «Korkarım size bu bakımdan yardım edemeyeceğim.»
— 52 —
— 53 —
Harper onu sıkıştırdı. «Kız hiçbir şey söylemedi mi? Sözgelimi kıskançlık konusunda? Veya korktuğu bir erkekten söz etmedi mi? Veya samimi olduğu bir gençten?»
Adelaide her soru karşısında, «Hayır,» der gibi başını salladı. Kadının anlatacak başka bir şeyi olmadığı belliydi.
Başmüfettiş önce gidip genç George Bartlett'le konuşmalarını söyledi. Sonra dönüp Bay Jefferson'u görebilirdi. Albay Mechett bu fikri beğenmişti. Üç adam dışarı çıkarken Bayan Jefferson kayınpederi uyanır uyanmaz onlara haber göndereceğini söyledi.
Kapıyı arkalarından kaparlarken albay, «Hoş bir kadın,» dedi.
Başmüffettiş başını salladı. «Gerçekten çok hoş bir kadın.»
George Bartlett gırtlak kemiği çıkık, zayıf ve uzun boylu bir gençti. Ne demek istediğini doğru dürüst anlatamayan insanlardandı o. Delikanlı o kadar telaşlanmıştı ki, sakin sakin konuşması olanaksızdı.
«Ah, ne korkunç değil mi? İnsanın pazar gazetelerinde okuduğu olaylara benziyor. Bunları okursunuz ama o olaylar size hiçbir zaman gerçekten olmuş gibi gelmez.»
Harper, «Ne yazık ki bu olay gerçekten oldu, Bay Bartlett,» dedi.
«Evet, evet, tabii. Ama insana pek feci geliyor bu. Sonradan buradan kilometrelerce uzakta bir yerde... Cinayet köydeki bir köşkte işlenmiş değil mi? Kırların arasında bir evde. Herhalde çevredeki köyler iyice çalkalandı?»
Albay Melchett idareyi ele aldı. «Ölen kızı iyi tanıyor muydunuz, Bay Barlett?»
George Bartlett'in yüzünde korku dolu bir anlam belirdi.
— 54 —
I
«H-h-hayır, ef-ef -efendim. H-h-hiç de i-i-iyi tanımazdım. Onunla bir samimiyetim yoktu. Bilmem anlatabiliyor muyum? Kendisiyle bir iki kez dans ettim... Bir 'merhabamız,' vardı. Bir kaç kez de tenis oynadık. Hepsi o kadar.»
«Galiba kızı dün gece en son siz görmüşsünüz.»
«Herhalde... Ne feci değil mi?... Yani... ben kızı gördüğüm zaman hiçbir şeyi yoktu. Sapasağlamdı.» . «Onu kaçta gördünüz, Bay Bartlett?»
«Doğrusu ben zamanı hiç farketmem... Pek geç değildi. Bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?»
«Onunla dans mı ettiniz?»
«Evet... Gerçekten., yani... evet, dans ettik. Ama akşam... Çok daha önce. Tamam... Bu o dansözle yaptığı dans gösterisinden hemen sonra oldu. Herhalde saat ondu. Veya on buçuk - on bir. Bilmem ki.»

«Zamanı bir yana bırakalım şimdi. Bunu nasıl olsa saptayabiliriz. Şimdi lütfen bize ne olduğunu anlatın.»
«İşte dans ettik. Hoş, ben pek de iyi dans etmem ya.»
«İyi dans edip dans etmediğiniz hiç önemli değil Bay Bartlett.»
George Bartlett dehşetle albaya bakarak kekeledi, «...ş şey... H-h-h-herhalde. Şey, dediğim gibi Ruby'le dans ettik. Balo salonunda dönenip durduk. Ben konuşuyordum ama Ruby pek fazla bir şey söylemedi. Bir ara esnedi de. Dediğim gibi ben dans etmesini pek bilmem, bu yüzden kızlar., şey... benden pek hoşlanmazlar. Bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? Ruby de başının ağrıdığını söyledi... Ben bu lafları bilirim. Atlatmacaları. Onun için, 'İyi ya,' dedim... İşte böyle.»
«Onu en son o zaman mı gördünüz?»
«Evet. Ruby yukarı çıktıktan sonra.»
«Size biriyle buluşacağından söz etti mi? Veya arabayla dolaşacağından? Veya... veya... bir randevusu olduğundan?»

Barlett başını salladı. «Hayır, bana böyle şeyler söylemezdi.» Yüzünde üzgün bir ifade belirmişti. «Beni başından attı.»
«Hali nasıldı? Endişeli miydi? Dalgın mıydı? Bir şeyler düşünüyor muydu?»
George Bartlett düşündü. Sonra da yine başını salladı. «Biraz içi sıkılmış gibiydi. Dediğim gibi esnedi. Bundan başka bir şey hatırlamıyorum.»
Albay Melchett, «Siz ne yaptınız, Bay Bartlett?» dedi.
«Ha?»
«Ruby Keene yanınızdan ayrıldıktan sonra ne yaptınız?»
George Bartlett ağzını bir karış açarak ona baktı. «Hım.. Durun bakayım.. Ben ne yaptım?»
«Biz de bunu açıklamanızı bekliyoruz.»
«Ah, evet, evet, tabii. Bazı şeyleri hatırlamak çok güç oluyor. Öyle değil mi? Durun bakayım.. Bara gidip bir içki iç-mişsem buna hiç şaşmam.»
«Bara giderek bir içki içtiniz mi?»
«Tamam. İçki içtim. Ama o sırada değil. Bana biraz dışarıda dolaşmışım gibi geliyor. Ya... Biraz hava aldım. Eylülde olmamıza rağmen hava bir hayli boğucuydu. Dışarısı pek hoşuma gitti. Evet, tamam. Biraz dolaştım. Sonra içeri girerek, bir içki içtim. Ve yeniden balo salonuna döndüm. Orada öyle fazla bir eğlence yoktu. Şeyin... neydi onun adı? Hah... Josie... Josie'nin dans ettiğini gördüm. O tenis öğretmeniyle... Oysa kadın hastalanmıştı. Bileğini mi burkmuştu ne?»
«O zaman bundan balo salonuna gece yarısı dönmüş olduğunuz anlaşılır. Yani siz dışarıda tam bir saat dolaştınız mı?»
«Şey... Bir içki de içtim. Ben... şey... bazı şeyleri düşünüyordum.»
Bu sözlerine de diğerleri kadar inandılar.
Albay Melchett sert bir sesle, «Ne düşünüyordunuz?» diye sordu.
«Ah, bilmem ki...» Bay Bartlett karmakarışık biçimde açıklamaya çalıştı. «Bazı şeyleri...»
«Arabanız var mı, Bay Bartlett?»
«Ah, evet, arabam var.»
«Nerede duruyordu o? Otelin garajında mı?»
«Hayır, aslına bakarsanız, avludaydı o. Çünkü bir ara gezebileceğimi düşünmüştüm.»
«Belki de gezdiniz.»
«Hayır, hayır... Gezmedim... Yemin ederim ki gezmedim.»
«Örneğin... Miss Keene'i gezmeye götürmediniz mi?»
«Ah, aman... Buraya bakın... Ne demek istiyorsunuz? Kimseyi gezmeye götürmedim. Yemin ederim ki götürmedim. Rica ederim...»
«Teşekkürler, Bay Bartlett. Bu ara size başka soru soracak değiliz.» Melchett kelimelere basa basa yineledi. «Şu ara...»
Bay Bartlett'i orada bırakarak uzaklaştılar. Genç adam, aptalca suratında gülünç bir dehşet ifadesiyle onların arkasından bakıyordu.
Albay Melchett, «Beyinsiz budala,» dedi. «Yoksa bu bir rol muydu?»
.
Başmüfettiş Harper kafasını salladı. «Önümüzde upuzun bir yol var...»

— 56 —
— 57 —
Altıncı Bölüm
I
1
Ne gece nöbetçisi, ne de barmen işe yarayacak bir şey söyleyebildiler. Gece nöbetçisi gece yarısından sonra Miss Keene'in odasına telefon ettiğini ama bir cevap alamadığını hatırlıyordu. Bay Bartlett'in otele girip çıktığını farketmemişti. Hava güzel olduğu için birçok müşteri dışarda dolaşmaya çıkmıştı. Miss Kenee'in aşağıya indiğini de görmemişti adam. Onun ön kapıdan çıkmadığından emindi. Tabii genç kız, yan kapıya gitmiş olabilirdi.
Barmen, Bay Bartlett'in bara gelip içki içtiğini hatırlıyordu ama saatin farkında değildi.
Grup bardan çıkarken, karşılarına dokuz yaşlarında bir çocuk dikildi. Heyecanla, «Siz gerçekten dedektif misiniz?» diye bağırdı. «Ben Peter Carmody'im. Polise Ruby için telefon eden de benim büyükbabam Bay Jefferson. Siz Scotland Yard'dan mısınız? Sizinle konuşmama kızmıyorsunuz ya?»
Melchett kısa ve sert bir cevap verecekti ama Başmüfettiş Harper araya girdi. Neşe ve şefkatle konuşmaya başladı. «Kızmıyoruz, oğlum. Bu olay seni çok ilgilendirdi sanırım.»
«Tabii ilgilendirdi ya. Siz dedektif romanlarından hoşlanır mısınız? Ben onlara bayılırım. Bende Dorothy Sayers' in, Agatha Christie'in ve Dickson Carr'ın imzaları var. Cinayet gazetelerde çıkacak mı?»
Harper ciddi ciddi, «Tabii ya,» dedi.
— 58 —
«Anlayacağınız gelecek hafta okullar açılıyor. Arkadaşlarıma kızı tanıdığımı anlatacağım. Çok iyi tanıdığımı...»
«Onun hakkında ne düşünüyordun?»
Peter düşündü. «Şey, ondan hoşlanmazdım. Bence bir hayli aptaldı o. Annemle Mark amca da Ruby'i pek sevmezlerdi. Yalnızca büyükbabam. Ha, sahi, büyükbabam sizi görmek istiyor. Edward sizi arıyordu.»
Harper çocuğa cesaret vermek ister gibi mırıldandı. «Demek annenle Mark amcan Ruby Keene'i pek sevmezlerdi? Neden acaba?»
«A, ne bileyim? Kız her zaman aramıza karışıyordu. Sonra büyükbabamın Ruby'le o kadar fazla ilgilenmesinden de hoşlanmıyorlardı.» Peter neşeyle ekledi. «Herhalde Ruby'nin ölmesine sevindiler.»
Harper düşünceli düşünceli çocuğa baktı. «Onların böyle dediklerini duydun mu?»
«Hayır... Pek öyle sayılmaz. Mark amcam, 'Bu da bir kurtuluş yolu,' dedi. Annem de, 'Ama ne korkunç bir yol,' diye cevap verdi. Mark amcam da o zaman ikiyüzlülüğün yersiz olduğunu söyledi.»
Adamlar birbirlerine baktılar. Aynı anda, temiz lacivert bir şayak elbise giymiş, saygılı tavırlı bir adam yanlarına geldi.
«Afedersiniz, efendim. Ben Bay Jefferson'un uşağıyım. Beyefendi uyandı ve benden sizi bulmamı istedi. Sizinle görüşmeyi çok istiyor.»
Gurup yeniden Conway Jefferson'un dairesine çıktı. Oturma odasında Adelaide Jefferson, sinirli sinirli bir aşağı bir yukarı dolaşan uzun boylu, huzursuz bir adamla konuşuyordu. Gelenleri görmek için çabucak döndü.
«Ah, evet... geldiğinize memnun oldum. Kayınpederim de sizi soruyordu. Uyandı o. Onu mümkün olduğu kadar he-yecanlandırmamaya çalışın. Olur mu? Sağlığı hiç iyi değil. Bu şokun onu öldürmemesine şaşmak gerek.»
— 59 —
Harper, «Sağlığının bu kadar bozuk olduğunu bilmiyordum,» dedi.
Mark Gaskell, «Kendisinin bundan haberi yok,» diye cevap verdi. «Anlayacağınız kalbi rahatsız. Doktor, Addie'ye kayınpederimin fazla heyecanlanmaması,, telaşlanmaması gerektiğini söyledi. Hatta doktor onun her an ölebileceğini de ima etti. Öyle değil mi, Addie?»
Bayan Jefferson başını salladı. «Onun böyle birdenbire canlanıvermesi şaşılacak bir şey.»
Melchett hafif bir alayla mırıldandı. «Cinayet, insanı yatıştıracak bir olay değildir. Elimizden geldiğince dikkatli davranmaya çalışacağız.» Konuşurken bir yandan da bakışlarıy- j la Mark Gaskell'ı tartıyordu. Adam pek hoşuna

gitmemişti. Bir şahininkini andıran, küstah ifadeli bir çehre. Mark Gas-kell'in kurallara pek aldırmadığı, istediğini yapmaktan hoşlandığı anlaşılıyordu. Kadınlar da bu tiplere bayılırdı. Albay, «Benim güvenebileceğim bir tip değil,» diye düşündü. «Vicdanlı bir insana benzemiyor. O her şeyi yapabilir...»
Denize bakan büyük yatak odasında Conway Jefferson, pencerenin önünde, tekerlekli iskemlesinde oturuyordu. İnsan odaya girer girmez onun gücünü ve çekiciliğini hissediyordu. Onu sakat bırakan o kaza, adamın aciz vücudunun bütün gücünü daha dar bir yere toplamış gibiydi. Biçimli bir başı, hafifçe kırlaşmış kızıl saçları vardı Conway Jefferson1 un. Sert hatlı çehresi güneşten yanmıştı. Bu yüzde müthiş bir güç seziliyordu. Gözieriyse insanı şaşırtacak kadar parlak bir maviydi. Adamda hasta ya da sakat bir insan hali kesinlikle yoktu.
«Geldiğinize memnun oldum,» diyerek hepsini çabucak süzdü. «Oturun, oturun. Yandaki masada sigara var.»
Ona teşekkür ederek, oturdular. Melchett, «Ölen kızla ilgilendiğinizi öğrendik, Bay Jefferson,» diye başladı.
Adamın çizgili yüzünde bir gülümseme uçuştu. Biraz acı bir gülümsemeydi bu. «Evet... hepsi de size bunu söylemişlerdir. Ama bu gizli bir şey de değildi. Ailem size ne kadarını açıkladı?» Bu soruyu sorarken, hepsine yeniden çabucak baktı.
Ona Melchett cevap verdi. «Bayan Jefferson bize kızın gevezeliklerinin sizi eğlendirdiğini, onu korumaya çalıştığınızı söyledi. Başka bir şey anlatmadı. Bay Gaskell'la ise bir iki kelime konuştuk yalnızca.»
Conway Jefferson gülümsedi. «Adelaide dilini tutmasını bilen bir kadındır. Mark, herhalde daha fazla konuşurdu. Size bazı şeyleri ayrıntılarıyla anlatmam daha doğru olacak sanırım, Melchett. Durumumu anlamanız için gerekli bu. Onun için de gerilere, hayatımın o en büyük felaketine dönmek zorundayım. Sekiz yıl önce bir uçak kazasında karımı, kızımı ve oğlumu kaybettim. O günden beri vücudunun yarısını kaybetmiş bir insan gibiyim. Fiziki durumu da kasdetmiyorum! Ben ailesine düşkün bir adamdım. Gelinimle damadım bana çok iyi davrandılar. Kanımdan canımdan olan kimselerin yerlerini doldurabilmek için ellerinden geleni yaptılar. Ama ben... özellikle son zamanlarda, onların kendi hayatlarını yaşamaları gerektiğini iyice anladım.
«Onun için şunu iyice bilmeniz gerek: ben yalnız bir adamım. Gençlerden hoşlanırım. Onlar beni çok eğlendirirler. Bir iki kez bir genç kız veya delikanlıyı evlat edinmeyi düşündüm. Son ay, öldürülen o zavallı çocukla ahbap oldum. Son derecede tabii, gayet saf bir kızdı o. Hayatını, başından geçenleri anlatıp duruyordu. Tiyatroda, turnede, annesiyle babasıyla küçükken kaldığı o ucuz pansiyonlarda olanları... Bu benim sürdüğüm hayattan o kadar farklıydı ki. Ruby, hiçbir zaman şikâyet etmiyor, o hayatın çirkinliğini de görmüyordu. Sızıldanmayan, durmadan çalışan, doğal, şımartılmamış, şirin bir çocuktu o. Bir 'lady' değildi belki. Ama neyse ki ba-

yağı da değildi. Ya da, en azından bir 'lady' tavırları takınmaya kalkışmıyordu, «Ruby'den gitgide daha çok hoşlanmaya başladım. Sonunda onu kanunen evlat edinmeye karar verdim. Kanun nazarında benim kızım olacaktı o. Belki bu size onun için neden endişelendiğimi ve Ruby anlaşılmayan bir biçimde ortadan kaybolduğu zaman niçin polise başvurduğumu açıklar.
Bir sessizlik oldu. Sonra Başmüfettiş Harper, «Gelininizle damadınızın bunu nasıl karşıladıklarını sorabilir miyim?» dedi. Sakin sesi soruyu itiraz edilmeyecek bir hale sokuyordu.
Jefferson çabucak cevap verdi. «Nasıl karşılayacaklardı? Ne diyebilirlerdi? Belki bu fikrimden pek hoşlanmadılar. Sonuçta bu önyargılara neden olacak-bir şeydi. Ama ikisi de gayet iyi davrandılar. Evet, gayet iyi davrandılar. Zaten benim elime bakmıyor ki onlar. Oğlum Frank evlendiği zaman servetimin yarısını hemen ona verdim. Böyle şeylere inanırım ben. İnsan çocuklarını ölümüne kadar bekletmemelidir. Para onlara gençken gereklidir, orta yaşlı değil. Aynı şekilde kızım Rosamund, beş parasız bir adamla evlenmekte direttiği zaman ona da hatırı sayılır bir meblağ verdim. Kızım ölünce bu servet kocasına kaldı. Anlayacağınız para sorununu yıllar önce kesinlikle hallettim.»
Harper mırıldandı. «Anlıyorum...» Ama sesinde bir aca-iplik vardı.

Conway Jefferson hemen atıldı. «Ama benimle aynı fikirde değilsiniz sanırım.»
«Bu konuda fikir yürütmek bana düşmez, efendim. Bildiğim kadarıyla aileler her zaman makul bir şekilde hareket etmezler.»
«Herhalde haklısınız. Aslında Bay Gaskell'le Bayan Je-ferson'un benim ailemden olmadıklarını unutmamalısınız. Aramızda bir kan bağı yok.»
Başmüfettiş itiraf etti. «Tabii bu da durumu değiştirir.»
Bir an Conway Jefferson'un gözlerinde muzipçe bir pırıltı

belirdi. «Tabii onların benim yaşlı bir budala olduğumu düşünmediklerini söyleyemem. Normal bir insan böyle bir tepki gösterirdi. Ama ben aptallık etmiyordum. Ben insanları tanırım. Ruby Keene, eğitim gördüğü, iyi yetiştirildiği takdirde, kibarların arasına karışabilirdi.»
Melchett, «Korkarım fazla meraklıyız biz,» dedi. «Ayrıca küstahlık da ediyoruz... Ama her şeyi iyice anlamamız şart. Kızı evlat edinmeyi, kendisine toplu bir para vermeyi dü-şünüyormuşsunuz. Bunu yapmadınız mı?»
Jefferson, «Neyi kastettiğinizi anlıyorum,» diye mırıldandı. «Yani kızın ölümünün bir yakınını zengin edip etmeyeceğini öğrenmek istiyorsunuz? Böyle bir şey olamazdı. Ruby'i evlat edinmek için harekete geçmiştim. Ne ki formaliteler daha tamamlanmamıştı.»
Melchett ağır ağır, «Yani,» dedi. «Size bir şey olduğu takdirde...» Cümlesini, bir soru soruyormuş gibi yarım bıraktı.
Conway Jefferson çabucak cevap verdi. «Bana bir şey olacağı yok! Ben sakatım ama hasta değilim. Tabii doktorlar suratlarını asarak bana fazla heyecanlanmamamı önerip duruyorlar, o da başka. Heyecanlanmayacak mışım! Ben bir at kadar güçlüyüm. Ama kaderin insanlara ne oyunlar oynadığını da gayet iyi bilirim! Allahım! Bunu çoktan öğrendim! En güçlü bir insan bile birdenbire ölebilir. Hele trafik kazalarının iyice arttığı bu günlerde. Ama ben bu olasılığı gözönüne aldım. On gün önce yeni bir vasiyetname yaptım.»
Başmüfettiş Harper öne doğru eğildi. «Evet?»
«Ruby Keene adına idare edilmek üzere elli bin sterlin bırakıyordum. Bu para kız yirmi beşine bastığı zaman kendisine teslim edilecekti.»
Harper'in gözleri açıldı. Melchett'inkiler de öyle. Harper adeta hayranlıkla, «Az para değil bu,» diye fısıldadı.
«Öyle sayılabilinir.» , ¦ ¦
«Ve bu parayı birkaç haftadan beri tanıdığınız bir kıza bırakacaktınız öyle mi?»
.

O parlak mavi gözlerde öfkeli bir pırıltı belirdi. «Aynı şeyleri tekrar tekrar söylemem mi gerek? Yakın bir tek akrabam yok. Ne yeğenlerim, ne kuzenlerim. Bu parayı bir yardım kurumuna da bırakabilirdim. Ama bunu belirli bir kimseye vermeyi tercih ettim.» Güldü. «Bir gecede bir prenses olan Kül Kedisi! Kadın bir iyilik perisi yerine erkek bir peri. Neden olmasın? Bu para benim. Onu ben kazandım.»
Melchett sordu. «Başkalarına da para bırakıyor musunuz?»
«Uşağım Edwards'a belirli bir miktar. Servetimin geri kalan kısmı Addie'yle Mark arasında eşit şekilde bölünecek.»
«Geriye hatırı sayılır bir para kalıyor mu? Bunu sorduğum için özür dilerim.»
«Belki de kalmıyordur. Yatırımlar sık sık değişiyor. Onun için kesin bir şey söylemek zor. Veraset vergisi ve öteki masraflar çıktıktan sonra adam başına on biner sterlin kalacak sanırım.»
«Anlıyorum.»
«Onlara karşı kötü davrandığımı düşünmemelisiniz. Dediğim gibi ben aslında servetimi çocuklarım evlendiği zaman pay ettim. Kendime pek az bir para ayırdım. Ama... o... o... felaketten sonra oyalanmak için kendimi işe verdim.. Durmadan çalıştım. Ve işin garibi neye el attıysam başarılı oldum. Dokunduğum her şey altın halini aldı. Herhalde kader alaylı alaylı gülerek kaybımı bu şekilde telafi ediyordu.» Yüzünde ıstırap dolu çizgiler belirmişti. Sonra kendisini toplayarak alaycı bir tavırla gülümsedi. «Ruby'e bırakmak istediğim para da benimdi. Bunu istediğim gibi sarf edebilirdim.»
Melchett çabucak, «Bizim zaten bundan kuşkumuz yok,» dedi.

Conway Jefferson, «İyi,» diye mırıldandı. «Şimdi ben de size bazı sorular sormak istiyorum. Tabii izin verirseniz. O korkunç olay hakkında bilgi istiyorum. Bütün bildiğim onun...

küçük Ruby'nin buradan yirmi beş kilometre kadar uzakta bir evde boğulmuş halde bulunduğu.»
«Bu doğru. Gossington konağında bulundu o.» Jefferson kaşlarını çattı
«Gossington'da mı? Ama orası.-"
«Bay Bantry'nin konağıdır.»
«Bantry? Arthur Bantry? Onu tanırım ben. Hem onu, hem karısını. Yıllar önce onlarla Avrupa'da tanıştım. Onların bu taraflarda oturduklarını bilmiyordum. Ama...» Sustu.
Harper hemen, «Bay Bantry geçen salı akşamı burada yemek yemiş. Onu görmediniz mi?» dedi.
«Salı? Salı? Hayır, otele çok geç döndük. Harden He-ad'e gitmiştik. Yolda bir lokantaya uğrayarak akşam yemeğini orada yedik.»
Melchett sordu. «Ruby Keene size Bantry'lerden hiç söz-etmedi mi?»
Jefferson başını salladı. «Hayır, hiç söz etmedi. Onları tanıdığını sanmıyorum. Kızcağız, tiyatro sanatçılarından başka pek kimseyi tanımıyordu.» Bir an durdu, sonra birdenbire sordu. «Bantry bu konuda ne diyor?»
«Meseleyi kesinlikle açıklayamıyor. Gece geç vakite kadar Muhafazakârların toplantısındaymış. Ceset bu sabah bulundu. Bantry, kızı ömrümde görmediğini söylüyor.»
Jefferson başını salladı. «Gerçekten çok tuhaf.»
Başmüfettiş Harper hafifçe öksürdü. «Cinayeti kim işlemiş olabilir, efendim?»
-
«Ah, bunu bir bilseydim!» Jefferson'un alnındaki damarlar kabarmıştı. «İnanılacak bir şey değil bu! İnsanın aklı almıyor! Eğer olay böylesine gerçek olsaydı, 'Yalan, bu,' derdim. 'Böyle şey olmaz!'»
«Kızın bir arkadaşı yok muydu? Geçmişiyle ilgili biri? Burada dolaşan, onu tehdit eden bir kimse?»
«Böyle bir şey olmadığından eminim. Olsaydı Ruby bunu bana söylerdi. Kızın hiçbir zaman 'bir erkek arkadaşı'

Cesetler Merdiveni / F.: 5
olmamış. Bunu bana kendisi açıkladı.»
Harper, «Size tabii öyle söylerdi,» diye düşündü. «Ama bu doğru muydu bakalım?»
Conway Jefferson sözlerine devam etti. «Ruby'nin peşinde birinin dolaşıp dolaşmadığını, bir adamın onu rahatsız edip etmediğini en iyi Josie bilir. O size yardım edemiyor mu?»
«Edemeyeceğini söylüyor.»
Jefferson kaşlarını çattı. «Bana bu bir manyağın işiymiş gibi geliyor. Bu hainlik... Bir konağa girmek... Bütün bunlar birbirlerine bağlı değil... Bu olaylardan bir anlam çıkmıyor. Bu tipte insanlar var. Görünüşte normal gibi duran, ama kızları ve hatta bazan çocukları tuzağına düşürerek öldüren manyaklar. Bir tür seks cinayeti bunlar sanırım.»
Harper, «Evet, böyle olaylar görülüyor,» dedi. Ama bu çevrede böyle biri olduğunu hiç duymadık.»
Jefferson, «Ruby'le birlikte gördüğüm erkekleri düşündüm,» diye konuşmasını sürdürdü. «Otel müşterileri. Dışarıdan gelenler. Hepsi de zararsıza benziyorlar. Malum tipler. Ruby'nin özel bir arkadaşı yoktu.»
Harper'in yüzü anlamsızdı ama gözlerinde Jefferson'un farketmediği düşünceli bir ifade belirmişti. Kendi kendine, «Ruby Keene'nin özel bir arkadaşı vardı belki de,» diyordu. «Jefferson'un bunu bilmesi önemli değil.» Ama hiçbir şey söylemedi.
Melchett ona bir göz attıktan sonra da ayağa kalktı. «Teşekkür ederiz, Bay Jefferson. Şimdilik bu kadar.»
Jefferson, «Bana yeni gelişmeler hakkında bilgi verirsiniz değil mi?» dedi.
«Tabii, tabii. Sizinle haberleşiriz.»
Gurup dışarı çıktı. Conway Jefferson iskemlesinde arkasına yaslandı. Göz kapakları indi. Şimdi o sert bakışlı mavi gözler gözükmüyordu. Jefferson'un

bitkin bir hali vardı. Bir iki dakika sonra adamın göz kapakları titreşti. Jefferson, «Edwards!» diye seslendi.
— 66 —
Yan odadaki uşak hemen kapıda belirdi. Kimse Jef-ferson'u Edwars kadar tanıyamazdı. Ötekiler, hatta en yakınları bile Jefferson'un güçlü tarafını bilirlerdi. Edwards ise zayıflıklarını «Buyrun, efendim.»
Jefferson, «Sir Henry Chithering'e telefon et,» dedi. «Melborne Abbas'da o. Kendisine tarafımdan rica et. Yarın yerine bu gün gelsin. Acil bir durum olduğunu söyle.»
Yedinci Bölüm
1
Jefferson'un dairesinden çıktıktan sonra, Müfettiş Slack soruşturmaları sürdürmek için Melchett'le Harper'in yanından ayrıldı.
Başmüfettiş Harper, polis müdürüne, «Cinayet nedeni anlaşıldı, efendim,» dedi.
Melchett, «Hım...» diye mırıldandı. «Elli bin sterlin ha?»
Harper, «Bay Jefferson'un dediği gibi,» diye devam etti. «Bay Gaskefl'la Bayan Jefferson'un mali durumları yerindeyse, o zaman onları kuşkulular listesinden sileriz. Onların böyle soğukkanlılıkla cinayet işlemeleri için bir neden olamaz.»
«Öyle. Tabii mali durumları incelenecek. Gaskell'den hoşlandığımı pek söyleyemem. Fazla kurnaz, kurallara al-, dırmayan bir insana benziyor. Ama bu onun katil olduğu anlamına da gelmez, tabii.»
«Evet, efendim, ben ikisinin de katil olduğunu sanmıyorum. Josie'nin söylediklerinden onların cinayet işleme fırsatı bulamayacakları da anlaşılıyor. On bire yirmi kaladan
— 67 —
gece yarısına kadar briç oynadıkları anlaşılıyor. Hayır, bence başka bir olasılık var.»
Melchett, «Ruby Keene'in erkek arkadaşı mı?» dedi.
«Evet. Fazla akıllı olmayan, öfkeli bir genç. Ruby'i o daha buraya gelmeden önce tanıyordu. Bu evlat edinme planını duydu ve o zaman çılgına döndü. Ruby'i kaybedeceğini, onun kendisinden tümüyle uzaklaşacağını düşündü. Dün gece kızı kendisiyle buluşmaya zorladı. Konuşurken kavgaya başladılar. Delikanlı kendisini kaybederek Ruby'i öldürdü.»
«Peki ceset neden Bantry'nin kütüphanesinde bulundu?»
«Bu da kolaylıkla açıklanabilir. O sırada delikanlının ara-basındaydılar. Genç adamın aklı başına geldi. Ne korkunç bir şey yapmış olduğunu anladı. İlk iş cesedi başından atmaya karar verdi. Belki o sırada konağın çok yakınındaydılar. Delikanlı, kızın ölüsü orada bulunduğu takdirde, herkesin ko-naktakilerden kuşkulanacağını düşündü. Böylece kendisi yakayı kurtarmış olacaktı. Kız, incecikti. Delikanlı onu kolaylıkla 1 taşıyabilirdi. Arabasında keski vardı. Camlı pencereyi açarak, Ruby'i içerdeki halının üstüne yatırdı. Bu bir boğma olayıydı. Yani delikanlının arabasında onu ele verecek kan izi, ve benzeri izler yoktu. Anlatabiliyor muyum, efendim?»
«Evet, bu mümkün. Harper. Ama yapılacak bir tek şey var. Cherhez l'homme.»
«Ne? Ah, evet, efendim.» Harper, amirinin nüktesini pek beğenmiş gibi bir tavır takındı. Aslında Melchett'in Fransızca aksanı yüzünden kelimeleri güçlükle anlayabilmişti.
«Şey... Ah... Şey... Sizinle bir dakika konuşabilir miyim?» George Bartlett iki adamın yolunu kesmişti.
Melchett sabırsızca, «Evet,» diye bağırdı, «Ne var?» Ne var?»
— 68 —
Genç Bay Bartlett bir iki adım geriledi. Ağzını açıp kapıyor farkına varmadan, balık taklidi yapıyordu. «Şey... Belki de önemli değil bu.. Ama... size söylememin doğru olacağını düşündüm. Yani... arabamı bulamıyorum.»
«Ne demek istiyorsunuz? Arabanızı mı bulamıyorsunuz?»
Bay Bartlett kekeleyerek arabasını bulamadığını kastettiğini anlatmaya çalıştı.
Harper, «Yani arabanız çalındı mı?» dedi.
George Bartlett minnetle bu daha sakin adama doğru döndü. «İşte sorun da bu ya. Yani... insan bilemez ki. Öyle değil mi? Belki de biri, arabaya binip biraz

dolaşmaya çıkmıştır. Yani... kötü bir maksadı olmayabilir. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz?»
«Arabanızı en son ne zaman gördünüz, Bay Bartlett?»
«Ben de bunu hatırlamaya çalışıyorum. İnsanın bazı şeyleri hatırlaması ne kadar güç değil mi?»
Melchett soğuk soğuk, «Normal zekâsı olan bir kimse için güç olmasa gerek,» diye cevap verdi. «Demin bize arabanızın dün gece otelin avlusunda olduğunu söylemiştiniz...»
Bay Bartlett onun sözünü kesmek cesaretini gösterdi. «İşte sorun da bu ya? Orada mıydı bakalım?»
«Ne demek, orada mıydı bakalım? Siz arabanın orada olduğunu söylemediniz mi?»
«Yani... Ben arabamın orada olduğunu sanıyordum. Yani... çıkıp bakmadım ki? Anlatabiliyor muyum, bilmem?»
Melchett içini çekerek, sabırlı olmaya çalıştı. «Şu işi iyice bir anlayalım. Arabanızı en son ne zaman gördünüz? Sahiden ne zaman gördünüz? Ha, aklıma gelmişken, arabanız ne marka?»
«Minoan 14.» George Bartlett'in gırtlak kemiği titreyerek bir aşağı iniyor, bir yukarı çıkıyordu.
«Arabayı en son ne zaman gördünüz?»
«Ben de bunu hatırlamaya çalışıyordum. Dün öğleden

önce arabayı oraya bıraktım. Akşam üzeri biraz dolaşacaktım. Ama, nedense yatıp uyudum. Böyle şeylerin nasıl olduğunu bilirsiniz. Çaydan sonra da biraz tenis filan oynadım. Sonra banyo yaptım.»
«Ve araba otelin avlusundaydı, öyle mi?»
«Öyle sanıyorum. Yani, arabayı oraya bırakmıştım. Yani, birini gezmeye götürmeyi düşünüyordum. Akşam yemeğinden sonra. Ama şanslı bir gecem değildi, istediğim olmadı. Ben de bizim eski otobüse binip dolaşmaya çıkmadım.»
Harper, «Yani,» dedi. «Sizce araba hâlâ otelin avlusundaydı?»
«E, tabii. Yani, arabayı oraya bırakmıştım. Öyle değil
1
«Araba orada olmasaydı bunu farkeder miydiniz?»
Bay Bartlett başını salladı. «Pek sanmıyorum. Avluya bir sürü araba girip çıkıyor. Üstelik çok da Minoan var.»
Harper başını salladı. Pencereden dışarıya bir göz atmış ve o sırada avluda en aşağı sekiz Minoan 14 olduğunu görmüştü. O yıl en fazla satılan ucuz arabalardı bunlar.
Albay Melchett yeniden konuşmaya başladı. «Arabanızı geceleri garaja koymak gibi bir âdetiniz yok mu?»
Bay Bartlett, «Genellikle o zahmete katlanmam,» diye cevap verdi. «Neticede hava güzel. Arabayı garaja sokmak başlı başına bir dert.»
Melchett'e bir göz atan Harper, «Siz yukarı çıkın, efendim,» dedi. «Ben de şimdi geliyorum. Komiser Higgins'e söyleyeyim, Bay Bartlett'ten ek bilgi alsın.»
«Olur, Harper.»
Bay Bartlett hevesle, «Durumu size açıklayayım dedim.» diye mırıldandı. «Bu önemli olabilirdi. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz bilmem?»
Bay Prestcott, yeni dansöze yemek ve oda vermişti. Yemeklerin nasıl olduğu belli değildi ama, odanın otelin en berbat yeri olduğu muhakkaktı.
Josephine Turner'la Ruby Keene, karanlık ve biçimsiz kısa koridorun en dibindeki iki odada kalıyorlardı. Kuzeye, otelin arkasındaki dik kayalara bakan odalar küçüktü. Eski eşyalarla döşenmişti bunlar.
Melchett daha ilk bakışta Ruby'nin odasının otelden görünmeden çıkmaya çok elverişli olduğunu anladı. Çünkü koridorun öbür ucunda bir merdiven vardı. Buradan zemin katındaki aynı derecede karanlık koridora iniliyordu. Bunun ucundaki camlı kapı ise yandaki verandaya açılıyordu. Manzarası güzel olmayan bu terasa da kimsenin çıktığı yoktu.
Müfettiş Slack oda hizmetçilerini sıkıştırmış, ipuçları bulmak için Ruby'nin odasını incelemişti. Neyseki odaya kimse dokunmamıştı daha, Jefferson'un erkenden telefonu üzerine polis hemen kapıyı kilitlemişti. Koridordaki öteki odalar ise bu mevsimde haftada ancak bir kez temizleniyordu.

Slack sıkıntılı sıkıntılı, «Buraya kadar iyi,» diye açıkladı. «Yani bulunacak bir şey olsaydı, bulabilirdik. Ama böyle bir şey yok.»
Glenshire polisi parmak izlerini almış ama işe yarayacak bir şey bulamamıştı. Ruby'nin, Josie'nin ve iki oda hizmetçisinin izleri vardı burada. Raymond Starr'ın da bir iki parmak izi bulunmuştu ama genç adam Ruby gece yarısı dansa gelmeyince, Josie'yle yukarıya, kızı aramaya çıktığını söylemişti.
Slack odadaki mektupları dikkatle incelemişti. Ruby'nin Londra'daki ahbaplarından gelmişti bunlar. Aslında zararsız şeylerdi. Ama Slack bütün adları bir bir kaybetmişti. Bu yönden de soruşturmalar yapılacaktı. Böyle şeyler hiç belli olmazdı. Melchett bu bakımdan Slack'e hak verdi. Onlara ka-

tılmış olan Harper'da öyle. Odada başka dikkati çekecek bir şey yoktu.
Odanın ortasındaki iskemlede Ruby'nin o akşam daha önce giydiği bol etekli pembe tuvaleti duruyordu. Bir köşeye yüksek topuklu pembe ipek ayakkabılar fırlatılmıştı. İpincecik iki çift naylon çorap top halinde yere atılmıştı. Bunlardan birinde bir kaçık vardı. Melchett ölünün çorapsız olduğunu hatırladı. Elbise dolabına aralık kapısından içerisindeki asılı olan fazla süslü tuvaletler ve ayakkabılar gözüküyordu. Çamaşır sepetinde kirli birkaç eşya vardı. Kâğıt sepetinde ise kesilmiş tırnak parçaları, oje ve ruj bulaşmış pamuklar atılmıştı. Bütün bunlardan durum anlaşılıyordu. Ruby Keene, telaşla yukarı çıkmış ve elbiselerini değiştirmişti. Sonra çabucak bir yere gitmişti ama nereye?»
Ruby'nin hayatını ve arkadaşlarını bilmesi gereken tek insan Josephine Turner, onlara yardım edememişti. Ama Müfettiş Slack, bunun normal karşılanabileceğini söyledi.
«Bay Jefferson, Ruby'i evlat edinecekmiş. Herhalde Josie, Ruby'nin bu işi bozabilecek eski bir arkadaşlarıyla konuşmasını istemezdi. O hasta bey Ruby'nin gayet saf, tatlı çocuksu bir kız olduğunu sanıyordu. Ama belki de Ruby'nin serseri bir sevgilisi vardı. Bay Jefferson'un hoşuna gitmeyecek bir it. Onun için Ruby bu arkadaşlığı yaşlı adamdan saklamak zorundaydı. Josie kız hakkında fazla bir şey bilmiyordu zaten. Özellikle onun arkadaşlarını filan. Ama kadın Ruby'nin hoşuna gitmeyecek bir tipte gezerek her şeyi alt üst etmesine göz yummazdı. Anladığım kadarı Ruby de sinsi bir kızdı aslında. İşte bu yüzden eski bir arkadaşını gördüğünü Josie'den saklıyordu. Bunu ona açıklayamazdı. Çünkü bu durumda Josie, 'Böyle şey olmaz, kızım,' diyecekti. Ama genç kızların nasıl olduklarını bilirsiniz. Serserilere dayanamaz onlar. Ruby de o iti görmek istiyordu. Delikanlıyla buluştu. Hayta aksileşti, kavga çıktı. Ve sonunda kızın gırtlağını
sıktı.

Melchett, «Herhalde,» dedi. Slack'ın olayları anlatış tarzından hiç hoşlanmazdı. Ama yine her zamanki gibi bu hoşnutsuzluğunu sakladı. «Eğer bu doğruysa, o zaman o serserinin kim olduğunu kolaylıkla öğrenebiliriz.»
Slack her zamanki gibi kendinden emin bir tavırla, «Siz o işi bana bırakın, efendim,» diye cevap verdi. «Ben Ruby1 nin Londra'daki arkadaşlarını bulur, onları bülbül gibi söyletirim.»
Melchett, «Acaba?» diye düşündü. Slack'in enerjisi ve sağa sola koşması onu yorardı oldum olası.
Slack sözlerine devam etti. «Bazı şeyler öğrenebileceğimiz biri daha var, efendim. Bu dans ve tenis öğretmeni. Ruby'i sık sık görüyordu o. Herhalde bilgisi de Josie'den fazladır. Belki Ruby ona açılmıştır da...»
«Bunu Başmüfettiş Harper'le konuştuk bile.»
«İyi. Ben de oda hizmetçilerini iyice sorguya çektim. Burada başka görülecek bir şey yok. Yalnız, yanda bir banyo var. Oraya bakmak ister miydiniz?»
Banyo, Josie'nin daha genişçe olan odasıyla Ruby'ninki-nin arasındaydı. Melchett sessiz bir hayretle kadınların kullandıkları güzellik malzemelerine baktı. Sıra sıra kavanozlar, temizleme kremleri, besleyici kremler, nemlendirici kremler. Kutu kutu değişik renkte pudralar. Her cinsden dudak boyasından meydana gelmiş karmakarışık bir yığın. Saç losyonları ve yaldızlar. Rimeller ve farlar. En

aşağı on iki renk tırnak cilası. Pamuklar, kirli pudra ponponları. Şişe şişe tonikler, mesamat sıkıştırıcı losyonlar.
Melchett güç duyulur bir sesle, «Yani,» diye fısıldadı. «Kadınlar bütün bunları kullanıyorlar mı?»
Her şeyi bilen Harper, yüzüne açıyormuş gibi bakarak onu aydınlattı. «Bir kadın özel hayatında belirli bir, iki renk kullanır, efendim. Bir gündüz için, bir gece. Kendisine neyin yakıştığını bilir ve o tonu da pek değiştirmez. Ama bu profesyonel kızlar sık sık değişiklik yapmak zorundadırlar. Bildi-

ğiniz gibi gösteri dansları yaparlar. Bir gece bir tango. Ertesi akşam krinolinli elbiselerle Viktorya devrine özgü bir şey. Sonra bir apaş dansı. Ardından öbür danslar. Tabii bu yüzden makyajlarını değiştirirler.»
Melchett, «Allah allah,» dedi. «Tevekkeli değil bu makyaj malzemelerini yapanlar hemen zengin oluveriyor!»
Clack, «Onlar kolay para kazanıyorlar,» diye homurdandı. «Kolay para kazanıyorlar. Tabii reklam yapmak zorundalar o da başka.»
Polis müdürü bu meseleyi düşünmekten vazgeçerek Harper'a döndü. «O dans öğretmeni... Onunla siz mi konuşacaksınız?»
«Herhalde, efendim.»
Merdivenlerden inerken, Harper, «Bay Bartlett'in anlattıkları hakkında ne düşünüyorsunuz?» diye sordu.
«Otomobili hakkında söylediklerini mi kasdediyorsunuz? Bence o genç adamı gözden kaçırmamak, gerek Harper. Anlattıkları pek tuhaf. Belki de dün gece Ruby Keene'i arabayla gezmeye götürdü.»
Harper, Raymond Starr'ı daha önce de görmüştü. Yakışıklı bir gençti. Uzun boylu, ince, yanık tenli, bembeyaz dişli, esmer, hareketleri son derece zarif bir insandı. Dost canlısı ve nazikti. Otelde ondan hoşlanmayan yoktu.
«Korkarım size pek yardım edemeyeceğim, başmüfettiş bey. Ruby'i iyi tanıyordum tabii. O buraya bir ay kadar önce gelmişti. Sık sık birlikte dans provası yapıyorduk. Ama anlatacak o kadar az şey var ki. Ruby, iyi ve biraz da aptalca bir kızdı.»
«Biz onun arkadaşlarını öğrenmek istiyoruz. Erkek arkadaşlarını.»

«Herhalde.... Ama ben bir şey bilmiyorum. Otelde birkaç delikanlı onun peşinde dolaşıyordu ama kızın ilgilendiği belirli biri yoktu. Zaten Ruby'nin zamanının çoğunu Jefferson ailesi alıyordu.»
«Evet... Jefferson ailesi...» Harper düşünceli bir tavırla sustu. «O işe ne dersiniz, Bay Starr?»
Raymond sakin sakin sordu. «Hangi işe?»
Harper, «Bay Jefferson, Ruby'i resmen evlat tedinmeye hazırlanıyordu,» dedi. «Bunu biliyor muydunuz?»
Starr'ın bu konuda hiç haberi olmadığı belliydi. Dudaklarını büzerek bir ıslık çaldı. «Kurnaz şeytan! Eh, dünyada yaşlı bir budaladan daha budalası bulunmaz.»
«Demek olaya bu gözle bakıyorsunuz.»
«E, başka ne diyebiliriz ki? Madem yaşlı adam birini evlat edinmek istiyordu, neden kendi çevresinden birini seçmedi ki?»
«Ruby Keene size bu konuda hiç söz etmemiş miydi?»
«Hayır, hiç söz etmedi. Kızın bir şey yüzünden çok sevindiğini seziyordum ama bunun ne olduğunu bilmiyordum.»
«Ya Josie?»
«Ah, Josie durumu muhakkak biliyordu. Hatta belki de bütün bunları o planladı. Josie aptal değildir. Çok akıllıdır o.»
Harper başını salladı. Ruby Keene'i Josie getirmişti. Kızı Jefferson'lara samimi olmaya teşvik eden de oydu her halde. Ruby gece dansa gelmeyince ve Conway Jefferson da endişelenmeye başlayınca bu yüzden sinirlenmişti Josie. Bütün planlarının alt üst olacağını düşünmüştü.
«Ruby, sırlarını saklayabilecek bir kız mıydı?» diye sordu.
«Eh, öyle sanırım. Kendi işlerinden fazla söz etmedi.»
«Ruby size hiç kendisini görmeye gelecek olan bir arkadaşından söz etti mi? Eski bir arkadaşından? Anlaşamadığı bir kimseden? Herhalde ne demek istediğimi anlıyorsunuz.»

«Evet, çok iyi anlıyorum. Ama bildiğim kadarı öyle biri yoktu. Yani kızın söylediklerinden böyle bir anlam çıkmıyordu.»
«Teşekkür ederim, Bay Starr. Şimdi bana dün gece olanları anlatır mısınız?»
«Tabii. Ruby'le on buçukta dans ettik...» «O sırada kızın halinde bir tuhaflık var mıydı?» Raymond düşündü. «Sanmıyorum. Ondan sonra neler olduğunu pek farketmedim. ilgilenmem gereken damlarım vardı. Yalnız Ruby'nin balo salonunda olmadığını farkettiğimi hatırlıyorum. Kız, gece yarısı gözükmedi. Çok kızdım ve durumu Josie'ye haber vermeye gittim. O Jefferson'larla briç oynuyordu. Ruby'nin nerede olduğunu o da bilmiyordu. Biraz şaşırdı sanırım. Josie'nin çabucak, endişeyle Bay Jefferson'a bir göz attığını gördüm. Orkestrayı bir parça daha çalmaya ikna ettim. Ofise giderek, telefonla Ruby'nin odasını arattım. Ama cevap veren olmadı. Yeniden Josie'nin yanına döndüm. Ruby'nin odasında uykuya dalmış olabileceğini söyledi. Aptalca bir sözdü bu. Ama Josie'nin bunu Jefferson'lar için söylemiş olduğunu şimdi anlıyorum. Josie benimle birlikte yukarı çıkmak için kalktı.»
«Evet, Bay Starr. Josie, sizinle yalnızken ne söyledi?» «Hatırladığım kadarı fena halde öfkeliydi. 'Allahın cezası küçük budala,' dedi. 'Böyle şey olmaz. Her şeyi mahvedecek. Ruby'nin kiminle olduğunu biliyor musun?'»
«Ona bu konuda hiçbir fikrim olmadığını söyledim. Ruby'i en son gördüğümde kız genç Bartlett'le dans ediyordu. Josie, Ruby'nin onunla gittiğini sanmıyorum', dedi. 'Bu kız ne işler karıştırıyor. O flimciyle değil ya?'»
Harper çabucak, «Filmciyle mi?» diye sordu. «O da kim?» Raymond, «Adamın adını bilmiyorum,» dedi. «Otelde hiç kalmadı. Tuhaf kılıklı bir genç. Uzun siyah saçları var. Kılığı daha çok tiyatro oyuncularına yakışacak şeyler. Yanılmıyorsam film endüstrisiyle bir ilgisi varmış. Ya da Ruby'e öyle

söylemiş. Bir iki kez buraya yemeğe geldi, sonra da Ruby'le dans etti. Ama kızın onunla samimi olduğunu sanmıyorum. İşte bu yüzden Josie genç adamdan söz edilince şaşırdım. Ona, filmcinin o gece otelde olmadığını söyledim. Josie, 'Her neyse,1 dedi. Ruby biriyle gitti. Ben şimdi Jefferson'lara ne söyleyeceğim?» «Bu Jefferson'lar için önemli mi?» diye cevap verdim. Josie çok önemli olduğunu söyledi. Ayrıca,' Ruby her şeyi mahvederse onu hiçbir zaman affetmem,' diye de ekledi.
«O sırada Ruby'nin odasına varmıştık. Kız içeride değildi tabii. Ama odasına çıkmış olduğu anlaşılıyordu. Çünkü daha önce giydiği tuvalet iskemlenin üstündeydi. Josie dolaba baktı ve, «Galiba o eski beyaz tuvaletini giymiş,» dedi. Aslında Ruby'nin İspanyol dansı için siyah elbisesini giymesi gerekiyordu. Ben de o arada iyice öfkelenmiştim. Ruby'nin beni böyle ortada bırakmasına çok kızıyordum. Josie beni yatıştırmak için elinden geleni yaptı. Prestcott'un başımıza iş açmaması için benimle dans edeceğini söyledi. Gidip, kılığını değiştirdi. Aşağıya inerek onunla bir tango yaptık. Şöyle mübalağalı ve gösterişli bir tango. Ama aslında bilekleri yoracak bir şey değildi bu. Josie bu bakımdan çok metin davrandı. Bileğinin çok acıdığının farkındaydım. Ondan sonra benden Jefferson'ları yatıştırmam için kendisine yardım etmemi istedi. Bunun çok önemli olduğundan söz etti. Tabii ben de elimden geleni yaptım.»
Harper başını salladı. «Teşekkür ederim Bay Starr.» Bir yandan da, «Tabii önemliydi,» diye düşünüyordu. «Elli bin sterlin bu.»
Raymond Starr'ın zarif hareketlerle uzaklaşışını seyretti. Genç adam terasın merdivenlerinden inerken tenis raketiyle topları aldı. Elinde raketi olan Bayan Jefferson da genç adama katıldı. Birlikte kortlara doğru gittiler.
«Affedersiniz, efendim.»
Soluk soluğa kalmış olan Komiser Higgins, Harper'in ya: nında duruyordu. Daldığı düşüncelerden uyanan başmüfettiş hafifçe irkildi.
¦76-
«Merkezden haber geldi efendim. Bir işçi bu sabah bir yangının alevlerini gördüğünü haber vermiş. Yarım saat önce bir taş ocağında yanmış bir araba bulmuşlar. Buradan üç kilometre kadar uzaklıkta orası. Arabanın içinde yanık bir ceset varmış.»
Harper'ın şişman yüzü kızarıverdi. «Glenshire'a ne oldu böyle? Şiddet her tarafımı sardı?» Bir an durdu. «Arabanın numarasını anlayabilmişler mi?»

«Hayır, efendim. Tabii motor numarasının yardımıyla otomobilin kime ait olduğunu öğrenebiliriz. Arabanın bir Mi-noan 14 olduğu sanıyorlar.»

Sekizinci Bölüm

1

Sir Henry Clithering, Majestik'in salonundan geçerken çevresine pek dikkat etmedi. Derin bir düşünceye dalmıştı. Ama bir şey bilinçaltına yerleşerek, zamanının gelmesini sa-bır|a beklemeye başladı.

Sir Henry yukarıya çıkarken arkadaşlarının kendisini neden birdenbire böyle telaşla çağırdığını düşünüyordu. Conway Jefferson durup dururken dört bir yana heyecanlı haberler yollayacak bir insan değildi. Sir Henry, «Herhalde çok önemli bir şey oldu,» diye karar verdi.

Jefferson sözü ağzında gevelemedi. «Geldiğine çok sevindim. Edwards, Sir Henry'e bir içki ver. Herhalde bir şey duymadın? Durum henüz gazetelere yansımadı sanırım.»

Sir Henry başını salladı. Meraklanmıştı. «Ne oldu?»

«Bir cinayet işlendi. Benim bu işle ilgim var. Ahbapların Bantry'lerin de öyle.»

«Arthur'le Dolly Bantry'nin mi?» Sir Henry'nin kulaklarına inanamadığı belliydi.

«Evet, anlayacağın ceset onların evinde bulundu.»

Conway Jefferson olanları kısaca anlattı. Sir Henry sözünü kesmeden arkadaşını dikkatle dinledi. İki adam da bir meselenin can noktasını kolaylıkla kavrarlardı. Sir Henry, Scotland Yard Müdürlüğü sırasında bir olayın özünü anlayı-vermekle ün yapmıştı.

Arkadaşının sözleri sona erince, «Çok tuhaf bir olay,» diye fikrini açıkladı. «Bantry'lerin bu işle ne ilgileri var?»

«Beni endişelendiren de bu. Bana, Bantry'leri tanımamın bu olayla bir ilişkisi varmış gibi geliyor. Bulabildiğim tek bağ da bu. Anladığıma göre ikisi de kızı daha önce hiç görmemişler. Polise böyle söylemiş Bantry'ler. Onlara inanmamak için de bir neden yok. Zaten kızı tanımış olmaları olanaksızdı. Bu yüzden kızı mahsus oraya çektiklerini ve cesedini ahbaplarımın evinde bıraktıklarını düşünüyorum.»

Clithering, «Bence bu olmayacak bir şey,» diye cevap verdi.

Beriki diretti. «Bence pekâlâ da mümkün.»

«Belki. Benim ne yapmamı istiyorsun?»

Conway Jefferson acı acı, «Ben sakatım,» dedi, «Bu gerçeği saklıyor... bunu kabule yanaşmıyorum. Ama şimdi durumumu iyice anlıyorum. Çevrede istediğim gibi dolaşa-mam, sorular sorup olayı inceleyemem. Burada oturmak ve polisin bana açıklamak lutfunda bulunacağı bilgi kı-rıntıcıklarını uysal, minnetle dinlemek zorundayım. Ha, aklıma gelmişken, polis müdürü Melchett'i tanır mısın?»

«Evet. Onunla tanışmıştım.» Sir Henry'nin kafasında bir şeyler kımıldandı. Çevresine dikkat etmeden salondan geçerken farkına varmadan gördüğü biri. Yüzü kendisine tanıdık gelen, dimdik, yaşlı bir kadın. Bunun Melchett'i son gör-

düğü günle bir ilişkisi de vardı. «Yani,» diye mırıldandı. «Benim amatör dedektifliğe başlamamı mı istiyorsun? Bana göre bir iş değil bu.»

Jefferson, atıldı. «Sen amatör değilsin. Bütün mesele de bu.»

«Ben artık profesyonel de değilim. Emekliye ayrıldım.»

Jefferson «Bu, durumu daha da basitleştiriyör,» dedi.

«Yani hâlâ Scotland Yard'da olsaydım, bu işe burnumu sokamazdım, öyle mi? Çok doğru bu.»

Jefferson, «Bu durumda,» diye ekledi. «Deneyimin sayesinde bu olayla ilgilenmeye hak kazanıyorsun. Birlikte çalışmak önerin de memnunlukla karşılanır.»

Clithering ağır ağır, «Etiket buna izin verir,» dedi. «Bunu biliyorum. Peki senin istediğin nedir, Conway? Kızı kimin öldürdüğünün ortaya çıkarılmasını mı istiyorsun?»

«Evet, yalnızca bunu.»

«Bu konuda bir fikrin var mı?»

«Hiç yok.»

Sir Henry mırıldandı. «Herhalde bana inanmayacaksın ama şu anda aşağıda, salonda esrarları çözmekte usta olan biri var. O bu işte benden daha usta. Ayrıca köyle ilgili bazı bilgileri de olabilir.»

«Neden söz ediyorsun sen?»
«Aşağıda, salonda, soldan üçüncü sütunun yanındaki koltukta, tatlı, sakin yüzlü yaşlı bir kız oturuyor. O insanların kötülük derecelerini gayet iyi bilir ve bunu da normal karşılar. Adı Miss Mârple'dır. St Mary Mead köyündendir o. Köy Gos-sington konağından üç kilometre kadar bir uzaklıktadır. Miss Marple, Bantry'lerin de ahbabıdır. Üstelik cinayet konusunda da çok ustadır o, Conway.»
Jefferson kalın kaşlarını çatarak ona baktı. «Şaka ediyorsun.»

«Hayır, etmiyorum. Sen biraz önce Melchett'den söz ettin. Ben Melchett'i son gördüğüm zaman köyde bir felaket olmuştu. Bir kızın kendisini suya atarak intihar ettiğini sanıyordu. Sonra yaşlı Marple koşa koşa bana geldi. Telaş içindeydi. «Korkarım yanlış kimseyi asacaklar,» dedi. «Elimde delil yok ama katilin kim olduğunu biliyorum.» Bana üzerinde adın yazılı olduğu bir kâğıt uzattı. Ve, Jefferson, Miss Marple yanılmamıştı!
Conway Jefferson'.un kaşları büsbütün çatıldı. Kuşkuyla, «Herhalde bu kadınlara özgü o önseziyle ilgili,» diye homurdandı.
«Hayır, Miss Marple böyle söylemiyor. O özel bilgisi olduğunu iddia ediyor?»
«O da ne demek?»
«Biz bu yöntemden polis tahkikatında da yararlanırız, Jefferson. Bir hırsızlık olur. Suçlunun kim olduğunu genellikle anlarız. Yani sabıkalılardansa. Bir hırsızın ne şekilde davrandığı konusunda bilgimiz vardır. Miss Marple da bir cinayet olayını köydeki ilgi çekici ama genellikle önemsiz bir olaya benzetir.»
Jefferson yine kuşkuyla, «Bu Miss Marple,» dedi. «Tiyatro çevresinde yetişmiş olan ve hayatında köye gitmeyen bir kız hakkında ne bilebilir?»
Sir Henry Clithering kesin bir tavırla, «Onun bu konuda bir fikri olacağından eminim,» diye cevap verdi.
Sir Henry'nin kendisine doğru geldiğini gören Miss Marple sevincinden kızardı. «Ah, Sir Henry. Sizinle burada karşılaştığı için gerçekten çok şanslıyım.»
Sir Henry çok nazik bir insandı. «Bu benim için büyük bir zevk.»
Miss Marple büsbütün kızararak mırıldandı. «Çok naziksiniz.»

«Burada mı kalıyorsunuz?»
«Evet... İkimiz de...»
«İkimiz?»
«Miss Bantry de burada.» Miss Marple dikkatle adama baktı. «Meseleyi duymadınız mı? Evet, duymuş olduğunuz anlaşılıyor. Çok feci, değil mi?»
«Dolly Bantry'nin burada ne işi var? Kocası da otelde mi?»
«Hayır. Tabii ikisi de olaya değişik tepkiler gösterdiler. Zavallı Bay Bantry ya çalışma odasına kapanıyor ya da çiftliklerden birine gidiyor. Kaplumbağalar gibi. Onlar da başkalarını içeri çeker ve kimsenin kendilerini farketmeyeceğini umarlar. Tabii Dolly çok başka.»
Eski arkadaşını oldukça iyi tanıyan Sir Henry, «Dolly ise bayağı eğleniyor sanırım,» dedi. «Öyle değil mi?»
«Şey;.. Evet... Zavallıcık.»
«Ve sizi buraya bir sihirbaz gibi el çabukluğuyla şapkadan tavşanlar çıkarıvermeniz için getirdi.»
Miss Marple sakin sakin, «Dolly, çevre değiştirmesinin iyi bir şey olacağını düşünüyordu,» diye cevap verdi. «Kalkıp buraya yalnız başına gelmek istemedi.»
Sir Henry'le göz göze geldiler. Yaşlı kadının gözlerinde bir pırıltı belirdi. «Ama tabii tanımlamanız çok yerinde. Ama çok utanıyorum. Çünkü bir işe yaradığım yok.»
«Hiçbir fikriniz yok mu? Köyde olan benzer bir olay aklınıza gelmiyor mu?»
«Henüz bu cinayet konusunda fazla bir şey bilmiyorum.»
«Ben bu eksikliği giderebilirim sanırım. Sizi konsültasyona çağıracağım, Miss Marple.»
Sir Henry olayları kısaca anlattı. Miss Marple büyük bir ilgiyle onu dinliyordu. Sonunda, «Zavallı Bay Jefferson,» dedi. «Ne acı bîr öykü. Bu korkunç kazalar. Sağ çıkıp sakat kalması çok feci. Belki ölmesi daha doğru olurmuş.»

«Gerçekten öyle. İşte bu yüzden arkadaşları Conway'in azimle' yaşamaya devam etmesi, ıstırap, acı ve sakatlığını yenmesi karşısında büyük bir hayranlık duyuyorlar.»
«Evet, doğaüstü bir şey bu.»
«Benim anlayamadığım, Jefferson'un birdenbire o kıza karşı böyle bir sevgi duyması. Tabii belki de kızın dikkati çekecek bazı meziyetleri vardır.»
Miss Marple sakin sakin, «Herhalde yoktu,» diye cevap verdi.
«Öyle mi düşünüyorsunuz?»
«Bunun, kızın meziyetleriyle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum.»
Sir Henry, «Jefferson, o iğrenç yaşlılardan değildir,» dedi.
Miss Marple kıpkırmızı kesildi. «Tabii, tabii. Ben de böyle bir şeyi kesinlikle ima etmiyordum. Beceriksiz bir biçimde şunu anlatmaya çalışıyordum: Bay Jefferson, ölmüş olan kızının yerini tutacak, zeki ve şirin birini arıyordu. Bu kız durumu farketti ve bu fırsattan yararlanmaya kalkıştı. Rolünü de iyi oynadı. Biliyorum bu sözlerim zalimce ama ben böyle olayları çok gördüm. Sözgelimi Bay Hardbottle'ın evinde çalışan genç hizmetçi kız. Gayet sıradan bir kızdı ama terbiyeliydi. Adamın kızkardeşi ölmek üzere olan bir akrabalarına bakmaya gitmişti. Kadın eve döndüğü zaman hizmetçi kızın haddini iyice aşmış olduğunu gördü. Salonda oturmuş, konuşup gülüyordu. Ne bonesini giymiş, ne de önlük takmıştı. Miss Hardbottle onu azarladı. Kız, küstahlığa kalkıştı. O zaman ihtiyar Bayan Hardbottle, kızkardeşini adeta ap-tallaştıran bir şey söyledi. Sen evi yeteri kadar yönettin. Ben artık değişiklik yapacağım.
«Tabii köyde dedikodu ayyuka çıktı. Miss Hardbottle, gidip rahatsız bir pansiyon odasına yerleşmek zorunda kaldı. Herkes türlü şey söyledi. Ama Bay Hardbottle'la kızın arasında öyle kötü bir şey olduğunu sanmıyorum. Yalnızca yaşlı

adam genç ve neşeli bir kızın kendisine ne kadar zeki ve şakacı olduğunu söylemesinden hoşlanmıştı. Buna karşılık kız-kardeşi hesaplı bir kadın olmakla birlikte adamcağıza habire kusurlarından söz edip dururdu.» Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Miss Marple sözlerine devam etti. «Sonra Bay Badger... Onun bir eczanesi vardı. Tuvalet malzemesi bölümüne bakan genç kızla çok ilgileniyordu. Karısına ona kendi kızları gözüyle bakmalarını ve yanlarına almalarını söyledi. Ama Bayan Badger duruma hiç de bu gözle bakmıyordu.»
Sir Henry, «Eğer kız, onun çevresinden biri olsaydı...» dedi. «Örneğin bir arkadaşının kızı...»
Miss Marple onun sözünü kesti. «Ama bu onun için bu kadar tatmin edici bir şey olamazdı. Kral Cophetua'yla dilenci kız öyküsü gibi bir şey bu. Eğer yalnız ve yorgun, bir yaşlı adamsanız ve aileniz sizi ihmal ediyorsa,...» Bir an durdu, «...cömertliğinizle gözünü kamaştıracağınız birine yardım etmek sizi için daha ilgi çekici olur. Sözlerim biraz melodrama kaçıyor ama ne demek istediğimi anladınız sanırım. Böyle bir durumda kendinizi daha yüksek bulursunuz. Cömert bir imparatormuş gibi hissedersiniz kendinizi. Karşınızdaki de adeta sevincinden kendinden geçer. Bu da hoşunuza gider tabii.» Miss Marple sustu, sonra ağır ağır ekledi. «Bay Badger da o kıza inanılmayacak hediyeler almıştı. Pırlanta bir bilezik. Gayet pahalı bir radyo - pikap. Bunu yapabilmek için bankadaki parasının önemli bir bölümünü harcamıştı. Ama Bayan Badger, zavallı Miss Hardbottle'dan çok daha kurnaz bir kadındı. Tabii evlilik de kadınların gözlerinin açılmasını sağlar. Bayan Badger, türlü zahmete katlanarak bazı şeyleri ortaya çıkardı. Bay Badger, kızın at yarışlarına meraklı, gayet aşağılık bir serseriyle ilişkisi olduğunu ve hatta ona para verebilmek için bileziğini rehin bıraktığını Öğrenince fena halde öfkelendi. Böylece bu tehlikesizce sona erdi. Adam Noelde Bayan Badger'a da pırlanta
bir yüzük hediye etti.» Uysal ve zeki bakışlı gözleri Sir Henry'nin gözlerini buldu.
Adam, «Acaba bu bir ima mı?» diye düşündü. Sonra da, «Yani,» dedi. «Ruby Keene'nin hayatında bir genç olsaydı, arkadaşımın ona karşı olan tavırları değişir miydi?»
«Herhalde değişirdi. Tabii bir iki yıl sonra Bay Jefferson kızı kendi seçeceği biriyle evlendirmeyi düşünebilirdi. Ama bence böyle bir şey aklına pek gelmezdi. Çünkü erkekler genellikle bencil olurlar. Ama Ruby Keene'in hayatında bir genç

vardı belki de. Ve kız bunu gizlemek için hiç kuşkusuz elinden geleni yapacaktı.»
«O genç bu duruma sinirlendi tabii.»
«Evet. En yakın çözüm yolu bu. Bu sabah Gossington da Ruby'nin kuziniyle konuşurken onun kıza fena halde kızmış olduğunu sezdim. Sizin anlattıklarınız bunun nedenini açıklıyor. Herhalde Josie Turner, bu evlat edinme işinden kârlı çıkacağını düşünüyordu.»
«Yani sizce o soğukkanlı ve katı kapli bir kadın mı?»
«Belki bu pek acımasız bir yargı. Zavallı çalışarak hayatını kazanmak zorunda. Onun Bay Gaskell ve Bayan Jefferson gibi halleri vakitleri yerinde iki kişiye daha fazla para kalmamasına üzüleceğini ummak fazla olur. Neticede Bayan Gaskell'la Bayan Jefferson'un o para üzerine bir hakları da yoktu. Bence Miss Turner zeki ve haris bir kadın. Uysal, hayatın zevkini çıkaran bir insan.» Miss Marple ekledi. «O biraz da fırıncının kızı Jessie Golden'a benziyor.»
Sir Henry sordu. «Ona ne olmuştu?»
«Kız, mürebbiyelik ediyordu. Hindistan'dan izinli dönen evin oğluyla evlendi. Yanılmıyorsam ona iyi bir eş de oldu.»
Sir Henry bu ilgi çekici benzetmeleri bir yana bıraktı. «Arkadaşım Conway Jefferson'un, sizin deyişinizle birdenbire 'Cophetua Kompleksi'ne kapılması için belirli bir neden var mı sizce?»
«Olabilir.»

«Sözgelimi?»
Miss Marple bir an duraksadı. «Benimki yalnızca bir varsayım... Belki damadı ve gelini yeniden evlenmek isterler...»
«Herhalde Jefferson böyle bir şeye itiraz edemezdi.»
«Hayır, hayır, itiraz edemezdi tabii. Ama bu meseleye onun açısından bakmalısınız. Müthiş bir şok geçirmiş, sevdiklerini kaybetmişti. Ötekiler de öyle tabii. Acılı üç kişi bir-arada yaşıyorlardı. O büyük kayıpları da onları birbirine bağlıyordu. Ne ki, sevgili anneciğimin dediği gibi, 'Zaman bütün yaraları geçirir.' Bay Gaskell'le Bayan Jefferson genç sayılır. Belki farkına varmadan huzursuzluk duymaya, onları geçmişteki o acıya bağlayan zincirlere öfkelenmeye başladılar. O zaman yaşlı Bay Jefferson da birdenbire onların o eski anlayış ve şefkatinin kalmadığını farketti. Bunun nedenini anlayamadı tabii. Genellikle böyle olur. Erkekler hemen ihmal edildiklerini düşünmeye başlarlar. Badger ailesinde de böyle oldu. Bayan Badger ispritizmayla ilgilenmeye başladı. Sık sık toplantılara, gidiyordu.»
Sir Henry içini çekti. «Doğrusu hepimizi 'basite irca' etmeniz hiç hoşuma gitmiyor.»
Miss Marple üzüntüyle başını salladı. «İnsan doğası her yerde aynıdır, sir Henry.»
Sir Henry adeta tiksintiyle, «Bay Hardbottle! Bay Badger! Ve zavallı Conway,» dedi. «işi kişiliğe dökmek istemiyorum ama... Sizin köyde bendenize benzeyen biri var mı?»
«Şey:.. Tabii Briggs var.»
«Briggs de kim?»
«O eski köşkte bahçıvan başıydı. O zamana kadar tuttuklarının da eri iyisiydi. Briggs, yardımcılarının ne zaman işleri sermeye başladıklarını hemen sezerdi. Hayret edilecek bir şeydi bu. Üç adam ve bir çocukla o koca bahçelere bakıyordu. Oysa daha önce altı kişi oraya yetişmezdi. Itırşahi çicekleriyle de birkaç kez ödül kazandı. Artık işten çekildi o.»

Sir Henry, «Benim gibi,» dedi.
«Ama hoşlandığı kimseler olursa, gidip bir iki saat çalışıyor.»
Sir Henry, «Ah,» diye bağırdı. «Yine benim gibi. İşte şimdi ben de bunu yapıyorum. Eski bir dostum yardım etmek için birkaç saat çalışacağım.»
«İki eski dostunuza.»
«İki?» Sir Henry biraz şaşırmıştı.
Miss Marple, «Siz herhalde Bay Jefferson'u kasdetti-niz,» dedi. «Ama ben onu düşünmüyordum. Benim düşündüklerim Bay ve Bayan Bantry'di.»

«Evet... Evet... Anlıyorum.» Sir Henry sonra çabucak sordu. «Konuşmamızın başlangıcında Dolly için bu yüzden mi, 'zavallıcık,» dediniz?»
«Evet. O henüz durumun farkında değil. Ama ben olacakları biliyorum. Çünkü bu konularda daha fazla deneyimim var. Anlayacağınız Sir Henry bu cinayet hiçbir zaman çö-zülmeyebilir. Tıpkı şu Brigton sandık cinayetleri gibi. Eğer durum aydınlığa kavuşmazsa, bu Bantry'ler için müthiş bir felaket olur. Bay Bantry aslında çok hassas ve alıngan bir adam. Başkalarının fikirleri de onu çok etkiliyor. Adam, durumu bir süre farketmeyecek. Ama sonra yavaş yavaş işin içyüzünü anlamaya başlayacak. Biri onu alaylı alaylı, bir başkası görmezlikten gelecek. Davetlerini kabul etmeyecekler, birtakım mazeretler ileri sürecekler. Bay Bantry yavaş yavaş durumu kavrayacak ve ondan sonra da kabuğuna çekilecek. Bu onu çok üzecek tabii.»
«Ne demek istediğinizi anlamam gerek, Miss Marple. Yani, ceset Arthur Bantry'nin evinde bulunduğu için, herkes onun bu işle bir ilgisi olduğunu mu sanacak?»
«Tabii öyle sanacak ya! Bunu şimdiden söylemeye başladıklarından eminim. Dedikodular gitgide artacak. Herkes Bantryîeri görmezlikten gelmeye başlayacak. Onun için gerçeğin bir an önce ortaya çıkarılması gerek. Ben de bu yüz-

den Bayan Bantry'le birlikte buraya gelmeye razı oldum. Açık açık suçlama başkadır. İnsan bunu olduğu gibi de kabul eder. Öfkelenir ve savaşma fırsatı da bulur. Ama bu fısıltılar, dedikodular... Bu Bay Bantry'i mahveder. Karısını da. İşte onun için gerçeği ortaya çıkarmamız gerek, Sir Henry.»
Adam, «Ceset neden onun evinde bulundu?» diye mırıldandı. «Bu konuda bir fikriniz var mı? Bunun bir açıklaması olmalı. Bir ilişkisi.»
«A, tabii.»
«Kızı en son burada on bire yirmi kala görmüşler. Polis doktorunun raporuna göre kız gece yarısına doğru öldürülmüş. Gossington burdan yirmi beş kilometre uzaklıkta. Yolun yirmi kilometre kadarı gayet düzgün. Şoseden saptıktan sonra durum değişiyor. Güçlü motoru olan bir araba konağa yarım saatten daha kısa bir sürede erişebilir. Herhangi bir araba ise otuz beş dakikada. Ama kızı neden burada öldürüp Gossington'a götürsünler? Veya kızı Gossington'a götürüp orada boğsunlar? İşte bunu anlayamıyorum.»
«Tabii anlayamazsınız, çünkü böyle olmadı.»
«Yani sizce kızı, kendisini arabayla gezmeye çıkaran biri mi boğdu? Ondan sonra da katil cesedi çevredeki en yakın eve bırakmaya karar verdi, öyle mi?»
«Hayır, ben böyle düşünmüyorum. Bence çok dikkatli bir plan yapılmıştı. Sonradan bu plan alt üst oldu.»
Sir Henry hayretle ona baktı. «Plan neden alt üst oldu?»
Miss Marple özür diler gibi, «Bazan çok garip şeyler oluyor,» dedi. «Öyle değil mi? Bu planın insanların sanıldığından daha hassas ve zayıf olmaları yüzünden alt üst edildiğini söylersem, saçmalamış olurum değil mi? Ama ben buna inanıyorum ve...» Durakladı. «Bayan Bantry geliyor.»
i
Dokuzuncu Bölüm

1
Bayan Bantry'nin yanında Adelaide Jefferson vardi. Kadın, Sir Henry'e yaklaşarak, «Siz!» diye bağırdı.
«Ben ya,» Adam, Bayan Bantry'nin iki elini birden tutarak dostça sıktı. «Bütün bunların beni ne kadar üzdüğünü anlatamam, Bayan B.»
Bayan Bantry hemen, «Beni Bayan B. diye çağırmayın,» dedi. «Arthur burada değil. O bu olayı fazla ciddiye alıyor. Miss Marple'le ben buraya dedektifliğe geldik. Bayan Jefferson'u tanıyor musunuz?»
«Tabii ya.» Kadının elini sıktı.
Adeleida Jefferson, «Kayınpederimi gördünüz mü?» diye sordu.
«Evet, gördüm.»
«Buna sevindim. Onun için endişeleniyoruz. Bu olay onu feci şekilde sarstı.»
Bayan Bantry, «Terasa çıkalım,» dedi. «Birer içki içer ve meseleyi konuşuruz.»
Dördü de dışarı çıkarak, terasın en ucunda yalnız başına oturan Mark Gaskell'ın yanına gittiler.

Bir süre havadan sudan konuştular. İçkiler geldikten sonra her zaman doğrudan doğruya harekete geçmekten hoşlanan Bayan Bantry hemen konuya girdi.
«Bu olaydan konuşabiliriz, değil mi? Yani, hepimiz eskiden beri birbirimizi tanıyoruz. Miss Marple hariç. Ama o da cinayetlerle ilgili her şeyi biliyor. Ve yardım etmek istiyor.»
Mark Gaskell, Miss Marple'a biraz hayretle baktı. Sonra da tereddütle, «Şey... siz polisiye romanlar mı yazıyorsunuz?» diye sordu. Adam, en olmayacak kimselerin dedektif

romanları yazdıklarını biliyordu. Ve o yaşlı kızlara özgü modası geçmiş giysileriyle Miss Marple da en olmayacak kimselerdendi.
«Hayır, hayır, ben o kadar zeki değilim.»
Bayan Bantry sabırsızca bağırdı. «O bir harikadır. Bunu şimdi uzun uzun anlatmam ama gerçekten öyledir. Şimdi, Addie, ben her şeyi öğrenmek istiyorum. O kız aslında nasıl bir insandı?»
«Şey...» Adelaide Jefferson durakladı. Mark'a bakarak hafifçe güldü. «O kadar açık açık konuşuyorsun ki.»
«Ondan hoşlanıyor muydun?»
«Hayır, hoşlanmıyordum tabii.»
«O nasıl bir kızdı?» Bayan Bantry bu kez bunu Mark Gaskell'a sormuştu.
Mark ağır ağır, «Paragöz, sıradan bir kızdı,» dedi. «İyi rol yapmasını biliyordu. Jeff'i hemen avucuna alıverdi.» O da, Adelaide de kayınpederlerini, 'Jeff,' diye çağırırlardı.
Sir Henry sert sert Mark'a bakarak, «Çenesi düşük,» diye düşündü. «İnsan bu kadar açık açık konuşmamalı.» Mark Gaskell'dan fazla hoşlanmazdı. Şirin bir adamdı ama güvenilecek bir tip değildi. Fazla gevezelik eder, çok öğü-nürdü. Güvenilecek bir insan değildi kesinlikle. Sir Henry bazan Jefferson'un da kendisiyle aynı fikirde olup olmadığını düşünürdü.
Bayan Bantry sordu. «Peki bu konuda bir şey yapamaz mıydınız?»
Mark alaylı alaylı, «Eğer durumu zamanında farketsey-dik, belki bir şeyler yapabilirdik,» dedi. Adelaide'ye bir göz attı. Kadın hafifçe kızardı. Çünkü bu bakışta sitem vardı.
Kadın, «Mark beni suçlu buluyor,» diye mırıldandı. «Durumu önceden sezmem gerektiğine inanıyor.»
«Sen bizim yaşlıyı biraz fazla yalnız bıraktın, Adide. Tenis dersleri, bilmem ne...»
«Benim de biraz hareket etmem gerek...» Adelaide özür

diler gibi konuşmuştu. «Zaten aklıma böyle bir şey gelmezdi...»
Mark içini çekti. «Doğru. Hiçbirimizin aklına böyle bir şey gelmezdi. Jeff aslında aklı başında ve makul bir ihtiyardır.»
Miss Marple söze karıştı. «Erkekler sanıldıkları kadar makul değildir...» Yaşlı kız, her zaman olduğu gibi karşı cinsten sanki onlar vahşi bir hayvanmış gibi söz ediyordu.
Mark, «Haklısınız,» diye cevap verdi. «Ama.ne yazık ki biz bunu farketmedik, Miss Marple. Yalnızca bizim yaşlının o renksiz ve yalancı kızın nesinden hoşlandığını sorduk kendi kendimize. Aslında Jeff'in eğlenmesi ve mutlu olması bizi memnun ediyordu. Kızın zararsız bir insan olduğunu sanıyorduk. Zararsız ha! Keşke onun gırtlağını sıkıverseydim!»
Addie, «Mark,» dedi. «Sözlerine dikkat etmelisin.»
Adam şirin bir tavırla ona gülümsedi. «Herhalde. Yoksa herkes kızın gırtlağını gerçekten benim sıktığımı sanacak. Her neyse... Nasıl olsa benden şüpheleniyorlar sanırım. O kızın ölümü Addie'yle benim çok işime gelirdi.»
Bayan Jefferson hem kızmıştı, hem gülüyordu. «Mark! Böyle konuşma!»
Mark uysal uysal, «Peki,» dedi. «Ama ben düşündüklerimi söylemekten kaçınmam. Kayınpederim o geri zekâlı sinsi kıza elli bin sterlin vermeye hazırlanıyordu.»
«Mark böyle konuşma... zavallı kız öldü.»
«Evet, öldü zavallı budala... Zaten kendi yönünden de haklıydı. Doğanın kendisine verdiği silahları kullanmaması için bir neden var mıydı? Hüküm verecek bir ben mi kaldım? Ben de hayatım boyunca türlü kötü şey yaptım. Hayır, Ruby'

nin de planlar yapmaya, komplolar çevirmeye hakkı vardı. Yalnız biz kızın oyununu daha önceden anlayacağımız için aptalca davrandık.»
Sir Henry, «Conway kızı evlat edineceğini açıkladığı zaman ona ne dediniz?» diye sordu.
— 91 —
Mark ellerini açtı. «Ne diyebilirdik? Her zaman bir 'lady gibi davranan Addie hayran olunacak bir biçimde davrandı ve soğukkanlılığını bozmadı. Metin bir tavır takındı. Ben de onu taklid etmeye çalıştım.»
Bayan Bantry, «Ben olsaydım mesele çıkarırdım,» dedi.
«Açıkçası mesele çıkarmaya hakkımız yoktu. Neticede para Jeff'indi. Onunla aramızda bir kan bağı yoktu. Sonra o bize başından beri hep gayet iyi davrandı. Her şeyi olduğu gibi kabul etmekten başka yapılacak bir şey yoktu.» Düşünceli bir tavırla ekledi. «Ama küçük Ruby'i hiç sevmiyorduk.»
Adelaide Jefferson, «Eğer kız başka türlü otsaydı...» diye mırıldandı. «Jeff, iki çocuğun isim babasıdır. Eğer onlardan birini evlat edinmeye kalksaydı... bunu anlardım.» Hafif bir öfkeyle ekledi. «Jeff, oğlum Peter'i de çok severdi.»
Bayan Bantry, «Tabii,» dedi. «Peter'in ilk kocandan olduğunu biliyorum. Ama bunu hep unutuyorum. Peter bana Bay Jefferson'un asıl torunuymuş gibi geliyor.»
Adelaide başını salladı. «Ben de öyle.» Sesinin tonu Miss Marple'ın koltuğundan dönerek ona bakmasına neden oldu.
Mark, «Kabahat Josie'de,» dedi. «Kızı buraya o getirdi.»
Adaleide itiraz etti. «Josie'nin mahsus yaptığını sanmıyorsun ya? Sen aslında Josie'den hoşlanırdın.»
«Evet, gerçekten hoşlanırdım. Onun iyi bir insan olduğunu düşünüyordum.»
«Onun kızı buraya getirmesi yalnızca bir rastlantı.»
«Josie hiç aptal değildir, kızım.»
«Evet, ama herhalde o da olacakları önceden göremezdi...»
Mark, «Evet, göremezdi,» dedi. «Bunu ben de itiraf ediyorum. Josie'yi bütün her şeyi planlamakla suçladığım da yok. Ama onun çok geçmeden durumu sezdiğinden eminim. Bunu bizden önce anladı ve sesini de çıkarmadı.»
Adelaide içini çekti. «Bu bakımdan onu suçlu bulamayız.»
— 92 —
, «Ah,» dedi. «Hiç kimseyi suçlu bulamayız!»
Bayan Bantry sordu. «Ruby Keene çok mu güzeldi?»
Mark ona hayretle baktı. «Ben sizin cesedi gördüğünüzü...»
Bayan Bantry telaşla, «Evet, evet,» diye bağırdı. «Onun...ölüsünü gördüm. Ama kız boğulmuştu. İnsan anlıya-mıyordu...» Titredi.
Mark düşünceli bir tavırla, «Bence Ruby aslında pek güzel değildi,» diye cevap verdi. «Herhalde makyajsız olarak bir şeye benzemiyordu. Sıska, sansar gibi bir surat, geriye doğru bir çene, biçimsiz bir burun. Dişlerini de neredeyse yutacaktı...»
Bayan Bantry, «İğrenç,» dedi.
«Hayır, hayır, iğrenç değildi kız. Dediğim gibi makyajdan bayağı hoşlanıyordu. Öyle değil mi, Addie?»
«Evet. Şöyle pembe beyaz bir dilberdi o. Güzel mavi gözleri vardı.»
«Evet. Bir bebek gibi masum masum bakıyordu. Bol bol siyah rimel sürdüğü kirpikleri gözlerinin maviliğini daha belirli bir hale sokuyordu. Saçları boyalıydı tabii. Şimdi. düşünüyorum da... Renk bakımından... o yapma renkleri bakımından karım Rosamund'u andırıyordu. Herhalde bizim yaşlının dikkatini de ilk bu çekti.» Mark derin bir soluk.aldı. «Neyse... Kötü bir olay bu. İşin kötüsü her şeye rağmen Ade-laide'le ben Ruby'nin ölmüş olmasına seviniyoruz...»
Kadının itirazlarına aldırmadı. «Vazgeç bundan, Addie. Senin neler hissettiğini biliyorum. Ben de aynı şeyleri duyuyorum. Rol yapacak da değilim. Ama öte yandan da Jeff için kaygılanıyorum. Bu olay onu çok sarstı. Ben...» Duraklayarak, salonun terasa açılan kapılarına doğru baktı. «Vay vay vay, kimler gelmiş! Addie, çok namussuzsun sen.»
Bayan Jefferson omzunun üzerinden baktı. Hafifçe bağırarak ayağa kalktı. Yanakları kızarmıştı. Terasta hızla ilerleyerek tereddütle etrafına bakman ince esmer çehreli, uzun boylu, orta yaşlı bir adamın yanına gitti.
Bayan Bantry, «Hugo McLean değil mi o?» dedi.
Mark Gaskell, «Evet, Hugo McLean,» diye cevap verdi. «Sadakat timsali Hugo.»

Bayan Bantry mırıldandı. «Çok sadık değil mi?»
Mark, «Bir köpek kadar,» dedi. «Addie'nin bir ıslık çalması yeterli. Hugo, dünyanın hangi köşesinde olursa olsun, hemen koşarak geliyor. Addie'nin günün birinde kendisiyle evleneceğini umuyor. Herhalde öyle de olacak.»
Miss Marple gülümseyerek çiftin arkasından bakıyordu. «Anlıyorum... Bir aşk...»
Mark açıkladı. «Hem de güzel eski tarz aşklardan. Yıllardan beri sürüp gidiyor. Addie öyle bir kadındır işte.» Düşünceli bir tavırla ekledi. «Herhalde Addie bu sabah Hugo'ya telefon etmiş olmalı. Bundan bana söz etmedi ama.»
Edwars usulca yaklaşarak, Mark'ın yanında durdu. «Afedersiniz, efendim, Bay Jefferson sizi görmek istiyor.»
«Hemen geliyorum.» Mark ayağa fırladı. «Sonra görüşürüz.» Onlara başıyla selam vererek, hızla uzaklaştı.
Sir Henry, Miss Marple'a doğru eğildi. «Cinayetten yararlanan bu iki kişi hakkında ne düşünüyorsunuz?»
Miss Marple düşünceli düşünceli eski arkadaşıyla konuşmakta olan Adelaide Jefferson'a bakıyordu. «Bence o çocuğuna çok bağlı bir anne.»
Bayan Bantry, «Ah, evet,» dedi. «Gerçekten öyledir. Pe-ter'e tapar adeta.»
Miss Marple, «O herkesin hoşlandığı kadınlardan,» diye devam etti. «İstediği takdirde arka arkaya evlenebilecek bir kadın. Tam erkeklere göre bir kadın' demek istemiyorum. Bu tam anlamıyla bambaşka bir şeydir.»
Sir Henry, «Ne demek istediğinizi anlıyorum,» dedi.
Bayan Bantry atıldı, «ikiniz de şunu demek istiyorsunuz: Adelaide biri konuşurken onu dikkatle dinliyor.»
Sir Henry güldü. «Ya Mark Gaskell?»
— 94 —
Miss Marple, «Ah...» diye mırıldandı. «Güvenilecek bir insan değil o.»
«Köydeki benzeri?»
«İnşaatçı Bay Cargill. Çok kişiyi kandırarak, evlerine hiç gereği olmayan birçok şey yaptı. Ondan sonra da onlardan öyle para aldı ki..-. Oysa faturalarını gayet akla yakın bir biçimde açıklamasını da iyi bilirdi. Güvenilir bir insan değildi o. Paralı bir kızla da evlendi. Bay Gaskell de öyle tabii.»
«Ondan hoşlanmadınız sanırım.»
«Aksine. Çok kadın hoşlanır ondan. Ama Mark Gaskell beni kandıramaz. Çok çekici bir insan o. Oysa o kadar fazla konuşmakla tedbirsizlik ediyor sanırım.»
Sir Henry, «Gerçekten tedbirsizlik ediyor,» diye homurdandı. «Mark dikkatli davramazsa başı belaya girer.»
Beyaz elbiseler giymiş, uzun boylu, esmer bir genç adam terasın merdivenlerinden çıktı. Bir an durarak Adelaide Jefferson'la Hugo McLean'e baktı.
Sir Henry hemen açıklamaya girişti. «Bu da cinayetle ilgisi olan bir başkası. Tenis ve dans öğretmeni Raymond Starr. Ruby Keene'in dans partöneri.»
Miss Marple genç adama ilgiyle baktı. «Çok yakışıklı değil mi?»
«Herhalde.»
Bayan Bantry, «Saçmalamayın, Sir Henry,» dedi. «Bu işin 'herhalde' denilecek bir yanı yok. Genç adam gerçekten çok yakışıklı.»
Miss Marple, «Galiba Bayan Jefferson tenis dersi aldığından söz etmişti,» diye mırıldandı.
«Bir şey ima etmeye mi çalışıyorsun, Jane?»
Miss Marple bu açık soruya cevap verecek zaman bulamadı. Terasa çıkan küçük Peter Carmody yanlarına gelerek Sir Henry'e, «Siz de dedektifsiniz değil mi?» diye sordu.
— 95 —
«Sizin başmüfettişle konuştuğunuzu gördüm. O şişmam olanı başmüfettiş değil mi?»
«Evet, öyle, oğlum.»
«Biri bana sizin Londra'nın en önemli dedektiflerinden olduğunuzu söyledi. Scotland Yard'ın başıymışsınız. Ya da öyle bir şey.»
«Scotland Yard'ın başı romanlarda gayet aptaldır. Öyle değil mi?»
«Ah, artık değil. Polisle alay etmenin modası geçti artık. Cinayeti kimin işlediğini ortaya çıkarabildiniz mi?»
«Korkarım henüz çıkaramadık.»
Bayan Bantry, «Bu olay seni çok eğlendiriyor değil mi, Peter?» diye sordu.

«Evet, doğrusu öyle. Bir kere değişiklik sayılır bu. Öyle değil mi? Çevrede dolaşıp ipucu aradım ama bulamadım. Ama bir hatıra ele geçirdim. Bunu görmek ister misiniz? Düşünün, bir de annem onu atmamı istedi. Bazan anneler insanın sabrını taşırıyor.» Çocuk cebinden bir kibrit kutusu çıkardı. Bunu açarak, içindeki değerli hazineyi gösterdi. «Bakın, bir tırnak bu. Kızın tırnağı. Kutunun üzerine, 'Öldürülen Kızın Tırnağı' yazılı bir etiket yapıştıracağım. Okula götüreceğim bunu. Bu güzel bir anı değil mi?»
Miss Marple, «Onu nerede buldun?» diye sordu.
«Aslında şansım yardım etti. Tabii o sırada kızın öldürüleceğini biliyordum. Dün gece yemekten önce oldu bu. Ruby'nin tırnağı Josie'nin şalına takılarak kırıldı. Annem tırnağı kesip çöp sepetine atmam için bana verdi. Ben de öyle yapacaktım. Tırnağı cebime koydum. Bu sabah olanları anımsayarak, tırnağın yerinde olup olmadığını anlamak için cebime baktım. İşte böyle... Şimdi bende cinayetle ilgili güzel bir anı var.»
Bayan Bantry, «İğrenç,» dedi.
Peter terbiyeli terbiyeli, «Öyle mi düşünüyorsunuz?» diye mırıldandı.

Sir Henry daha başka nelerin olabileceğini öğrenmek istedi. «Sen de başka hatıralar da var mı?»
«Şey, bilmiyorum. Bir şey var. Bu hatıra olabilir.» «Ne demek istediğini açıklamalısın delikanlı.» Peter düşünceli bir tavırla ona baktı. Sonra cebinden bir zarf çıkardı. Bunun içinden kahverengi şerit parçasına benzeyen bir şey aldı. «Bu George Bartlett'in ayakkabı bağının bir parçası,» diye açıkladı. «Bu sabah ayakkabılarını oda kapısının önüne koymuş olduğunu gördüm. Ne olur ne olmaz diye, bağın ucundan biraz kestim.»-«Ne olur ne olmaz diye mi?»
«Yani belki de katil odur diye. Ruby'i en son o görmüş. Tabii bu da oldum olası şüphe uyandıran bir şeydir. Yemek zamanı geldi mi? Ben çok acıktım. Çayla akşam yemeği arasındaki zaman insana çok uzun geliyor. A, Hugo amcam gelmiş. Annemin onu buraya çağırdığından haberim yoktu. Herhalde onu annem çağırmış olmalı. Başı derde girdi mi muhakkak Hugo amcayı çağırır. İşte Josie de geliyor. Merhaba, Josie!»
Terastan ilerleyen Josephine Turner durakladı. Miss Marple'la Bayan Bantry'i orada görmek onu biraz şaşırtmış gibiydi.
Bayan Bantry nazik nazik, «Nasılsınız, Miss Turner?» dedi. «Buraya hafiyeliğe geldik.»
Josie suçlu suçlu çevresine bakındı. Sonra sesini alçaltarak, «Korkunç bir durum bu,» diye fısıldadı. «Henüz kimse olayı bilmiyor. Yani, olay henüz gazetelere aksetmedi. Herhalde yakında herkes bana birtakım sorular sormaya başlayacak. Benim için sıkıcı bir şey olacak bu. Neler söylemem gerektiğini de bilmiyorum.» Üzüntüyle Miss Marple'a baktı.
Yaşlı kadın, «Durumunuz çok zorlaşacak,» dedi. «Korkarım bu kaçınılmaz bir şey.»

Anlayış dolu tavırları Josie'nin ona ısınmasını sağladı, «Bay Prescott bana, 'Olaydan kimseye söz etme,' dedi. İyi, hoş ama, muhakkak herkes bana bir sürü soru soracak. Onları kırmak da olmaz. Öyle değil mi? Bay Prestcott, işime her zamanki gibi devam edeceğimi umduğunu söyledi. Tavırları pek hoş değildi. Onun için elimden geleni yapmak istiyorum. Ayrıca beni suçlu bulmalarının nedenini de anlıyamıyorum.»
Sir Henry, «Size önemli bir soru sorabilir miyim, Miss Turner?» dedi.
«Bana istediğinizi sorabilirsiniz.» Ne ki, Josie'nin bu sözünde pek de içten olmadığı belliydi.
«Bütün bu olaylar yüzünden Bayan Jefferson ve Bay GaskelPla takıştığınız oldu mu?»
«Cinayet yüzünden mi?»
«Hayır, ben cinayeti kasdetmedim.» . Josie durmuş, ellerini ovuşturuyordu. Somurtkan bir tavırla, «Hem takıştık hem de takışmadık,» diye mırıldandı. «Bilmem anlatabiliyor muyum? İkisi de bana bir şey söylemiş değiller. Ama onların beni suçlu bulduklarını sanıyorum. Yani Bay Jefferson, Ruby'e çok bağlandığı için... Ama suç bende değil ki. Böyle şeyler oluyor. Önceden nasıl

tahmin edebilirdim ki? Böyle bir şey aklıma bile gelmezdi. Sonradan... çok... çok şaşırdım.» Sesinde derin bir içtenlik vardı.
Sir Henry şefkatle, «Bundan eminim,» dedi. «Peki, olanlar olduktan sonra?»
Josie başını dikleştirdi. «Bu güzel bir fırsattı. Öyle değil mi? Arada sırada insanın şansı açılır. Bu da onun hakkıdır.» Hafifçe meydan okuyormuş gibi masadakilere teker teker baktı. Sonra terasdan geçerek otele girdi.
Peter bir karara varmış gibi, «Cinayeti onun işlediğini sanmıyorum,» dedi.
Miss Marple mırıldandı. «O tırnak parçası çok ilgi çekici.
Bu konu beni endişelendiriyordu. Kızın tırnaklarını nasıl açıklayacağımı bilmiyordum.»
Sir Henry ona baktı. «Tırnaklar mı?»
Bayan Bantry açıkladı. «Ölen kızın tırnakları. Gayet kısaydılar. Şimdi Jane dikkatimizi çekince ben de düşündüm. Gerçekten pek olmayacak bir şeydi bu. Bu tür kızlar tırnaklarını pençe gibPuzatırlar.»
Miss Marple, «Ama kızın tırnaklarından biri kırılmış,» dedi. «Ondan sonra da diğerlerini buna uydurmak için kesmiş. Acaba kızın odasında kesik tırnak parçaları bulundu mu?»
Sir Henry ona tuhaf tuhaf baktı. «Başmüfettiş Harper dönünce ona sorarım.»
Bayan Bantry sordu. «Nereden dönecek? Adam Gos-sington'a gitmedi ya?»
Sir Henry ciddi bir tavırla, «Hayır,» dedi. «Bir felaket daha olmuş. Bir taş ocağında alev alev yanan bir araba...»
Miss Marple soluğunu tuttu. «Arabada biri var mıymış.»
«Korkarım varmış.»
Miss Marple düşünceli düşünceli, «Herhalde o şu kayıp işçi kız olacak,» dedi. «Patience... hayır, hayır... Pamela Reeves.»
Sir Henry ona hayretle bakakaldı. «Neden böyle düşünüyorsunuz, Miss Marple?»
Yaşlı kız kıpkırmızı kesildi. «Radyo, kızın dün geceden beri kayıp olduğunu açıkladı. Pamela Reeves Daneleigh' de oturuyormuş. Orası buraya yakındır. Kızı en son Danebury Downs'daki izci toplantısında görmüşler. Orası ise daha da yakındır. Aslında kızın evine gidebilmesi için Da-nemouth'dan geçmesi gerekiyordu. Olaylar birbirine çok uyuyor değil mi? Yani... belki Pamela Reeves, kimsenin görmemesi veya duymaması gereken bir şeyi farketti. Tabii

böylece katil için bir tehlike teşkil etmeye başladı. Onun için de... zavallının ortadan kaldırılması gerekiyordu. Böyle iki şeyin birbirine bağlı olması lazım. Siz de aynı fikirde değil
misiniz?»
Sir Henry sesini alçalttı. «Yani... ikinci bir cinayet mi işlendi?»
«Neden olmasın?» Miss Marple adama sakin sakin baktı. «İnsan bir cinayeti işledikten sonra bir ikincisinden hiç kaçınmaz. Öyle değil mi? Hatta bir üçüncüsünden bile.»
«Bir üçüncüsü? Yani üçüncü bir cinayet dahav mı işlenecek?»
«Bence bu mümkün... Çok mümkün hem de.»
Sir Henry, «Miss Marple,» dedi. «Beni korkutuyorsunuz. Kimin öldürüleceğini biliyor musunuz?» . "
Miss Marple, «Bu konuda bir fikrim var,» dedi. «Sağlam
bir fikir.»
Onuncu Bölüm
1
Başmüfettiş Harper durmuş, yanmış ve kıvrılıp bükülmüş olan o maden yığınına bakıyordu. Yanmış bir araba her zaman tiksinti verici bir şeydi. İçinde kavrulup kömür olmuş bir ceset bulunmadığı zaman bile.
Venn taş ocağı ıssız bir yerdeydi. Yakında hiç ev yoktu. Danemouth'a yakın olmakla birlikte yolu pek kötüydü. Kıvrıla büküle uzanan bu yol taş ocağında sona ererdi. Uzun zaman önce terkedilmişti burası. Taş ocağına da ancak böğürtlen

aramaya çıkan piknikçiler geliyorlardı. Gerçekten bir arabayı ortadan kaldırmak için eşi bulunmaz bir yerdi burası. Çalışmaya giden işçi Albert Biggs alevleri görmüştü tesadüfen. Yoksa araba daha haftalarca bulunamazdı.

Albert Biggs de hâlâ oradaydı. Aslında anlatacaklarını çoktan açıklamıştı ama şimdi bu heyecanlı öyküyü yeni yeni ekler yaparak tekrarlayıp duruyordu.
«Kendi kendime, 'Allah Allah, bu da nesi?' dedim. Göz-yüzü bayağı aydınlanmıştı. 'Belki ateş yaktılar,' dedim. 'Ama Venn taş ocağında kim ateş yakar' Sonra ateşin pek büyük olduğunu farkettim. 'Ne olabilir bu?' dedim. Bu çevrede ne bir ev vardır, ne de bir çiftlik. Kendi kendime, 'Tamam,' dedim. 'Venn tarafında bu.' Ne yapacağımı bilemedim. Tam o sırada polis memuru Gresgg bisikletiyle çıka gelmez mi? Olayı hemen ona anlattım. O sırada alevler sönmüştü. Ama ona bu tarafı işaret ettim. 'Taş ocağına doğru,' dedim. 'Alevler çok parlaktı. Belki biri ateş yaktı. Yersiz yurtsuz takımından biri.' Ama doğrusu yananın bir araba olduğu aklıma bile gelmedi. Hele içinde birinin canlı canlı yanacağı aklımın köşesinden bile geçmedi. Korkunç bir felaket bu.»
Glenshire polisi durmadan çalışmıştı. Fotoğraflar çekilmiş, polis doktoru işine başlamadan önce cesedin yeri, duruşu iyice saptanmıştı.
Şimdi doktor Harper'a doğru geliyordu. O, ellerindeki siyah külleri sildi. Dudaklarını öfkeyle birbirine bastırmıştı. «Adam işini iyi görmüş. Yalnızca ayağın bir kısmıyla bir ayakkabı ateşten kurtulabilmiş. Ben, şahsen, şu anda cesedin erkek mi yoksa kadın mı olduğunu bile söyleyemem. Ama otopside kemikler bize durumu açıklar sanırım. Ayakkabı şu siyah atkılı modellerden. Okul kızlarının giydikleri ayakkabılardan.»
Harper, «Komşu bölgede bir okul öğrencisi kaybolmuş-

tu,» dedi. «Buraya çok yakın bir yerde. On altı yaşlarında kadar bir kız.»
Doktor, «O halde ceset kızın,» diye cevap verdi. «Zavallı.»
Harper endişeyle yutkundu. «Kız., o sırada hayatta mıymış...»
«Hayır, hayır, sanmıyorum. Kızın dışarı çıkmaya çalıştığını gösterecek hiçbir şey yok. Ceset kanepeye yığılı kalmış. Bir ayağı da öne doğru uzanmış. Bence kızı öldürdükten sonra arabaya koymuşlar. Arabayı da bütün delilleri ortadan kaldırmak için yakmışlar.» Bir an durdu sonra da sordu. «Benimle başka bir işin var mı?»
«Sanmıyorum. Teşekkür ederim.»
«Pekâlâ. Ben gideyim öyleyse.» Doktor arabasına doğru ilerledi.
Harper ise araba konusunda uzman olan bir adamın çalıştığı yere doğru gitti. Memur başını kaldırıp ona baktı. «Durum meydanda, efendim. Arabanın üzerine benzin dökülmüş ve sonra ateşe verilmiş. Şuradaki çitin arkasında üç gaz tenekesi var.»
Biraz ileride başka bir memur yığından çıkarılan küçük cisimleri dikkatle sıraya diziyordu. Burada yanmış siyah deri bir ayakkabı vardı. Bir de kavrulmuş, kararmış birtakım parçalar.
Harper yaklaşırken, adam başını kaldırarak bağırdı.
«Şuna bakın efendim. Durum kesinleşti.»
Harper o küçük cismi aldı. «Bir izci üniformasının düğmesi mi bu?»
«Evet, efendim.»
Harper, «Evet,» diye mırıldandı. «Artık durum meydanda.» Müşfik ve iyi bir insandı. Bu olay onu sarsmıştı. Önce Ruby Keene, şimdi de Pamela Reeves adlı kızcağız. Kendi kendine, daha önce de yaptığı gibi, «Gelenshire'a ne oldu?» diye sordu.

Gidip önce kendi polis müdürüne telefon etti. Sonra da Albay Melchett'e. Ondan sonra yapacağı iş ise hiç hoş değildi. Pamela Reeves'in annesiyle babasına, kızlarının öldüğünü haber verecekti.
Başmüfettiş Harper kapının zilini çalmadan önce villaya bir süre baktı. Güzel bir evdi bu. Geniş bahçesi bakımlıydı. İçindekiler mutlu bir hayat sürüyorlardı herhalde. Ve şimdi felaket gelip kapılarını çalmıştı. Harper içini çekti.
Başmüfettişi hemen oturma odasına aldılar. Kır bıyıklı dimdik vücutlu bir adamla, gözleri ağlamaktan kızarmış bir kadın onu görür görmez hemen ayağa fırladılar.

Bayan Reeves heyecanla, «Pamela'yla ilgili bir haber getirdiniz değil mi?» diye bağırdı. Sonra da Harper'ın merhamet dolu bakışları karşısında tokat yemiş gibi geriledi.
Harper, «Korkarım kendinizi kötü bir habere hazırlamak zorundasınız,» dedi.
«Kadın, «Pa... Pamela...» diye kekeledi.
Bay Reeves çabucak, «Kızımıza... bir şey mi oldu?» diye sordu.
«Evet, efendim.»
«Yani... öldü mü?»
Bayan Reeves haykırdı. «Hayır, hayır olamaz!» Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Kocası, kolunu kadının omzuna dolayarak, onu kendisine çekti. Dudakları titriyordu, bir yandan da soru sorar gibi Harper'a bakmaktaydı.
Başmüfettiş başını eğdi.
«Pamela bir kazaya mı kurban gitti?»
«Pek değil, efendim. Kızınızı, bir taş ocağında, yanmış bir otomobilin içinde buldular.»
«Bir arabanın içinde? Bir taş ocağında?» Adamın çok şaşırdığı belliydi.
—103 —
Bayan Reeves kendisini tutacak hade değildi artık. Kanepeye çöktü. Sarsıla sarsıla ağlıyordu.
Harper, «Birkaç dakika beklememi ister misiniz?» dedi.
Bay Reeves sordu. «Ne anlama geliyor bu? Pamela bir cinayete mi kurban gitti?»
«Öyle gözüküyor, efendim. İşte onun için size birkaç soru sormak istiyordum. Bunlar sizi fazla rahatsız etmeyecekse...»
«Hayır, hayır, etmez. Eğer söylediklerinizdoğruysa zaman kaybetmemeniz gerek. Ama buna inanamıyorum. Pamela gibi bir çocuğa kim zarar vermek ister ki?»
Harper duygularını gizlemeye çalışarak, «Kızının kaybolduğunu polise haber vermişsiniz,» diye başladı. «Durumu açıklamışsınız. Kızınız, izci toplantısına gitmiş. Akşam yemeğine dönmesini bekliyormuşsunuz. Öyle mi?»
«Evet.»
«Kızınız otobüsle mi dönecekti?»
«Evet.»
«Pamela'nın izci arkadaşlarının söylediklerine göre kızınız Danemouth'da alışveriş yapmaya karar vermiş. Ondan sonraki otobüsle eve dönecekmiş. Sizce normal bir şey mi bu?»
«Evet. Pamela, alışverişten çok hoşlanırdı. Bu yüzden sık sık Danemouth'a giderdi. Otobüs ana yoldan kalkıyor. Durak buradan üç yüz metre kadar ötede.»
«Kızınızın bundan başka bir planı yok muydu?»
«Hayır.»
«Danemouth'da birisiyle buluşmayacak mıydı?»
«Buluşmayacaktı. Bundan eminim. Eğer böyle bir şey olsaydı, bize kesinlikle söylerdi. Pamela'nın yemeğe gelmesini bekledik. Vakit geçip de Pamela gözükmeyince polise telefon ettik. O böyle gecikecek ya da habersiz eve hiç gelmeyecek bir kız değildi.»
— 104 —
«Kızın hoşa gitmeyecek arkadaşları var mıydı? Sizin beğenmediğiniz, onaylamadığınız kimseler?»
«Hayır. Bu bakımdan hiçbir zaman güçlükle karşılaşmadık.»
Bayan Reeves gözyaşları arasında, «Pam hâlâ çocuktu,» dedi. «Yaşına göre küçüktü o. Oyunlardan filan hoşlanırdı. Çok bilmiş değildi.»
«Bay George Bartlett adında birini tanıyor musunuz? Kendisi Danemouth'da Majestik otelinde kalıyor.»
Bay Reeves, Harper'a hayretle baktı. «Bu adı hiç duymadım.»
«Acaba kızınız onu tanıyor muydu?»
«Hiç sanmıyorum.» Reeves sert bir sesle ekledi. «Onun bu konuyla ne ilgisi var?»
«Kızınızın cesedinin bulunduğu Minoan 14, George Bart-lett'in.»
Bayan Reeves bağırdı. «O halde o...»
Harper çabucak, «Bay Bartlett, bugün daha önce arabasının kaybolmuş olduğunu haber verdi,» dedi. «Araba dün öğleyin Majestik'in avlusundaymış. Arabayı herhangi bir kimse almış olabilir.»
«Arabayı kimin aldığını gören olmamış mı?»

Başmüfettiş kafasını salladı. «Otele bütün gün bir sürü araba girip çıkıyor. Minoan 14 ise en fazla görülen otomobillerden.»
Bayan Reeves bağırdı. «Siz bir şey yapmayacak mısınız? Bu... bu işi yapan iblisi bulmayacak mısınız? Küçücük kızım... ah, küçücük yavrum! O diri diri yanmadı değil mi? Ah, Pam, Pam...»
«Kızınız acı çekmedi, Bayan Reeves. Araba tutuşturul-duğu zaman kızınız çoktan ölmüştü. Buna inanmalısınız.»
Reeves boğuk bir sesle sordu. «Onu nasıl öldürmüşler?»
Harper anlamlı bir tavır takınarak ona baktı. «Bilmiyoruz. Yangın bütün delilleri ortadan kaldırmış.» Kanapedeki

çırpınan kadına döndü. «Bana inanın, Bayan Reeves, elimizden gelen her şeyi yapıyoruz. Her şey soruşturmalara bağlı. Er geç kızınızı dün Danemouth'da görmüş olan birini bulacağız. Ondan kızınızın yanında kim olduğunu öğreneceğiz. Bütün bunlar zaman alacak tabii. Merkeze yüzlerce rapor geliyor. Şurada bir izci kız görülmüş, burada bir izci kız görülmüş. Bunların arasında dikkatle ve sabırla bir seçme yapılması gerek. Ama hiç korkmayın, gerçeği er ya da geç ortaya çıkaracağız.»
Bayan Reeves sordu. «O... nerede? Onun yanına gidebilir miyim?»
Başmüfettiş Harper yeniden kocasına baktı. «Bu işe polis doktoru bakıyor. Kocanızın şimdi benimle gelip formaliteleri tamamlaması iyi olur. O arada Pamela'nın size söylediklerini hatırlamaya çalışın. O aldırış etmediğiniz ama şimdi bu olayın aydınlanmasına yardım edecek bir iki söz... Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi? Söylenilen bir iki söz, bir deyiş... Bize en iyi bu şekilde yardım edebilirsiniz.»
İki adam kapıya doğru giderlerken, Reeves bir fotoğrafı işaret etti. «İşte Pamela.»
Harper resme dikkatle baktı.. Bir hokey gurubunun fotoğrafıydı bu. Reeves, parmağıyla ortada duran Pamela'yı gösterdi.
Harper örgülü saçlı kızın heyecanlı yüzüne bakarken, «İyi bir çocukmuş,» diye düşündü. Aklına arabadaki kavrulmuş ceset geldiği için de dudakları inceliverdi. «Pamela Reeves'in öldürülmesi, Glenshire'ın çözülmemiş esrarlarından biri halini almayacak,» diye kendi kendine yemin etti. «Evet... Belki Ruby Keene başına gelene layıktı. Ama Pamela Reeves tümüyle bambaşkaydı. İyi bir kızcağızdı o. Onu öldüren kadını veya erkeği buluncaya kadar uğraşacağım.»

On Birinci Bölüm
1
Aradan bir iki gün geçmişti. Albay Melchett'le Harper, polis müdürünün odasındaydılar. Büyük masanın başında oturan Melchett sıkıntıyla Harper'a bakıyordu. Başmüfettiş onunla görüşmek için Much Benham'a gelmişti.
Melchett kederli kederli, «Bir adım bile ilerleyemedik,» diye mırıldandı. «Olduğumuz yerde sayıyoruz, efendim.»
Melchett, «Aydınlatılması gereken iki ölüm var,» dedi. «İki cinayet. Ruby Keene ve Pamela Reeves adlı o kızcağızın ölümü. Zavallıyı teşhis etmek için geride fazla bir şey kalmamıştı. Ama onlar da yetti. Yanmaktan kurtulan o ayakkabıyı kızın babası hemen tanıdı. Sonra izci üniformasından kopan o düğme de var. İğrenç bir olay bu.»
Harper usulca, «Çok haklısınız, efendim,» diye cevap verdi.
«Kızın, araba yakılmadan ölmüş olmasına bayağı seviniyorum. Kızın kanapede yatışından anlaşılıyor bu. Zavallıcığın kafasına vurdular herhalde.»
Harper, «Ya da boğdular,» dedi.
Melchett çabucak ona baktı. «Öyle mi düşünüyorsunuz?»
«Bazı katiller böyledir, efendim.»
«Biliyorum. Kızın annesiyle babasını gördüm. Zavallı kadın ıstıraptan çılgına dönmüş. Çok acı bir olay bu. Bizim şu anda yanıt bulmamız gereken sorun şu: bu iki cinayet birbirine bağlı mı?»
«Bence bağlı.»
«Bence de öyle.»
Harper önemli noktaları parmaklarıyla saymaya başladr.

«Pamela Reeves, Danebury Downs'daki izci toplantısına katılmış. Arkadaşları onun normal ve neşeli olduğunu söy- ,| lüyorlar. Üç arkadaşıyla birlikte Melchester otobüsüne bin- 'h memiş. Danemouth'a giderek, alışveriş yapacağını ve ondan sonraki otobüse bineceğini açıklamış. Danemouth'a giden yol, içeriye doğru kıvrılıyor. Pamela Reeves, kestirmeden gitmiş. İki tarladan geçmiş. Keçi yolundan ilerlemiş. Ve sonra dar bir yola sapmış. Bu yol, Danemouth'a giden yol, içeriye doğru kıvrılıyor. Otelin batısından. Onun için kızın Ruby Keene'le ilgili bir şey görmüş veya duymuş olması olasılığı var. Bu katil için tehlikeli bir şeydi tabii. Sözgelimi... diyelim ki Pamela, katilin Ruby Keene'e o gece on birde buluşmalarını söylediğini işitti. Sonra katil okul öğrencisinin bu konuşmayı . duyduğunu farketti ve onun susturulması gerektiğine karar verdi.»
Albay Melchett, «O zaman Ruby Keene'in ani bir öfke sonucu öldürülmediğini kabul etmemiz gerek, Harper,» dedi. «Yani katil onu öldürmeyi önceden planlamıştı.»
Başmüffetiş başını salladı. «Ben öyle olduğuna inanıyorum, efendim. Evet görünüşte katilin kızı ani bir öfke veya kıskançlık yüzünden öldürdüğü sanılabilir. Ama ben yavaş yavaş durumun aslında böyle olmadığını düşünmeye başlıyorum. Başka türlü Pamela'nın öldürülmesine bir açıklama bulamayız. Kız, cinayeti görmüş olamaz. Çünkü cinayet geç bir saatte işlenmiş. Gece on bir sularında. Kızın o saatte Majestik çevresinde ne işi vardı? Daha saat dokuzda eve dönmediği için annesiyle babası endişelenmeye başlamışlardı bile.»
«İkinci bir olasılık da şu: Pamela, Danemouth'a biriyle buluşmaya gitti. Annesiyle babasının ve arkadaşlarının bundan haberi yoktu. Tabii o zaman Pamela'nın ölümünü Ruby'ninkine bağlıyamayız.»
«Evet, efendim. Ve ben bunu kabul edemem. Bakın o yaşlı hanım, Miss Marple bile iki cinayet arasında bir bağlantı

olduğunu sezdi hemen. Arabadaki cesedin kaybolmuş olan izci kızın olup olmadığını sordu. O yaşlı hanım çok zeki. Bazı yaşlılar böyledirler. İşin can alacak noktasına parmak ba-sıverirler hemen.»
Albay Melchett alayla güldü. «Miss Marple bunu sık sık yapar.»
«Sonra, arabayı unutmamalıyız, efendim. Otomobil, Pa-mela'nın ölümünü kesinlikle Majestik oteline bağlıyor. Araba Bay George Bartlett'in.»
İki adam göz göze geldiler.
Melchett, «George Bartlett,» dedi. «Olabilir! Siz ne dersiniz?»
Harper dikkatle bazı noktaları saydı. «Ruby Keene'i en son George Bartlett'in yanında görmüşler. Genç adam, kızın odasına çıktığını söylüyor. Odada bulduğumuz pembe tuvalet de bunun doğru olduğunu gösteriyor. Ama belki de Ruby, odasına çıkıp elbisesini sırf Bartlett'le gezmeye gitmek için değiştirdi. Belki daha önce, örneğin akşam yemeğinden önce bu gezintiyi kararlaştırmışlardı. Ve Pamela Reeves de bu konuşmayı duydu.»
Melchett mırıldandı. «Bartlett, arabasının kaybolduğunu ancak ertesi sabah haber verdi. O zaman da gayet anlaşılmaz bir şeyler söyledi. Arabasını en son ne zaman gördüğünü hatırlıyamıyormuş gibi bir tavır takındı.»
«Bu bir rol olabilir, efendim. Bence Bartlett ya aptal bir delikanlı taklidi yapan son derece zeki bir insan... ya da o gerçekten ahmağın biri.»
Melchett, «Bize gerekli olan cinayet nedeni,» dedi. «Bartlett'in Ruby Keene'i öldürmesi için görünürde hiçbir neden yok.»
«Evet, her seferinde bu noktaya gelip takılıyoruz. Neden Londra'daki Palais de Danseton da işe yarar bir haber gelmemiş sanırım.»
«Öyle! Ruby Keene'in özel bîr erkek arkadaşı yokmuş.

Slack işin bu yönünü iyice inceledi. Açıkçası Slack bu bakımlardan çok dikkatlidir. Bunu kabul etmek lazım.»
«Doğru, efendim. Gerçekten öyle.»
«Eğer öğrenilecek bir şey olsaydı, Slack bunu hemen keşfederdi. Ama orada öğrenilecek, işe yarar bir şey yok. Slack, kızın dans ettiği kimselerin listesini yaptı. Onları inceledi. Zararsız gençler tümü de. Hepsi cinayet gecesi başka yerde olduklarını kanıtladılar.»
Harper, «Ah,» dedi. «Hep böyle oluyor. Cinayet sırasında başka yerde olduklarını kanıtlayıveriyorlar. Böylece biz de duraklıyoruz.»
Melchett çabucak ona baktı. «Öyle mi? Araştırmanın bu kısmını size bırakmıştım.»

«Evet, efendim. Ben de her şeyi dikkatle inceledim. Yardım için Londra'ya da başvurduk.»
«E?»
«Bay Conway Jefferson, Bay GaskelPle genç Bayan Jef-ferson'un hallerinin vakitlerinin yerinde olduğunu sanabilir. Aslında ikisinin de para sıkıntısı var.»
«Sahi mi?»
«Evet, efendim. Bay Conway Jefferson'un da anlattığı gibi, adam kızıyla oğlu evlendikleri zaman onlara birer servet bağışlamış adeta. Ama on yıl önce olmuş bu. Bay Jefferson'un oğlu yatırımlar konusunda pek akıllı olduğunu sa-nıyormuş. Yine de pek tuhaf işlere para yatırmamış ama şansı iyi gitmemiş. Ayrıca akılsızca davranmamış. Parası gitgide azalmış. Bence, dul karısı geçinmek ve oğlunu iyi bir okula yollamak konusunda bir hayli sıkıntı çekiyor,»
«Kadın, kayınpederinden yardım istememiş mi?»
«Hayır, efendim. Anladığım kadarı kadın kayınpederiyle oturuyor. Onun için de ev masrafı pek yok.»
«Tabii adamın sağlığı iyi değil. Ve onun fazla yaşamayacağını düşünüyorlar.»
«Öyle, efendim. Bay Mark GaskelPa gelince. O tam an-

lamıyla bir kumarbaz. Karısının parasını çabucak yemiş. Bu arada da durumu çok kötü. Paraya çok ihtiyacı var. Hem de bol paraya.»
Melchett, «Ondan hoşlandığımı iddia edemem,» diye mırıldandı. «Çılgının biri o. Evet, Mark Gaskell'in Ruby Keene'i öldürmesi için önemli bir neden varmış. Kızı ortadan kaldırdığı takdirde eline yirmi beş bin sterlin geçecekti. Evet, sağlam bir neden bu.»
«İkisi için de söylenebilir bu.»
«Ben Bayan Jefferson'un üstünde durmuyorum.»
«Evet, durmadığınızı biliyorum, efendim. Ama her ikisi de cinayet saatinde otelde olduklarını kanıtlayabilecek durumdalar. Cinayeti onlar işlemiş olamazlar. İşte o kadar.»
«O akşam neler yaptıklarını ayrıntılarıyla anlattılar mı?»
«Evet, efendim. Önce Bay GaskelPi ele alalım. Kayınpederi ve Bayan Jefferson'la akşam yemeği yemiş. Yine onlarla birlite kahve içerken Ruby Keene yanlarına gelmiş. Sonra Mark Gaskell mektup yazması gerektiğini söyleyerek yanlarından ayrılmış. Aslında arabasına binerek deniz kıyısına kadar gitmiş. Bana açık açık, 'Bütün gece briç oynamaya dayanamayacaktım,' dedi. Yaşlı adam briçe çok meraklı. Bu yüzden Gaskell o mektupları bahane etmiş. O çıkarken, Ruby Keene diğerleriyle kalmış. Mark Gaskell döndüğü sırada ise Ruby Keene, Raymond'la dans ediyormuş. Danstan sonra Ruby yeniden yanlarına gelerek onlarla birlikte bir içki içmiş. Sonra Bartlett'le dansa gitmiş. Gaskell'la diğerleri ise par-tönerlerini seçerek, briçe başlamışlar. Saat on bire yirmi kala olmuş bu. Mark Gaskell, gece yarısından sonrasına kadar da masadan kalkmamış. Bunu kesinlikle biliyoruz, efendim. Herkes de aynını söylüyor. Aile, garsonlar, herkes. Bayan Jefferson'un durumu da aynı. O da masadan hiç kalkmamış. İkisinin de üzerinde duramayız. Kesinlikle durama...»
Albay Melchett arkasına yaslanarak kâğıt bıçağını masaya vurmaya başladı.

Başmüfettiş Harper, «Tabii eğer kızın gece yarısından önce öldürüldüğünü kabul ediyorsak,» diye ekledi.
«Doktor Haydock, öyle olduğunu söyledi. Bu bakımlardan hiç yanılmaz. Bir şey böyledir, derse, o gerçekten öyledir.»
«Yine de bazı nedenler olabilir. Sağlıkla, fiziki özelliklerle ilgili bazı nedenler.»
«Ona sorayım.» Melchett saatine bir göz attı. Alıcıyı kaldırarak, bir numara söyledi. «Haydock, artık evindedir. Şimdi... kız gece yarısından sonra öldürülmüşse ne olacak?»
Harper, «O zaman durum daha düzelir,» diye cevap verdi. «Gece yarısından sonra gidip gelmeler olmuş. Belki Gaskell kıza kendisiyle dışarıda bir yerde buluşmasını söyledi. Diyelim on ikiyi yirmi geçe. Otelden bir iki dakika usulca ayrıldı. Kızı boğduktan sonra döndü. Sonra da cesedi sabaha karşı alıp götürdü.»

Melchett, «Cesedi yirmi beş kilometre uzağa götürüp, Bantry'nin kütüphanesine mi bıraktı?» dedi. «Allah kahretmesin! Olacak şey değil bu!»
Başmüfettiş, hemen itiraf etti. «Orası öyle.»
Telefon çalıyordu. Melchett uzandı. «Allo, Haydock, sen misin? Ruby Keene. Kızın gece yarısından sonra öldürülmüş olması ölasılığı^var mı? OlabHir mi bu?»
«Sana kızı saat onla gece yarısı öldürmüş olduklarını söyledim.»
«Evet, biliyorum. Ama bu zamanı biraz uzatamaz mısın?»
«Hayır, uzatamam. Bu olanaksız. Kızın gece yarısından önce öldürülmüş olduğunu söyledim. Çünkü gerçekten o sırada öldürülmüştü. Tıbbi delillerle oynamaya kalkışma.»
«Peki, kızın bazı fiziki özellikleri olamaz mı? Ne demek istediğimi biliyorsun...»
«Ben yalnızca senin neden söz ettiğini bilmediğini biliyorum. Kız gayet sağlıklıydı. Hiçbir anormalliği yoktu. Hınç
— 112 —
duyduğunuz bir zavallının boyuna ipi geçirmeniz için kızın anormal olduğunu söyleyecek değilim. İtiraz etme. Ben polisleri bilirim. Ha, aklıma gelmişken. Kız aklı başındayken öldürülmedi. Yani, kıza önce ilaç verilmişti. Güçlü bir uyku ilacı. Kız, boğularak öldürüldü ama onu önce uyutmuşlardı.» Haydock telefonu kapattı.
Melchett sıkıntıyla, «İşte böyle,» diye homurdandı.
Harper, «Bir aday daha bulmuştum,» dedi. «Ama ondan da bir şey çıkmadı.»
«Kim o? Ne oldu?»
«Aslında o sizin favoriniz, efendim. Basil Blake adında biri. Gossington konağının yakınında oturuyor.»
«Küstah köpek yavrusu!» Basil Blake'in korkunç kabalığını hatırlayan Melchett'in kaşları çatılmıştı. «Onun bu işle ne ilgisi var?»
«Onun Ruby Keene'i tanıdığı anlaşılıyor. Sık sık Majes-tik'te akşam yemeği yer ve Ruby'le dans edermiş. Ruby kaybolduğu zaman Josie'nin Raymond'a ne dediğini hatırlıyor musunuz? 'O filmciyle mi yoksa?' demiş kadın. Ya da buna benzer bir şey. Onun Blake'i kasdettiğini öğrendim. Bildiğiniz gibi o Lenville stüdyolarında çalışıyor. Josie'nin elinde kesin bir delil yok. Yalnızca Ruby'nin Blake'den çok hoşlandığını biliyor.»
«İşte bu çok güzel, Harper, çok güzel.»
«Pek de o kadar değil, efendim. Basil Blake o gece stüdyoda verilen bir partideymiş. O toplantıları bilirsiniz. Saat sekizde kokteylle başlar, ondan sonra uzar gider. Odanın havası ağırlaşır, çevre görülemeyecek bir hal alır. Herkes sızar. Onu sorguya çeken Müfettiş Slack'in söylediğine göre Black partiden gece yarısına doğru ayrılmış. Ruby Keene ise gece yarısı ölmüştü bile.»
«Onun bu iddiasını destekleyen var mı?»
«Anladığım kadarı misafirlerden çoğu... şey., iyice sarhoş olmuşlar. Şimdi villada olan... şey o genç hanım yani
—113
Cesetler Merdiveni / F.: 8
Miss Dinah Lee onun bu sözlerinin doğru olduğunu açıkladı.»
«Bundan hiçbir şey çrkmaz ki!»
«Evet, herhalde, efendim. Partideki öbür misafirlerin ifadelerinden Bay Blake'in iddialarının doğru olduğu anlaşılıyor. Tabii çoğu zamanı pek iyi hatırlamıyor.»
«Bu stüdyolar nerede?»
«Lenville, efendim, Londra'nın kırk beş kilometre gü-neyindedir.»
«Hımm... Buraya aynı uzaklıkta yani.»
«Evet, efendim.»
Albay Melchett burnunu oğuşturdu, Sonra da hoşnutsuz bir tavırla, «Onu da listeden silmek zorunda olduğumuz anlaşılıyor,» diye içini çekti.
«Ben de o fikirdeyim, efendim. Blake'in Ruby Keene'i ciddi bir şekilde beğendiğini gösteren bir delil de yok. Hatta...» Harper ciddi bir tavırla öksürdü. «... yanındaki o genç hanım kendisini daha fazla ilgilendiriyor.»
Melchett, «Geriye kala kala 'X' kaldı,» dedi. «Meçhul katil. Bu katil o kadar usta ki, Slack onun en ufak bir izini bile bulamadı... Jefferson'un damadı... Belki kızı öldürmek istiyordu ama bunu yapmaya fırsat bulması olanaksızdı George Bartlett... O nerede olduğunu kanrtlayamıyor. Ama ne yazık ki onun cinayet

işlemesi için de bir neden yok ortada. Veya genç Blake. O cinayet saatinde nerede olduğunu kanıtlayabiliyor. Ruby'i öldürmesi içinse bir sebep yok. Hepsi de bu kadar. Hayır, hayır. Herhalde o dansörü... Raymond Starr'ı da dikkate almamız gerek. Neticede o kızı sık sık görüyormuş.»
Harper ağır ağır, «Onun kızla fazla ilgilenmediğini sanmıyorum,» diye cevap verdi. «Ya da Raymond olağanüstü bir aktör. Bir bakıma o da cinayet saatinde başka yerde olduğunu kanıtlayabilir. On bire yirmi kaladan gece yarısına
—114 —
kadar muhtelif kimselerle dans etmiş. Onun aleyhinde bir delil bulabileceğimizi sanmıyorum.»
Melchett, «Zaten,» dedi. «Kimsenin aleyhinde bir delil bulamıyoruz.»
«En büyük ümit George Bartlett'de. Cinayet için bir neden bulabilseydik.»
«Onun geçmişini incelediniz mi?»
«Evet, efendim. Annesiyle babasının tek çocuğu. Annesi kendisini çok şımartmış. Kadın bir yıl önce ölmüş ve Bart-lett'e bir hayli para kalmış. Bu serveti çabucak harcamakla meşgul. Kötü değil ama zayıf bir genç.»
Melchett ümitle, «Belki de bütün olay bu yolla açıklanabilir efendim.»
«Yani katil deli mi?»
«Evet, efendim. Belki de o, genç kızları boğan bir manyak. Doktorlar böyle olaylara uzun bir ad takıyorlar.»
Melchett, «Öyle olsaydı,» dedi. «Bütün bu dertlerden kurtulurduk.»
Harper, «Bu işte hoşuma gitmeyen bir tek şey var,» diye mırıldandı.
«Neymiş o?»
«Çünkü bir çözüm yolu bu.»
«Hımm... Evet... Belki... Başlangıçta da dediğim gibi bir adım bile ilerleyemedik.»
Harper, «Olduğumuz yerde sayıyoruz, efendim,» diye ekledi.
— 115 —
On İkinci Bölüm
1
Conway Jefferson uykusunda kımıldanıp, gerindi. Kollarını iki yanına attı. Kazadan beri bütün gücünü toplandığı o uzun güçlü kollarını.
Perdelerin arasından yumuşak sabah ışığı süzülüyordu.
Conway Jefferson kendi kendisine gülümsedi. Gece iyice dinlendiği zaman hep böyle uyanırdı. Mutlu, canlı. Yeni bir gün başlıyordu.
Bir dakika kadar öyle yattı. Sonra da elinin altındaki özel zile bastı. Ve birdenbire bütün olanları anımsadı.
Edwards yumuşak adımlarla, sessizce odaya girerken, Jefferson inledi.
Edwards eli perdede durakladı. «Sancınız mı var, efendim?»
«Hayır. Perdeleri aç,» Jefferson'un sesi sertti.
Berrak ışık odaya doldu. Durumu anlayan Edwards-efendisine bakmadı.
Conway Jefferson yattığı yerde hatırlıyor ve düşünüyordu. Yüzünde sert bir görünüm vardı. Gözlerinin önünde yine Ruby'nin o güzel, aptalca çehresi belirmişti. Yalnızca Jefferson kafasında bu «Aptalca,» sözünü kullanmıyordu. Bir gece önce, «Masum,» derdi. Saf ve masum bir çocuk. Ama şimdi?
Conway Jefferson birdenbire müthiş bir yorgunluk hissetti. Usulca, «Margaret...» diye mırıldandı.
Ölmüş olan karısının adıydı bu.
Adelaide Jefferson, Bayan Bantry'e, «Arkadaşın hoşuma gitti,» dedi.
—116 —
İki kadın terasda oturuyorlardı.
Bayan Bantry başını salladı. «Jane Marple, fevkalade bir insandır.»
Addie gülümsedi. «Çok da şirin.»
Bayan Bantry, «Onun dedikoducu olduğunu söylerler,» dedi... Oysa Jane hiç de öyle değildir aslında.»
«Aslında insanlar konusunda pek iyi fikirleri yok sanırım.»
«Evet, böyle diyebilirsin.»
Adelaide Jefferson, «Bunca şeyden sonra böyle bir düşünce insanın hoşuna gidiyor,« diye mırıldandı.
Bayan Bantry ona çabucak baktı.

Addie, ne demek istediğini açıklamaya çalıştı. «Değersiz bir şeyi yükseltiyorlar yüceltiyorlar... İdeal haline sokuyorlar.»
«Ruby Keene'i mi kasdediyorsun?»
Addie başını salladı. «Onun hakkında kötü şeyler söylemek istemiyorum. Aslında fena bir insan değildi. Zavallı sırtlan, istediği şeyleri ele geçirmek için savaşmak zorundaydı. Kötü değildi. Yalnızca bayağı ve biraz da gülünçtü. Uysaldı. Ama para peşinde olduğu da kuşkusuzdu. Onun önceden planlar yapıp, komplolar çevirdiğini sanmıyorum. Yalnızca eline geçen fırsattan hemen faydalanmaya kalkıştı, o kadar. Ayrıca da kız yalnız olan yaşlı bir adamı nasıl etkileyeceğini gayet iyi biliyordu.»
Bayan Bantry düşünceli bir tavırla, «Conway gerçekten yalnızdı sanırım,» dedi.
Addie huzursuz huzursuz kımıldandı. «Evet... bu yaz...» Bir an sustu, sonra çabuk çabuk konuşmaya başladı. «Mark, kabahatin bende olduğunu söylüyor. Belki de öyledir... Bilmiyorum...» Bir süre sustu. Sonra konuşma gereğini duyduğu için, daha değişik bir tavırla adeta istemeye istemeye sözlerine devam etti. «Ben öyle tuhaf bir yaşam sürdüm ki. İlk kocam Mike Carmody, evlendikten kısa bir süre sonra

öldü. Bu... bu beni çok sarstı. Bildiğin gibi Peter onun ölümünden sonra doğdu. Frank Jefferson, Mike'ın en yakın arkadaşıydı. Bu yüzden onu sık sık görüyordum. Peter'in isim babasıydı. Bunu Mike istemişti zaten. Sonunda Frank'a bağlandım. Ah... ona acıyordum da.»
Bayan Bantry ilgiyle sordu. «Acıyor muydun?»
«Evet, acıyordum. Bu sana garip gelecek. Frank'ın her istediği vardı. Annesiyle babası kendisine çok düşkündüler. Ama... nasıl anlatayım bilmem ki? Anlayacağın yaşlı Bay Jefferson'un kişiliği çok güçlü. Onunla birlikte yaşadığın takdirde, kendi kişiliğin sönükleşir. Frank da bunu hissediyordu.
«Evlendiğimiz zaman çok mutluydu. Akıl almaz bir biçimde Bay Jefferson, çok cömertçe davrandı. Frank'a servet sayılacak bir para verdi. Çocukların başlarına, buyruk olmalarını arzu ettiğini, onların ölümünü beklemelerini istemediğini söyledi. Çok güzel cömertçe bir hareketti bu. Ama çok acele etmişti. Frank'i bağımsızlığa ağır ağır alıştırmalıydı.
«Para Frank'ın başını döndürdü. Babası gibi güçlü bir insan olmayı istiyordu. Onun gibi para ve iş konusunda zeki, ileri görüşlü ve başarılı bir insan. Ama tabii aslında babası gibi biri değildi o. Parayla spekülasyon yapmamıştı pek. Ama yanlış zamanlarda olmayacak işlere yatırımlar yaptı. Zekice davranılmadığı zaman para çabuk gider. Korkunç bir şeydir bu. Frank para kaybettikçe başka bir zekice bir yöntemle bunu geri almak hevesine kapıldı. İşte böylece durum gitgide kötüleşti.»
Bayan Bantry, «Ama hayatım,» dedi. «Conway ona yol göstermez miydi?»
«Frank fikir almak istemiyordu. Onun tek istediği yalnız başına başarıya ulaşmaktı. İşte bu yüzden durumu hiçbir zaman Bay Jefferson'a açıklamadı. Frank öldüğü sırada pek az paramız kalmıştı. Ufacık bir gerilim vardı benim yani. Ve ben... kayınpederime durumu anlatmadım. Çünkü...» Birden-

bire döndü. «Bu Frank'e ihanet etmekten farksız olacaktı. Böyle bir şey çok sarsardı Frank'i. Bay Jefferson, uzun süre hasta yattı. İyileştiği zaman da benim çok zengin bir dul olduğuma kesinlikle inanmıştı. Ben de hiçbir zaman ona yanıldığını söylemedim. Şeref sözü gibi bir şeydi bu benim için. Tabii kayınpederim benim para konusunda çok dikkatli olduğumu biliyor. Ama bunu her zaman takdirle karşılamıştır. Benim hesaplı ve idareli bir kadın olduğumu düşünüyor. Tabii, hemen hemen Frank'ın ölümünden beri Peter'le onun yanında oturuyoruz. Bütün masraflarımızı da kendisi ödüyor. Bu yüzden para konusunda fazla endişem olmadı.» Ağır ağır ekledi. «Bütün bu yıllar boyunca bir aileden farksızdım. Yalnız... yalnız, ben Bay Jefferson için Frank'ın dul karısı değildim. Hâlâ onun karışıydım. Bilmem, anlıyor musun?»
Bayan Bantry onun ne demek istediğini anlamıştı. «Yani Conway, onların öldüklerini hiçbir zaman kabul etmedi, öyle mi?»
«Evet, Fevkalade davrandı. O korkunç ıstırabını sakladı. Frank'le Rosamund, burada yanımızda değiller ama yine de varlar.»
Bayan Bantry usulca fısıldadı. «İnancın zaferi bu.»

«Biliyorum. Yıllardan beri böyle sürüp gidiyor bu. Ama bu yaz birdenbire... isyan ettim. Belki bu sözlerim korkunç ama ben artık Frank'i düşünmek istemiyordum. Her şey sona ermişti. Frank'e olan aşkım, dostluğumuz, o öldüğü zaman duyduğum acı, geçmişte kalmıştı bunlar. Artık ölüp gitmişlerdi.
«Bunu anlatmak çok zor. Bu insanın defterde tertemiz, yepyeni bir yaprak açmayı istemesine benziyor. Ben kendim olmak istiyordum. Addie adlı oldukça genç, güçlü, tenis oynayabilen, yüzen ve dans eden Addie olmak istiyordum. Bir insan olmak istiyordum. Hatta Hugo konusunda bile... Hugo

McLean'i tanıyorsun değil mi? Çok iyi bir insandır o. Benimle evlenmeyi istiyor. Tabii ben bunu hiçbir zaman düşünmedim. Ama bu yaz bu konuyla da ilgilenmeye başladım. Ciddi bir şekilde değil. Şöyle belli belirsiz...» Durarak başını salladı. «Onun için Mark'ın sözleri doğru olmalı. Ben Jeff'i ihmal ettim. Tabii onu gerçekten ihmal ettiğimi söylemek istemiyorum. Ama kafamda onunla ilgili olmayan düşünceler vardı. Ruby'nin Jeff'i eğlendirdiğini görünce bayağı sevindim. Böylece gidip istediklerimi yapmak için zaman bulacaktım. Ama Jeff'in kıza bu kadar... bu kadar kapılacağı aklıma bile gelmezdi.»
Bayan Bantry, «Peki durumu anladığın zaman ne yaptın?» diye sordu.
«Şaşırıp kaldım. Fena halde şaşırdım. Korkarım kızdım da.»
Bayan Bantry, «Ben de kızardım,» dedi.
«Zira Peter vardı. Peter'in bütün geleceği Jeff e bağlı. Jeff ona kendi torunu gözüyle bakıyordu. Daha doğrusu ben öyle sanıyordum. Ama tabii aslında Peter, Jeff'in torunu değildi. Onunla hiçbir akrabalığı yoktu. Oğlumun... mirasdan mahrum edileceğini düşününce...» Kadının kucağına koyduğu biçimli, güçlü elleri hafifçe, titriyordu. «Bana sanki böy-leymiş gibi geldi. Bu paragöz, bayağı, aşağılık bir ahmak neden olacaktı... O anda kızı öldürebilirdim.» Şaşkın şaşkın sustu. Güzel ela gözlerinde dehşet ve yalvarış dolu bir anlamla Bayan Bantry'e baktı. «Ne korkunç sözler bunlar!»
Usulca onların yanına gelmiş olan Hugo McLean, «Hangi sözler?» diye sordu. «Otur, Hugo, Bayan Bantry'i tanıyorsun, değil mi?»
Hugo yaşlıca kadınla selamlaşmıştı. Şimdi ağır ağır, ısrarla, «Hangi sözler?» diye tekrarladı.
Addie Jefferson, «Ruby Keene'i öldürme isteğine kapıldığımı söylüyordum,» dedi.
Hugo McLean bir an düşündü. «Ben senin yerinde ol-

sam böyle sözler söylemem,» dedi. «Seni yanlış anlayabilirler.» Düşünceli, parlak gri gözleriyle anlamlı anlamlı baktı. «Dikkatli davranmalısın, Addie,» Sesi ihtar doluydu.
Miss Marple birkaç dakika sonra otelden çıkarak Bayan Bantry'nin yanına gitti. Hugo McLean'le Adelaide Jefferson, denize giden yoldan yan yana iniyorlardı. Miss Marple bir koltuğa yerleşti. «Kadına çok bağlı.» «Hem de yıllardan beri! Sadık erkeklerden o.» «Biliyorum. Bay Bury'e benziyor. On yıl dul bir kadının peşinde dolaştı durdu. Arkadaşları onunla alay ediyorlardı artık. Sonunda kadın onunla evlenmeye razı oldu. Ama, ne yazık ki nikâha on gün kala kadın şoförüyle kaçtı! Oysa çok iyi, aklı başında bir kadındı da üstelik.»
Bayan Bantry başını salladı. «İnsanlar bazan çok tuhaf şeyler yapıyorlar. Keşke demin burada olsaydın, Jane. Addie Jefferson bana kendisinden söz ediyordu. Kocası bütün parasını kaybetmiş. Yine de bunu Bay Jefferson'a hiçbir zaman açıklamamışlar. Sonra bu yaz Addie, başka şekilde düşünmeye başlamış...»
Miss Marple atıldı. «Evet. Geçmişte yaşamaktan bıkmış ve isyan etmiş değil mi? Her şeyin zamanı vardır. Hiç kimse panjurları kapayarak, sonsuza dek karanlıkta oturamaz. Herhalde Adelaide de panjurları açtı. Yas elbiselerini çıkardı. Ve tabii bu kayınpederinin hiç hoşuna gitmedi. Adam ihmal edildiğini düşünmeye başladı. Kadını buna kimin zorladığını bir an olsun farketmediğinden de eminim. Ama bu durum hiç hoşuna gitmedi. Böylece daha sonra olanlara hazırlanmış oldu. Tıpkı Bay Badger'in karısı ispiritizmaya meraklandığı zaman olduğu gibi. Anlattıklarını şirin şirin dinleyecek herhangi güzelce bir kız onun ilgisini çekecekti.»

Bayan Bantry, «Acaba Ruby'i buraya kuzini Josie mahsus mu çağırdı?» dedi. «Yani ailece böyle bir plan mı yaptılar?»
Miss Marple başını salladı. «Hayır, hiç sanmıyorum. Josie, insanların gösterecekleri tepkileri önceden hesaplayabilen bir kadın değil. Kafası öyle çalışmıyor: Bu bakımdan biraz aptalca o. Kısıtlı, kurnaz, pratik şeylere akıl erdiren bir kafası var onun. Öyleleri geleceği göremez ve olaylar ka-şısında da şaşırırlar.»
Bayan Bantry mırıldandı. «Herhalde onun da bazı liş-kileri vardı. Çapkın bakışlı küstah bir adam o. Karısını kaybetmiş üzgün bir koca rolünü yıllarca oynayacak bir insan değil Mark. Karısını sevmiş bile olsa, böyle bir şeye dayanamaz. Herhalde Bay Jefferson'un durmadan geçmişi anımsatması hem onu, hem de Addie'yi sıkmaya başlamıştı. Boyunduruk gibi bir şeydi bu.» Miss Marple alayla ekledi. «Ama tabii erkekler için durum daha kolaydır.»
Aynı anda Mark Gaskell, Sir Henry Clithering'le konuşuyor ve Miss Marple'ın bu sözlerinde yanılmamış olduğunu ortaya koyuyordu.
Mark, o her zamanki açıksözlülüğüyle hemen konuya girmişti. «Polisin 'favorisi' olduğumu şimdi anladım. Kuşkulular listesinin en başında ben varım. Mali sıkıntılarımı inceden inceye öğrenmişler. Aslında iflas halindeyim ben. Veya buna yakın durumdayım. Sevgili Jeff tahmin edildiği gibi bir iki ay içinde ölürse ve Addie'yle ben de paraları önceden planladığı gibi pay edersek, o zaman durumun da düzelir. Açıkçası bir hayli borcum var... Bu ortaya çıktığı zaman da kıyamet kopacak. Ama felaketi önleyebilirsem, o zaman bunun tümüyle tersi olacak. Başarıya erişecek ve çok da zengin olacağım.»
— 122 —
Sir Henry Clithering, «Sen bir kumarbazsın, Mark,» dedi.
«Hep öyleydim zaten. 'Her şeyi tehlikeye at!' İşte benim parolam budur. Evet, birinin o zavallı kızı boğması benim için çok iyi oldu. Bu işi ben yapmadım. Kızları boğmaya meraklı değilim. Aslına bakarsanız bir insanı öldürebileceğimi sanmıyorum. Fazla yumuşak ve tembelimdir ben. Ama tabii polisten buna inanmasını isteyemem! Ben onlar için dedektiflerin arayıp da bulamadıkları bir katil adayıyım. Kızın ölmesi işime çok gelirdi. Buradayım. Kurallara fazla aldıran bir insan değilim. Beni daha önce deliğe neden tıkmadıklarını anlamıyorum. O başmüfettiş bana çok kötü bakıyor.»
«Cinayet saatinde başka yerde olduğunu kanıtlayabilecek durumdasın.»
«Dünyada bundan daha kuşku uyandıracak bir şey de olamaz! Hiçbir masum insan cinayet saatinde nerede olduğunu kanıtlayamaz. Sonra böyle şeyler ölüm saatine filan bağlıdır. Ve tabii üç doktor kızın gece yarısı öldüğünü söylerse, başkaları onun sabahın beşinde öldüğünü söyleyecek altı uzman bulurlar. O zaman cinayet sırasında başka yerde olduğumu kanıtlamam ne işe yarar?»
«Neyse... Hiç olmazsa böyle şakalar yapabiliyorsun.»
Mark neşeyle, «Ne ayıp değil mi?» dedi. «Aslında korkudan titriyorum. İşe cinayet karışınca böyle oluyor. Yaşlı Jeff'e acımadığımı da sanmayın. Acıyorum aslında. Ama böylesi daha iyi. Yoksa Jeff kızın içyüzünü anladığı zaman daha çok sarsılırdı.»
«Ne demek istiyorsun?»
Mark gözünü kırptı. «Kız dün gece nereye gitti? Onun bir erkekle buluşmaya gittiğine dair istediğiniz iddiaya girerim. Bu Jeff'in hiç hoşuna gitmezdi. Onun kendisini aldattığını, Ruby'nin aslında öyle şirin, geveze ve saf bir küçük kız olmadığını anladığı takdirde... Aslında kayınpederim tuhaf bir adamdır. Kendisine çok hakimdir. Ama bir de kendisini kaybetti mi? Aklı olan kaçar!»
— 123 —
Sir Henry merakla ona baktı. «Sen Conway'i seviyor musun, yoksa sevmiyor musun?»
«Onu çok seviyorum. Ama aynı zamanda kızıyorum da. Anlatmaya çalışayım... Conway Jefferson çevresindekileri kontrolü altına almaktan hoşlanan bir insan. O müşfik bir despottur. Sevecen, cömert ve kalbi sevgi dolu bir adam. Ama o emir verir ve siz buna uyarsınız. İşte o kadar.» Mark Gaskell bir an durdu. «Karımı çok severdim. Rosamund benim için güneş, kahkaha ve çiçekler demekti. O öldüğü zaman dünya kapkara kesildi. Ringde nakavt olmuş bir boksöre döndüm. Ama hakem uzun zamandan beri sayıyor. Nihayet ben bir erkeğim. Kadınlardan hoşlanırım. Yeniden evlenmek istemiyorum. Kesinlikle istemiyorum. Bu bakımdan bir derdim yok. Çok dikkatli davranmak zorunda kaldım... ama bir hayli gezip tozdum. Zavallı Addie

böyle yapamadı. Addie gerçekten çok iyi ve dürüst bir kadındır. O erkeklerin yatmayı değil, evlenmeyi istedikleri kadınlardandır. Kendisine fırsat verildiği takdirde de yeniden evlenir. Çok da mutlu olur. Kocasını da mesut eder. Ama yaşlı Jeff, Addie'yi hep Frank'in karısı olarak gördü. Kadını da ipnotize ederek, onun kendisini de bu gözle görmesini sağladı. Jeff'in haberi yok ama Addie'yle ben hapistik. Ben uzun bir süre önce usulca hapishaneden kaçtım. Addie bu yaz kaçmaya kalkıştı. Bu Jeff'i sarstı. Dünyasını alt üst etti. Sonuç... Ruby Keene.»
Adam neşeyle şarkı söylemeye başladı.
«Ama o artık mezarında,
Her şey o kadar değişti ki!»
«Gelin bir içki için, Clithering.»
Sir Henry, «Polisin Mark Gaskell'dan kuşkulanmasına hiç şaşmamak gerek,» diye düşündü.

On Üçüncü Bölüm

1

Metcalf, Danemouth'un en tanınmış doktorlarındandı. Öyle saldırgan tavırlı hekimlerden değildi o. Odaya girer girmez hastası hemen neşeleniverirdi. Orta yaşlı, sakin, tatlı sesli bir adamdı.
Başmüfettiş Harper'ı dikkatle dinledi. Onun sorularına uysal ama keskin bir tavırla cevap verdi.
Harper, «Demek Bayan Jefferson'un bize anlattıkları doğru, Dr. Metcalf,» dedi.
«Evet, Bay Jefferson'un durumu nazik. Birkaç yıldan beri amansızca çalışıyordu. Başka adamlar gibi yaşamaya kararlıydı. Bu yüzden kendi yaşındaki normal bir adamdan daha fazla çabaladı. Daha hızlı yaşadı. Benim ve diğer uzmanların öğütlerini dinlemedi. Sonunda böyle oldu. Şimdi Bay Jefferson, fazla çalışmış bir makineye benziyor. Kalp, ciğer... hepsi yorgun. Tansiyonu yüksek.»
«Demek Bay Jefferson, sizi kesinlikle dinlemiyor?»
«Evet. Açıkçası onu pek de kabahatli bulmuyorum. Tabii hastalarıma bunu açıkça söylemiyorum, Bay Harper, ama bir insan ya yıpranır ya paslanır. Birçok meslekdaşım böyle yapıyorlar. Yıpranıyorlar yani. Fena yol da değil bu. İnsan Da-nemouth'da ikinci yolu seçenlerle karşılaşıyor. Hayata sıkıca sarılmaya çalışan, kendilerini yormaktan korkan, hava akımından veya mikroplardan veya yemekten korkan birtakım hastalar!»
Harper, «Haklısınız sanırım,» dedi. «Şimdi durumu şöyle özetleyebiliriz değil mi? Conway Jefferson, fiziki bakımdan yeteri kadar güçlü. Daha doğrusu adale bakımından. Ha, aklıma gelmişken, o neler yapabilir?»
«Kolları ve omuzları çok güçlü. Kazadan önce çok güçlü bir adammış. Şimdi tekerlekli iskemlesini büyük bir ustalıkla
I i

kullanıyor. Kol değneklerinin yardımıyla odada dolaşabiliyor. Sözgelimi yatağından iskemlesine kadar gidebiliyor.»
«Bay Jefferson gibi kaza geçiren bir adamın yapma bacak taktırması gerekmez miydi?»
«Bunun ona yararı olmazdı. Çünkü bel kemiği de sa-katlanmıştı.»
«Anlıyorum. O zaman yeniden özetleyelim. Jefferson, adele bakımından sağlam ve güçlü. Kendisini iyi hissediyor. Öyle değil mi?»
Metcalf başını salladı.
«Ama kalbi hasta. Kendisini fazla zorlaması veya ani bir korku ya da bir şok ölümüne neden olabilir. Öyle mi?»
«Hemen hemen. Kendisini fazla yormak onu ağır ağır öldürüyor. Çünkü yorulduğu zaman bunu kabul edip dinlenmeye yanaşmıyor. Bu da kalbini zorluyor tabii. Onun fazla yorgunluktan birdenbire öleceğini sanmıyorum. Ama ani bir korku veya şok buna neden olabilir. İşte bu yüzden ailesine uyarıda bulundum.»
Harper ağır ağır, «Ama aslında şok onu öldürmedi,» dedi. «Yani bu olaydan daha feci bir şey olamazdı. Ama adam hâlâ yaşıyor.»
Dr. Metcalf omzunu silkti. «Biliyorum... Eğer benim deneyimim sizde olsaydı o zaman bir olayın seyrine bakarak, sonucu kolaylıkla tahmin etmenin olanaksız olduğunu da bilirdiniz. Şok ve yorgunluktan ölmesi gereken bir hasta şok ve

yorgunluktan ölmez. Vs. vs. İnsanlar, sanıldığından çok daha sağlam ve dayanıklıdırlar. Ayrıca deneyimlerime dayanarak şunu da söyleyebilirim: fiziki şok, manevi bir şoktan daha öldürücüdür genellikle. Daha basit bir şekilde izah edeyim. Hızla çarpılan bir kapı. Bay Jefferson'u, hoşlandığı bir kızın feci bir cinayete kurban gitmesinden daha kolaylıkla öldürebilir.»
Neden acaba?»
«Fena bir haber verileceği zaman hasta hemen hemen her zaman bir tepkiye neden olur. Bir savunma tepkisine. Hasta hissizleşip, uyuşuklasın Önce... ne olduğunu bile pek
anlayamaz. Durumu iyice kavramak zaman alır. Ama hızla çarpılan bir kapı, dolaptan fırlayan biri, yolun karşı tarafına geçerken birdenbire köşeden fırlayan bir araba... Bütün bunlar ani şeylerdir. Bir halk deyişiyle insanın yüreği ağzına gelir.»
Harper ağır ağır, «Ama,» diye cevap verdi. «Başkaları kızın ölümünün yarattığı şokun Bay Jefferson'un kalbinin durmasına neden olacağını sanabilirlerdi. Öyle değil mi?»
«Ah, tabii.» Doktor merakla başmüfettişe baktı. «Yani siz...»
Harper öfkeyle homurdandı. «Artık ben de ne düşüneceğimi bilmiyorum.»
Başmüfettiş kısa bir süre sonra Sir Henry'e, «Yine bu iki şeyin birbirlerine gayet iyi uyduklarını siz de kabul etmelisiniz, efendim,» diyordu. «Bir taşla iki kuş vurmak olacaktı bu. Önce kız ortadan kalkacaktı. Onun boğulması, Bay Jefferson'un da ölümüne neden olacak, böylece o da vasiyetnamesini değiştirme fırsatını bulamayacaktı.»
«Jefferson vasiyetnamesini değiştirecek mi dersiniz?»
«Bunu benden çok sizin bilmeniz gerek, efendim. Siz ne diyorsunuz?»
«Bilmem ki. Ruby Keene, işe karışmadan önce Jefferson, parasını gelintyle damadına bırakmak niyetindeydi. Şimdi bu bakımdan fikrini değiştirmesi için ortada bir neden göremiyorum. Ama tabii böyle bir şey yapabilir. Parasını 'Kediler Yurdu'na bırakabilir, veya genç dansözlere.»
Harper de bu fikirdeydi. «Bir insanın aklına neler geleceğini kimse kestiremez. Hele servetini istediği gibi dağıtabileceğini düşünüyorsa, üstelik de Bay Jefferson'un bir tek yakını bile yok.»
Sir Henry, «O çocuğu çok sever,» dedi. «Küçük Peter'i.»
«Çocuğa torunu gözüyle mi bakıyor dersiniz? Bunu siz benden daha iyi bilirsiniz efendim.»
inil
126 —
— 127 —
Sir Henry ağır ağır, «Hayır, sanmıyorum,» diye cevap verdi.
«Size sormak istediğim bir şey daha var, efendim. Bu konuda ben kendi kendime karar veremiyorum. Ama onlar sizin dostlarınız. Onun için de bilginiz vardır. Bay Jefferson, Bay Gaskell'le genç Bayan Jefferson'a çok düşkündü mü?»
Sir Henry kaşlarını çattı. «Ne demek istediğinizi pek anladığımı sanmıyorum.»
«Şunu demek istiyorum, efendim. Aralarındaki ilişkiler bir yana... Birer insan olarak geliniyle damadını seviyor mu?»
«Ah, şimdi anladım.»
«Evet, efendim. Bay Jefferson'un ikisine de çok bağlı olduğundan kimsenin kuşkusu yok. Ama benim anladığım kadarı Bay Jefferson'un bu bağlılığının nedeni onlardan birinin kızının kocası, ötekinin ise oğlunun karısı olması. Ama diyelim ki, onlardan biri yeniden evlenmeye kalkıştı...»
Sir Henry düşündü. «Bu çok ilgi çekici bir nokta. Bilmiyorum... ama bence bu Jefferson'un tavırlarının değişmesine neden olurdu. Benimki yalnızca bir fikir tabii. Jefferson, onlara mutluluklar diler, kin de duymazdı. Ama ondan sonra da geliniyle ya da damadıyla bir daha kesinlikle ilgilenmezdi.» •
«Her ikisi bakımından da böyle mi olurdu, efendim?»
«Evet, öyle sanıyorum. Bay Gaskell'la muhakkak ilişkisini keserdi. Bayan Jefferson bakımından da öyle. Ama bundan o kadar emin değilim. Bence Jefferson, bir insan olarak da Amelaide'e bağlı.»
Harper zekice bir tavırla, «Bunun seksle bir ilgisi olmalı,» diye mırıldandı. «Bay Jefferson'un Bayan Jefferson'a kızı gözüyle bakması daha kolay. Yani damadına oğlu nazarıyla bakmasından, demek istiyorum. İki taraflıdır bu.

Kadınlar damatlarını kolaylıkla aileden biri olarak kabul ederler. Ama gelinlerini kızları yerine kolay kolay geçiremezler.» Harper bir an durdu. «Bu yoldan tenis kortuna gidelim mi, efendim? Bakın Miss Marple orada oturuyor. Ondan benim için bir şey yapmasını isteyeceğim. Aslına bakarsanız, sizin yardımınıza ihtiyacım var.»
«Ne açıdan?»
«Benim öğrenemeyeceğim şeyleri siz kolaylıkla anlayabilirsiniz, efendim. Benim yerime Edwards'la konuşmanızı istiyorum.»
«Edwards'la mı? Ondan öğrenmek istediğiniz nedir?»
«Her şeyi... Aklınıza gelebilecek her şeyi! Bildiği her şeyi! Düşüncelerini! Aile bireylerinin birbirleriyle olan ilişkilerini. Ruby Keene meselesi hakkındaki fikirlerini. Yani işin içyüzünü. O durumu herkesden iyi biliyor. Bundan emin olabilirsiniz. Ama o bunları bana açıklamaz. Buna karşılık sizinle rahatça konuşur. Belki böylece işe yarayacak bir şey öğreniriz. Tabii onunla konuşmaya itirazınız yoksa.»
Sir Henry öfkeyle, «Hiçbir itirazım yok,» diye cevap verdi. «Beni gerçeği öğrenmem için apar topar buraya çağırdılar. Ben de elimden geleni yapmak niyetindeydim.» Ekledi. «Miss Marple size nasıl yardım edecek?»
«Kızlarla konuşacak. Şu izci kızlardan bir kaçıyla. Altı kadar kız topladık. Pamela'yla en samimi olanlar onlarmış. Onların bir şeyi bilmeleri olasılığı var. Anlayacağınız, ben bu meseleyi uzun uzun düşündüm. Eğer Pamela, gerçekten alışveriş etmek niyetinde idiyse, o zaman arkadaşlarından birini de kendisiyle gelmesi için kandırırdı. Kızlar ekseri böyledir. Yanlarından biriyle alışverişe çıkmaktan hoşlanırlar.»
«Evet. Bu doğru sanırım.»
«Onun için bu alışverişin bir bahane olduğunu sanıyorum. Pamela'nın aslında nereye gittiğini öğrenmemiz gerek. Belki kız ağzından bir şeyler kaçırmıştır. Eğer öyleyse bunu izcilerin ağzından ancak Miss Marpie alabilir. Miss Marple'ın kızlar konusunda bir hayli bilgisi olduğu muhakkak. Bu bakımdan benden çok şey biliyor o. Zaten çocuklar polisten de korkarlar...»
«Bu köydeki aile sorunlarına benziyor. Yani tam Miss Marple'a göre bir şey. O aslında fevkalade zekidir.»
Başmüfettiş gülümsedi. «Haklısınız. Onun gözünden bir şeyin kaçtığını sanmıyorum.»
Onlar yaklaşırken Miss Marple başını kaldırdı. İki adamı

da sevinçle karşıladı. Harper ona isteğini açıkladı. Yaşlı kız da bunu yerine getirmeye hemen razı oldu.
«Size yardım etmeyi çok isterim, başmüfettiş bey. Size biraz yararlı olabileceğimi de sanıyorum. Bu bakımdan deneyimli sayılırım. Pazar okulu, İzciler, Rehberler. Sonra yetimhane çok yakınımızdadır. Ben sık sık oraya giderek mü-direyle konuşurum. Sonra hizmetçiler... yanımda genellikle pek genç kızlar çalışır. Ah, evet, ben bir kızın konuşmasından durumu hemen anlarım. Doğruyu mu söylüyor, yoksa sakladığı bir şey mi var, bunu sezerim.»
Sir Henry, «Yani siz bir uzmansınız,» dedi.
Miss Marple ona sitemle baktı. «Yalvarırım benimle alay etmeyin, Sir Henry.»
«Sizinle alay etmek aklımdan bile geçmez. Siz çok kez benimle alay ettiniz. En son gülen de yine siz oldunuz.»
Miss Marple bir açıklama yapar gibi, «İnsan köyde bir çok kötülüklerle karşılaşıyor,» diye mırıldandı.
Sir Henry, «Ha, aklıma gelmişken,» dedi. «İstediğiniz bir şeyi öğrendim. Başmüfettiş bana Ruby'nin odasındaki kâğıt sepetinde kesik tırnak parçaları olduğunu söyledi.»
Miss Marple düşünceli düşünceli başını salladı. «Öyle mi?... Anlıyorum...»
Başmüfettiş sordu. «Bunu neden öğrenmek istediniz, Miss Marple?»
Yaşlı kız, «Cesede baktığım zaman kızın tırnakları dika-timi çekti,» dedi. «Bu işte bir terslik var gibi geldi bana. Yani kızın elleri tuhafıma gitmişti. Önce

bunun nedenini anlayamadım. Sonra aklıma geldi. Bu kadar makyaj yapıp süslenen bir kızın tırnaklarının da iyice uzun olması gerekirdi. Tabii birçok kızın tırnaklarını kemirdiğini bilirim. Bu kolay kolay vazgeçilmeyen alışkanlıklardan biridir. Ama güzellik merakının tırnak yeme huyundan vazgeçmek için genellikle etkisi olur. Oysa ölüye bakarken kızın bu huyundan vazgeçmemiş olduğunu düşündüm. Sonra o küçük çocuk, yani Peter durumu anlamama yardım eden bir şey söyledi. Aslında kızın tırnakları uzunmuş. Ama parmağı bir yere takılmış

ve tırnağının biri kırılmıştı. Herhalde ondan sonra hepsinin boyunun bir olması için diğer tırnaklarını kesmişti. İşte bu yüzden Ruby'nin odasında kesik tırnak parçaları olup olmadığını sordum. Sir Henry de bunu öğreneceğini söyledi.»
Sir Henry, «Cesede baktığınız zaman yalnızca kızın tırnakları mı dikkatinizi çekti?» diye sordu. «Yoksa garibinize giden başka şeyler de var mı?»
Miss Marple hemen başını salladı. «Var ya. Elbise... Elbise de uygunsuzdu.»
İki adam da merakla ona baktılar.
Sir Henry, «Allah Allah,» dedi. «Neden?»
«Aslında o tuvalet eskiydi. Josie de bunu kesinlikle söyledi. Ben de tuvaletin eski ve fazla giyilmiş bir şey olduğunu farketmiştim. Bu da duruma uymuyordu.»
«Doğrusu ne demek istediğinizi anlayamadım.»
Miss Marple hafifçe kızardı. «Söylenildiğine göre Ruby Keene, odasına çıkıp elbisesini değiştirmiş ve sonra da genç yeğenimin değişiyle, 'tutulduğu' bir adamı görmeye gitmişti.»
Harper'in gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi. «Bizim varsayımımız bu. Kızın biriyle randevusu vardı. Bir erkek arkadaşıyla.»
Miss Marple, «Öyleyse kız neden o eski elbiseyi giymişti?» diye sordu.
Harper düşünceli düşünceli kafasını kaşıdı. «Ne demek istediğinizi anlıyorum. Yani sizce kızın yeni bir elbise giymesi gerekiyordu. Öyle değil mi?»
«Tabii. Kızın en güzel elbisesini giymesi gerekirdi. Genç kızlar böyledir.»
Sir Henry atıldı. «Evet ama öyle giyinmesinin bir nedeni olabilirdi, Miss Marple. Belki kız sevgilisiyle buluşmak için dışarı çıkacaktı. Belki açık bir arabayla dolaşacaktı. Veya kırlarda gezinecekti. Bu yüzden yeni elbisesini berbat etmeyi istemedi. Onun için de o eski tuvaleti giydi.»
Harper ona hak verdi. «Bu çok akla yakın.»
Miss Marple ona dönerek heyecanlı heyecanlı konuşmaya başladı. «Bu durumda mantıklı bir insan bir pantolonla bir kazak giyerdi. Veya tvid bir tayyör. Yani... bizim

çevremizden bir kız böyle yapardı. Kendini beğenmiş bir züppe gibi konuşmak istemiyorum ama buna mecburum.» Miss Marple konuya çok ısınmıştı anlaşılan. Sözlerine çabucak devam etti. «İyi yetiştirilmiş bir kız hep zemin ve zamana uygun bir şekilde giyinmeye çalışır. Yani hava ne kadar sıcak olursa olsun, genç biri kışın ortasında çiçekli ipek bir elbiseyle ortaya çıkmaz.»
Sir Henry, «E, aşığıyla buluşacak bir kız için en uygun kıyafet nedir?» diye sordu.
«Kız, sevgilisiyle otelde veya gece elbisesi giyilen bir yerde buluşacaksa, o zaman tabii en güzel tuvaletini seçer. Ama dışarıda gece elbisesiyle pek gülünç duracağını düşünür. Onun için de en zarif spor kılığını seçer.» «Öyle olsun, Moda Kraliçesi. Ama Ruby...» Miss Marple, «Tabii Ruby... açık konuşalım, Ruby bir 'lady' değildi,» dedi. «O, durum ne olursa olsun, her zaman en iyi elbiselerini giymeye meraklı olan kimselerdendi. Geçen yıl bir piknik yaptık. Kızların giydikleri elbiseleri görseniz uygunsuzluğuna şaşardınız. Fular elbiseler, şapkalar bile giymişlerdi. O kılıkta funda ve çalıların arasında dolaşacak, kayaları aşacaklardı. Delikanlılar ise en iyi elbiselerini seçmişlerdi. Tabii yürüyüşe çıkmak tümüyle bambaşka bir şey. Yürüyüş kılığı hemen herkeste aynı. Bazı kızlar, şortun yalnız ve yalnız ince vücutlu kimselere yakıştığını anlayamıyorlar nedense.»
Başmüfettiş ağır ağır, «Yani sizce Rubby Keene...» dedi.
«Bence Ruby Keene, arkasındaki elbiseyi çıkarmazdı. O pembe tuvaleti. O kızın en güzel elbisesiymiş. Ancak daha yeni bir şey olsaydı, o tuvaleti onu giymek için çıkarabilirdi.»
Harper, «Bunu nasıl açıklıyorsunuz, Miss Marple?» djye

sordu.
Yaşlı kız, «Şimdilik açıklayamıyorum,» dedi. «Ama bu noktada çok önemliymiş gibi geliyor bana..»
Kortta Raymond'un verdiği tenis dersi sona ermişti.
Orta yaşlı şişman bir kadın, cırtlak bir sesle genç adama teşekkür etti. Gök mavisi hırkasını alarak otele doğru gitti.
Raymond arkasından neşeyle seslendi.
Sonra da üç seyircinin oturduğu banka doğru döndü. Raketini bir koltuğun altına sıkıştırmıştı. Elindeki file torbada toplar vardı. Yüzündeki o neşeli, şevkli anlam sanki bir süngerle silinivermişti. Şimdi yorgun ve endişeli bir hali vardı.
Onlara doğru gelerek, «Neyse,» dedi. «Bu iş de bitti.»
Yeniden güldü. O güneşten yanmış yüzüne, ince, zarif vücuduna uyan çocuksu, şirin bir gülümsemeyle onlara bakıyordu.
Sir Henry kendi kendine, «Acaba o kaç yaşında?» diye sordu. «Yirmi beş, otuz otuz beş? Bunu tahmin zor?»
Raymond başını hafifçe salladı. «Hiçbir zaman doğru dürüst tenis oynayamayacak.»
Miss Marple, «Herhalde bunlar içinizi çok sıkıyor,» diye mırıldandı.
Raymond açıkça, «Bazan,» diye cevap verdi. «Özellikle yazın sonunda. Bir süre alacağınız aylığın düşüncesi sizi canlandırıyor. Ama sonunda bu da yetmez oluyor!»
Başmüfettiş Harper çabucak ayağa kalktı. «Sizi yarım saat sonra gelip alayım mı, Miss Marple? Uygun mu bu?»
«Teşekkür ederim, tabii. Ben hazır olurum.»
Harper uzaklaştı. Raymond durmuş onun arkasından bakıyordu. «Sizinle biraz oturabilir miyim?»
Sir Henry, «Tabii, buyurun,» dedi. «Sigara içer misiniz?» Tabakasını uzattı. Bir yandan da, «Neden Raymond Starr konusunda bazı önyargılarım var?» diye düşünüyordu. «Bunun nedeni onun yalnızca dans ve tenis öğretmeni olması mı? Eğer öyleyse, itiraz ettiğim tenis değil dans herhalde.. Biz İngilizler iyi dans eden erkeklerden oldum olası hemen kuş-kulanıveririz! Bu genç adamın hareketleri de pek ahenkli ve

zarif. Ramon.... Raymond... asıl adı nedir onun?» Birdenbire bunu açık açık sordu.
Bu soru Raymond'u eğlendirmiş gibiydi. «Önce profesyonel adım Ramon'du. Ramon ve Josie... İspanyol havalı adlar. Ama sonra burada yabancılara karşı soğukluk duyduklarını farkettim. Onun üzerine Raymond oluverdim. Tam bir İngiliz adı bu.»
Miss Marple, «Asıl adınız çok daha başka galiba?» dedi.
Genç adam ona gülümsedi. «Asıl adım Ramon. Büyükannem ArjantinTıydi.»
Sir Henry, «Dans ederken bel kırılmasının nedeni şimdi anlaşıldı,» diye düşündü.
Raymond ekledi. «Göbek adım ise Thomas. Pek tatsız bir ad bu.» Sir Henry'e döndü. «Siz Devanshire'lısınız değil mi, efendim? Ailem o çevrede otururdu. Alsmonstone'da.»
Sir Henry'nin gözleri parlayıverdi. «Siz Alsmonstone'lu Starr'lardan mısınız. Bunun farkında değildim.»
«Evet... Herhalde değildiniz.» Raymond'un sesinde hafif bir acılık vardı.
Sir Henry utangaç bir tavırla, «Şansızlık...» diye- mırıldandı. «Bütün olanlar.»
«Malikânenin üç yüz yıl sonra satılıp ailenin elinden gitmesini mi kasdediyorsunuz? Evet, gerçekten öyle. Ama tabii bizim gibilerin sonu gelmişti. Artık bir yararımız yoktu. Büyük ağabeyim New York'a gitti. Basın işinde o. Hali vakti iyi. Geri kalanımız dünyanın dört bucağına dağıldık. Son zamanlarda özel okullarda eğitim görmüş bir insan kolay kolay iş bulamıyor. Bazan, eğer şansınız varsa, bir otelde resepsiyon memuru olabiliyorsunuz. Tavırlarınızın ve eğitiminizin öyle yerde değeri oluyor. Ben musluk yapan bir firmada iş bulabildim yalnızca. Şeftali ve limon rengi şahane porselen banyolar satıyordum.

Koskocaman teşhir salonlarımız vardı. Ama o Allanın cezası şeylerin fiyatlarını da, ne zaman teslim edileceklerini de bir türlü hatırlayamıyordum. Sonunda kovuldum.
«Yapabildiğim iki şey vardı. Tenis oynamak ve dans

etmek, Riviera'da bir otele girdim. Aylık dolgundu. Durumum iyi sayılırdı. Sonra yaşlı bir İngilizin sözlerini duydum. Durmadan Hindistan'dan söz eden, yaşlı tiplerdendi o. Adam, müdüre giderek olanca sesiyle, ' O jigolo nerede?' diye sordu. 'O jigoloyu bulmam gerek. Karımla kızım dans etmek istiyorlar. Nerede o adam? Kaç para alıyor? Bana o jigoloyu bulun.» Raymond bir an durdu. «Buna aldırmamam gerekirdi. Ama nedense bu sözler bana dokundu. Oradan ayrılıp buraya geldim. Aylık az ama iş daha iyi. Çoğu zaman yaşamları boyunca bir gün bile tenis oynamayacak olan yusyuvarlak kadınlara ders veriyorum. Bir de zengin müşterilerin, kimsenin yüz vermediği çirkin kızlarıyla dans ediyorum. Neyse... Hayat... Bugünkü acı hikâyemiz burada sona eriyor. Güldü. Gözlerini kısmıştı, beyaz dişleri pırıl pırıl parlıyordu. Çok canlı, mutlu ve sağlıklı bir görünümü vardı.
Sir Henry, «Sizinle konuştuğumuza memnun oldum,» dedi. «Sizinle görüşmek istiyordum.»
«Duby Keene hakkında mı? Korkarım size yardım edemeyeceğim. Kızı kimin öldürdüğünü bilmiyorum. Onun hakkında fazla bir bilgim yok. Ruby bana açılmazdı.»
Miss Marple, «Ondan hoşlanır miydin?» diye sordu.
«Hayır... Ama ona bir düşmanlığım da yoktu.» Raymond kayıtsız bir tavırla konuşmuştu.
Sir Henry, «Demek hiçbir varsayımda bulunmayacaksınız,» dedi.
«Korkarım bulunamayacağım... Eğer aklıma bir şey gelseydi, bunu Harper'a söylerdim. Bana sıradan bir olaymış gibi geliyor bu. Çifkin, iğrenç bir cinayet. Ne bir neden var ortada, ne de delil.»
Miss Marple, «Kızın ölümü iki kişinin işine yaradı,» dedi.
«Sahi mi?» Raymond'un yüzünde hayret dolu bir ifade belirmişti.
Miss Marple ise ısrarla Sir Henry'i süzüyordu. Nihayet yaşlı adam istemeye istemeye konuştu. «Ruby'nin ölümü Bayan Jefferson'la Bay Gaskell'ın işine yarayacak belki de onlara elli bin sterlin kalacak.»

«Ne?» Raymond iyice şaşırmıştı. Hatta şaşırmaktan çok endişelenmiş gibi bir hali vardı. «Ama bu çok saçma! Baştan sona saçma! Bayan Jefferson... ikisi de... onların bu olayla hiçbir ilişkileri olamaz. Böyle bir şey düşünmek çok yersiz.»
Miss Marple öksürdü. Sonra da şefkatle, «Korkarım siz bir idealistsiniz,» diye mırıldandı.
«Ben mi?» Genç adam bir kahkaha attı. «Ne münasebet! Ben gayet maddiyatçıyımdır.»
Miss Marple, «Para çok önemli bir nedendir,» dedi.
Raymond heyecanla bağırdı. «Belki. Ama onların... ikisinden birinin büyük bir hainlikle bir kızı Doğabileceklerini düşünmek...» Başını salladı. Sonra da ayağa kalktı. «İşte Bayan Jefferson geliyor. Ders almaya. Geç kaldı.» Sesi neşeliydi. «On dakika geç kaldı!»
Adelaide Jefferson'la Hugo McLean yoldan hızla kendilerine doğru geliyorlardı. Addie gülümseyerek geç kaldığı için özür diledikten sonra korta girdi. McLean banka oturdu. Miss Marple'a incelikle tütün dumanından rahatsız olup olmayacağını sorduktan sonra piposunu yakarak bir süre sessiz sedasız içti. Bir yandan da korttaki beyaz elbiseli iki oyuncuyu dikatle inceliyordu.
Nihayet, «Addie'nin neden ders almak istemesini bir türlü anlıyamıyorum,» dedi. «Evet, insan tenis oynar. Tenis oynamaktan benim kadar hoşlanan olmasın. Ama derse ne
gerek var?»
Sir Henry,.«Oyununu ilerletmek istiyor,» diye cevap verdi.
Hugo, «O kötü bir oyuncu değildir ki,» diye yanıtladı. «Tenisi bayağı iyidir. Allah Allah, Wimbledon'da oynamayı düşünmüyor ya?» Susarak bir iki dakika hiç

konuşmadı. Sonra, «Bu Raymond denilen adam kim?» diye sordu. «Bu profesyoneller nereden çıktılar? Adam kalyana benziyor.»
Sir Henry, «O Devonshire Starr'larından,» dedi.
«Ne? Sahi mi?»
Sir Henry başını salladı. Bu haberin Hugo McLean'in hiç
— 136 —
hoşuna gitmediği belliydi. Adamın kaşları büsbütün ça-tılmıştı.
«Bilmem neden Addie beni çağırttı?» diye homurdandı. «Bu olayın onu hiç etkilememiş olduğu belli. Şimdiye kadar böyle güzel de olmamıştı! Beni neden çağırdı?»
Sir Henry merakla sordu. «Addie sizi ne zaman çağırttı?»
«Şey... O olaydan sonra...»
«Durumu size nasıl haber verdi? Telefon mu etti? Yoksa telgraf mı çekti?»
«Telgraf çekti.»
«Merak ettim... Telgraf ne zaman çekilmiş?»
«Şey... Pek hatırlamıyorum.»
«Siz telgrafı ne zaman aldınız?»
«Telgrafı almadım... Bana telefon ederek telgrafı okudular.»
«Ya, o sırada siz neredeydiniz?»
«Bir gün önce akşam üzeri Londra'dan ayrılmıştım. Danebury Head'de kalıyordum.»
«A, buraya çok yakındınız öyleyse!»
«Evet, ne garip değil mi? Golf oynamaktan dönünce haberi aldım ve hemen buraya koştum.»
Miss Marple, Hugo McLean'i düşünceli bir tavırla süzüyordu. Adamın sıkılmış, rahatsız olmuş gibi bir hali vardı. Miss Marple, «Danebury Head'in güzel bir yer olduğunu duydum,» dedi. «Orası fazla pahalı da değilmiş.»
«Evet, pahalı değil. Öyle olsaydı orada kalamazdım. Küçük, güzel bir yer orası.»
Miss Marple, «Bir yük arabasıyla oraya kadar gitmeli,» dedi.
«Ha? Efendim? Ah... evet, iyi olur.» Hugo McLean ayağa kalktı. «Biraz dolaşayım. Yemeğe kadar iştahım açılmalı.» Sıkıntılı bir tavırla uzaklaştı.
— 137 —
Sir Henry mırıldandı. «Kadınlar sadık aşıklarına çok kötü davranıyorlar.»
Miss Marple gülümsedi ama cevap vermedi.
Sir Henry, «McLean size sıkıcı bir adam gibi mi görünüyor?» diye sordu. «Fikrinizi öğrenmek istiyorum.»
Miss Marple, «Galiba hayal gücü biraz kısıtlı,» diye cevap verdi. «Ama değişebilir... Ah, evet, gerçekten değişebilir.»
Sir Henry de ayağa kalkmıştı. «Benim de gidip görevimi yerine getirmemin zamanı geldi. Ah, işte Bayan Bantry yalnız kalmayacaksınız.»
Bayan Bantry soluk soluğa kalmıştı. Derin derin içini çekerek oturdu. «Oda hizmetcileriyle konuştum. Ama boşuna yorulmuşum. Yeni hiçbir şey öğrenemedim! Acaba kız otel-dekilerin haberi olmadan biriyle gerçekten bir serüvene mi atılmıştı?»
«Bu çok ilgi çekici bir nokta, şekerim. Ama bence bu olanaksız. Kızın bir sevgilisi var idiyse, o zaman birinin bunu kesinlikle bilmesi gerekirdi. Ama Ruby de bu bakımdan kurnazca davranmış sanırım.»
Bayan Bantry tenis kortunu seyre dalmıştı. Övgüyle, «Addie'nin tenisi iyice ilerledi,» dedi. «Şu tenis öğretmeni de pek yakışıklı bir adam. Addie de çok hoş. Hâlâ beğenilecek bir kadın o. Yeniden evlenirse hiç şaşmam!»
Miss Marple, «Bay Jefferson öldüğü zaman zengin de olacak,» diye mırıldandı. «Aman, bu kadar fesat olma, Jane! Bu esrarı hâlâ neden çözmedin? Hiç Derleyemedim. Ben senin işin içyüzünü hemen anlıyıvereceğini sanıyordum.» Bayan Bantry'nin sesi sitem doluydu.
— 138 —
«Hayır, şekerim, işin içyüzünü hemen anlıyamadım. Durumu ancak daha sonra kavrayabildim.»
«Yani... Ruby Keene'i kimin öldürdüğünü biliyor müsün?» Bayan Bantry kulaklarına inanamıyormuş gibi hayretle arkadaşına bakıyordu.
Miss Marple, «A, tabii,» dedi. «Bunu biliyorum.»
«Jane, katil kim? Bunu hemen söyle, lütfen.»

Miss Marple kesin bir tavırla başını sallayarak dudaklarını büzdü. «Çok üzgünüm, Dolly. Ama bunu yapamam.»
«Neden yapamaz mışsın?»
«Çünkü sen çok gevezesin. Hemen koşar durumu herkese açıklarsın. Açıklamasan bile imalarda bulunursun.»
«Hiç de değil. Kimseye bir şey söylemem.»
«Bu iddiada bulunanlar her zaman en fazla gevezelik edenlerdir. Yararı yok, şekerim. Daha önümüzde uzun bir yol var. Birçok şeyi hâlâ iyice anlamış değilim. Bayan Partridge Kızıl Haç adına yardım toplamasına ne kadar şiddetle karşı koyduğumu hatırlayacaksın. Bunun nedenini de bilmiyordum. Yalnızca kadının burnu benim hizmetçi Alice'inki gibi titriyordu. Bakkalın borcunu ödemesi için yolladığım zaman Alice'in burnu da öyle oynardı. Sonradan onun borcun tamamını ödemediğini, paranın bir bölümünü kendisine sakladığını öğrendim. 'Bu kadarını gelecek haftanın hesabına geçirin,' dermiş. Bayan Partridge de aynı şeyi yaptı. Ama o daha fazla para dolandırdı. Tam yetmiş beş sterlin.»
Bayan Bantry, «Bayan Patridge'yi bir yana bırak şimdi!» diye bağırdı.
«Ama sana durumu anlatmam gerekiyordu. İstersen sana bir imada bulunabilirim. Bu olayda herkesi ne engelledi biliyor musun? Fazla safdil olmaları, her şeye hemen ina-nıvermeleri. İnsan, her söylenene inanmamalıdır. Bu olmaz. Orta kuşkulu bir durum olduğu zaman ben hiç kimseye inanmam. Hiç kimseye! Çünkü insanları çok iyi tanırım!»
Bayan Bantry bir iki dakika sesini çıkarmadı. Sonra da değişik bir sesle, «Sana bu olayın zevkini çıkarmamak için hiçbir neden görmediğimi söylemiştim, değil mi?» dedi.

«Kendi evimde, gerçek bir cinayet! Bir daha böyle bir şey olacağj da yok.»
Miss Marple, «Allah korusun!» diye bağırdı.
«Aslında benim dileğim de bu. Bir kere yeter. Ama bu benim cinayetim, Jane. Bu olayın zevkini iyice çıkarmak istiyorum.»
Miss Marple şöyle bir baktı.
Bayan Bantry hemen öfkelendi. «Bana inanmıyor musun?»
Miss Marple tatlı tatlı, «Madeni öyle söylüyorsun,» diye cevap verdi. «Sana tabii inanıyorum, Dolly.»
«Ama sen sana söylenenlere hiç inanamazmışsın. Bunu demin açıkladın. Bu bakımdan haklısın.» Bayan Bantry'nin sesi birdenbire acılaşmıştı. «Ben aptal değilim. St Mary Mead'de hatta bütün bölgede neler söylediklerini bilmediğimi sanıyorsun belki de! Hepsi de bir ağızdan, 'Ateş olmayan yer-den duman çıkmaz,' diyorlar. 'Kızın ölüsü Bantry'nin kütüphanesinde bulundu. O halde adamın kızla bir ilişkisi vardı. Ruby'nin Arthur'un metresi, gayrı meşru kızı olduğunu, ona şantaj yaptığını iddia ediyorlar. O Allanın belaları akıllarına gelen her şeyi söylüyorlar. Ve bu böyle devam edip gidecek de Arthur durumu önce anlamayacak. Bir tuhaflık olduğunu farketmeyecek. O kadar iyi ve aptal ki, başkalarının kendisi hakkında böyle şeyler söyleyebileceklerine inanamayacak. Onu görmezlikten gelecek, yollarını değiştirecekler. Arthur yavaş yavaş meseleyi anlamaya başlayacak, dehşete kapılacak ve kalbi kırılacak. Ondan sonra içine kapanacak ve ömrünün sonuna kadar da üzüntü içinde yaşayacak.
«İşte onun başına gelecekler yüzünden kalkıp buraya koştum. Cinayetle ilgili her şeyi ortaya çıkarabilmek için. Bu cinayetin esrarının çözülmesi gerek! Durum aydınlanmazsa, Arthur'un hayatı mahvolur. Buna razı olamam. Olamam! Olamam! Olamam!» Bir an durdu sonra da ekledi. «Arthur'un yapamadığı bir şey yüzünden cehennem azabı çekmesine gelmem. Onu evde yalnız bırakarak Danemouth'a bu yüzden geldim. Sırf gerçeği ortaya çıkarmak için.»

Miss Marple, «Biliyorum, şekerim,» diye cevap verdi. «Ben de o yüzden buraya geldim.»

On Dördüncü Bölüm

1

Sakin bir otel odasında uşak Edwards, saygılı bir tavırla Sir Henry Clithering'in sözlerini dinliyordu.

«Sana sormak istediğim bazı sorular var, Edwards. Ama önce benim buradaki durumumu iyice anlamanı istiyorum. Ben bir zamanlar Scotland Yard'ın basındaydım. Ama artık emekliye ayrıldım. Bu felaket olunca Bay Jefferson beni çağırttı. Gerçeği ortaya çıkarmam için ustalık ve deneyimlerimden yararlanmamı rica etti.» Sir Henry durdu.
Zekâ dolu, uçuk renkli gözlerini onun yüzüne dikmiş olan Edward başını eğdi. «Evet, Sir Henry.»
Clithering ağır ağır, dikkatle, sözlerine devam etti. «Bütün polis olaylarında bazı gerçekler açıklanmaz, gizli tutulur. Bunun değişik nedenleri vardır. Belki bu aileyle ilgili bir rezaletin ortaya çıkmasına neden olacaktır. Veya bu olayın asıl olayla bir ilişkisi olmadığı sanılır. Veya durumun öğrenilmesi ilgili kimselerin utanmalarına veya rahatsız olmalarına sebep olacaktır.»
Edwards yine, «Evet, Sir Henry,» dedi. ; «Herhalde şimdiye kadar bu olayın esas noktalarını kavradın, Edwards, Bay Jefferson, ölen Ruby'i evlat edinmek üzereydi. Bunun engellenmesi iki kişinin işine gelirdi. Bu iki kişi Bay Gaskell'la Bayan'Jefferson tabii.»
Uşağın gözlerinde bir anda bir pırıltı belirdi. «Onlardan kuşkulanılıp kuşkulanılmadığını sorabilir miyim, efendim?»
«Onlar tutuklanma tehlikesiyle karşı karşıya değiller. Bil-

mem anlamak istediğim bu muydu? Ama polis onlardan kuş-kulanapaktır. Ve bu, esrar çözülünceye kadar da devam edecektir.»
«Onlar için sıkıcı bir durum bu, efendim.»
«Çok sıkıcı. Şimdi... gerçeğin ortaya çıkması için insanın olayla ilgili her şeyi öğrenmesi gereklidir. Birçok şey Bay Jef-ferson'la ailesinin tepkilerine, sözlerine ve hareketlerine bağlı. Neler hissettiler, nasıl tepki gösterdiler, neler dediler? Edwards senden bilgi istiyorum. Bu özel ve gizli noktaları ancak sen bilebilirsin. Efendini iyi tanıyorsun. Bay Jefferson' un belirli bir şekilde neden hareket ettiğini, buna nelerin sebep olabileceğini de biliyorsun. Ben bunu, bir polis değil Bay Jefferson'un yakın bir dostu olarak soruyorum. Yani, bana anlattıklarının olayla bir ilişkisi yoksa, o zaman bunları polise tekrarlamayacağım.»
Edwards usulca, «Anlıyorum, efendim,» dedi. «Benim açık açık konuşmamı, sıradan bir durumda söylemeyeceğim şeyleri açıklamamı istiyorsunuz. Ve tabii... Özür dilerim... Zaten normal zamanda siz de bunları dinlemezsiniz.»
Sir Henry, «Sen çok zeki bir insansın, Edwards,» diye cevap verdi. «Ben de bunu kasdediyordum.»
Edwards bir iki dakika hiç sesini çıkarmadı. Sonra konuşmaya başladı. «Tabii artık Bay Jefferson'u iyice tanıyorum. Yıllardan beri onun yanındayım. Kendisini yalnız 'iyi' değil, 'kötü' anlarında da gördüm. Bazan, bir insanın kaderiyle, Bay Jefferson'un yaptığı gibi savaşmasının doğru olup olmadığını kendi kendime soruyorum. Bu onu çok yoruyor, efendim. Bazan kendisini bırakırsa, mutsuz, yalnız ve sakat bir insan olduğunu kabul etse, bu kendisi için daha iyi olur. Ama o bunu yapamayacak kadar gururlu! Savaşarak ölecek. Bunu ilke edinmiş kendisine.
«Ama Sir Henry, böyle bir şey, sinirlerle ilgili bazı tepkilere neden oluyor. Bay Jefferson'u gören uysal bir bey sanır. Ama ben onun öfkeden çılgına döndüğü anları da gördüm. Hiddetinden konuşamayacak hale girdiği oldu. Ve onu en çok kızdıran şey de yalancılık ve hilekârlıkdır...»
«Bunu belirli bir nedenden dolayı mı söylüyorsun, Edwards?»
«Evet, efendim. Benden açık açık konuşmamı istemediniz mi?»
«Evet istedim.»
«O halde, Sir Henry, bence Bay Jefferson'un pek bağlandığı genç kız aslında bizim beyin ilgisine değmezdi. Açık söylemek gerekirse aşağılık, sıradan bir yaratıktı o. Bay Jef-ferson'dan hoşlandığı da yoktu. Sanki ona karşı sevgi ve minnet duyuyormuş gibi davranıyordu ama bu da bir roldü yalnızca. Kızın kötü bir insan olduğunu söylemek istemiyorum. Ama aslında Bay Jefferson'un sandığı gibi bir kız da değildi. İşin garibi, Bay Jefferson aslında gayet zeki bir adamdır. İnsanlar bakımından da fazla yanılmaz. Ama bazan, işe genç bir kız karıştı mı, bir şeye doğru dürüst karar veremez. Bay Jefferson'a da her zaman anlayış ve sevgi gösteren Bayan Jefferson bu yaz çok değişti. Beyefendi bunu farketti ve

çok da üzüldü. Bayan Jefferson'u çok severdi Bay Gas-kell'dan ise pek hoşlanmazdı.»
Sir Henry atıldı. «Ama damadını yanından da ayırmıyordu.»
«Evet, ama bunu aslında Miss Rosamund'un yüzünden yapıyordu. Bayan Gaskell için yani, Bay Jefferson, Miss Ro-samund'u pek severdi. Kızı göz bebeğiydi onun. Miss Ro-samund'a tapardı. Bay Mark da Miss Rosamund'un kocasıy- ~ di. Bay Jefferson, Bay Gaskell'a oldum olası bu gözle bakardı.»
«Ya Mark yeniden evlenmeye kalkışsaydı?»
«Bay Jefferson çok kızardı, efendim.»
Sir Henry kaşlarını kaldırdı. «Demek böyle?»
«Öfkesini belli etmezdi ama hiddetinden çılgına dönerdi.»
«Ya Bayan Jefferson yeniden evlenseydi?»
«Bu da hoşuma gitmezdi Bay Jefferson'un.»
«Lütfen devam et, Edwards.»
«Demin de dediğim gibi, efendim. Bay Jefferson o genç
ı:
142 —
— 143 —
kıza kapıldı. Yanında çalıştığım beylerin başlarına böyle şeyler geldiğine çok tanık olmuşumdur. Bu adeta hastalık gibi bir şeydir. Kızı korumayı, onu himaye etmeyi, kendisine hediyeler vermeyi isterler. Ama aslında kızlar kendilerini korumasını gayet iyi bilen, açık göz ve fırsatçı şeylerdir.»
«Ruby Keene de böyle miydi?»
«Sir Henry, aslında kız gayet deneyimsizdi ama zamanla değme komploculara taş çıkaracak bir hale girecekti. Beş yıl içinde bu işin ustası olup çıkacaktı.»
Sir Henry, «Ruby hakkındaki fikrini öğrendiğime memnun oldum,» dedi. «Şimdi bu meselenin Bay Jefferson'la ailesi arasında görüşüldüğü günü hatırlıyor musun?»
«Fazla bir konuşma olmadı, efendim. Bay Jefferson niyetini açıkladı ve itirazları dinlemedi. Daha doğrusu, açık sözlü bir insan olan Bay Mark'ı susturdu. Bayan Jefferson fazla konuşmadı. O zaten sessiz sedasız bir hanımdır. Yalnızca beyefendiye fazla acele etmemesini söyledi.»
Sir Henry başını salladı. «Başka? Kızın tavrı nasıldı?»
Uşak belirli bir tiksintiyle, «Kızın pek sevindiğini söyleyebilirim, efendim,» dedi.
«Ah... sevinçliydi ha? Edwards, acaba...» Sir Henry uşağa uygun kelimeler aradı. «Acaba kızın ilgilendiği başka biri var mıydı?»
«Bay Jefferson ona evlenme önermiyor ki, efendim. Kızı evlat edinecekti o.»
«Bu soruyu tekrarlayalım ama 'başka' kelimesini çıkaralım.»
Uşak ağır ağır, «Bir olaya tanık oldum, efendim,» diye cevap verdi. «Bir olay yaşanmıştı.»
«Çok iyi. Bunu bana anlat.»
«Belki de aslında bu önemli bir şey değil, efendim. Yalnız bir gün, genç kız çantasını açtığı zaman içinden bir fotoğraf kayıp yere düştü. Bay Jefferson, hemen resmi kaptı. 'Ah kedicik,1 dedi. 'Bu da kim?'
— 144 —
«Bu genç bir adamın fotoğrafıydı, efendim. Esmer, karışıkça saçlı, kravatı çarpık bağlanmış bir gencin.
«Ruby Keene, sanki genç adamı tanıyormuş gibi bir tavır takındı, efendim. 'Bilmem ki, Jeffie,' dedi. 'Hiçbir fikrim yok. Bu resmin çantama nasıl girdiğini de anlayamadım. Fotoğrafı oraya koyan ben değilim.'
«Tabii Bay Jefferson hiç de aptal değildir, efendim. Bu hikâye pek uydurmaydı. Beyefendi öfkelendi, kaşları çatıldı. Sert bir sesle, 'Haydi, haydi, kedicik,1 dedi. 'Resimdeki genci pekâlâ da tanıyorsun.'
«O zaman kız çabucak taktik değiştirdi, efendim. Korkmuştu sanırım. 'A, onu şimdi tanıdım,' diye mırıldandı. O zaman zaman buraya geliyor. Ben de kendisiyle dans ediyorum. Adını bilmiyorum. Gülünç ahmak bir fırsatını bulup, fotoğrafını çantama tıkmış. Bu gençler de o kadar tuhaf oluyorlar ki!' Başını sallayarak kıkır kıkır güldü ve konuyu da kapattı. Ama bu pek de inanılacak bir hikâye değildi. Öyle değil mi, efendim? Bay Jefferson da kanmadı sanırım. Ondan sonra kıza bir iki kez şöyle dikkatli dikkatli baktı. Bazan, kız sokağa çıkmışsa, sıkı sıkı onun nerede olduğunu soruyordu.»

Sir Henry, «O resimdeki genci otelde gördün mü hiç?» diye sordu.
«Hayır, görmedim, efendim. Ama ben zaten aşağıya pek inmiyorum.»
Sir Henry başını salladı. Sonra bir iki soru daha sordu. Ama artık Edwards'm anlatabileceği başka bir şey yoktu.
Danemouth'daki polis merkezinde Başmüfettiş Harper, Jessie Davis, Florence Small, Beatrice Henniker, Mary Price ve Lilian Ridgeway'le konuşuyordu. Kafaca birbirlerinden biraz farklı olan, aynı yaşlarda kız-
ip
fi-

lardı bunlar. Kimisi toprak sahiplerinin, kimisi çiftçilerin, kimisi de dükkâncıların çocuklarıydılar. Hepsi de aynı hikâyeyi yineliyorlardı. Pamela Reeves o gün her zamanki gibi davranmıştı. Onlara yalnızca alışveriş edeceğini ve eve daha geç bir otobüsle döneceğini söylemiş, başka da bir açıklamada bulunmamıştı.
Başmüfettiş Harper'in odasında, bir köşede yaşlı bir hanım oturuyordu. Kızlar onun pek farkında değillerdi. Far-ketselerdi belki yaşlı kadının kim olduğunu merak edeceklerdi. Onun polisten olmadığı kuşkusuzdu. Belki de kızlar onun da kendileri gibi sorguya çekilecek bir tanık olduğunu
sanacaklardı.
Son kız da dışarı çıktı. Harper alnını silerek, dönüp Miss Marple'a baktı. Bir soru sorar gibiydi ama fazla ümitli olmadığı da anlaşılıyordu.
Ama Miss Marple kesin bir tavırla, «Florence Small'la
konuşmak isterim,» dedi.
Başmüfettiş kaşlarını kaldırdı. Ama hiçbir şey söylemeyerek başını salladı ve zile uzandı. Kapıda bir memur belirdi.
Harper, «Florence Small,» dedi.
Biraz sonra memur yanında bir kızla içeri giriyordu. Florence uzun boylu, sarı saçlı bir kızdı. Hali vakti yerinde bir çiftçinin kızjydi. Ağzında aptalca bir ifade vardı. Kahverengi gözleriyse korku doluydu. Ellerini ovuşturuyor, sinirli sinirli çevresine bakmıyordu.
Harper, Miss Marple'a bir göz attı. Yaşlı kadın usulca başını salladı.
Başmüfettiş ayağa kalktı. «Bu hanım size bazı sorular soracak.» Dışarı çıkarak, kapıyı arkasından kapattı.
Florence endişeyle Miss Marple'a baktı. Gözlerinde babasının buzağlarını hatırlatan bir ifade belirmişti.
Miss Marple, «Otur, Florence,» dedi.
Florence Small itaatli bir tavırla bir iskemleye yerleşti. Farkında olmadan biraz rahatlamış, endişesi hafiflemişti. Polis merkezinin o yabancı, insanı korkutan havası da de-

ğişmiş gibiydi. Bunun yerini daha bilindik bir şey almıştı. Emir vermeye alışık birinin otoriter sesi.
Miss Marple, «Florence,» diye başladı. «Pamela'nın öldüğü gün bütün yaptıklarının öğrenilmesi gerek. Bu çok önemli. Bunu biliyorsun değil mi?»
Florence mırıldandı. «Evet, anlıyorum.»
«Tabii yardım edebilmek için de elinden geleni yapmak istiyorsun.»
Kızın gözlerinde tedbirli bir ifade belirdi. «Tabii.»
Miss Marple, «İnsanın bildiklerini saklaması suç sayılır,» dedi.
Kız, kucağına bıraktığı ellerini sinirli sinirli ovuşturdu. Bir iki kez yutkundu.
Miss Marple, «Tabii polisle karşılaştığın için korkuya kapıldın,» diye devam etti. «Bunu anlıyorum. Başlangıçta açık açık konuşmadığın için seni suçlu bulmalarından da korkuyorsun. Hatta belki de o gün Pamela'ya engel olmadığın için her şeyden seni suçlu tutacaklarını sanıyorsun. Ama cesur bir kız gibi hareket etmen ve her şeyi olduğu gibi açıklaman gerek. Bildiklerini söylemeye yanaşmazsan, o zaman gerçekten tehlikeli bir duruma düşersin. Pek tehlikeli bir duruma. Bu iğrenç bir suç sayılır ve insanı bu yüzden hapse bile atabilirler.»
«Ben... ben...»

Miss Marple sert bir sesle onun sözünü kesti. «Yalandan vazgeç, Florence! Bana her şeyi hemen anlat! Pamela alışverişe gitmiyordu. Öyle değil mi?»
Florence dudaklarını aralayarak, Miss Marple'a kesilmek üzere olan bir kuzu gibi baktı.
Miss Marple sordu. «Onun filmlerle ilgili bir işi vardı. Öyle değil mi?»
Florence'ın yüzünden hem rahatladığı, hem de müthiş bir hayranlık duyduğu anlaşılıyordu. Korkularından bir anda kurtularak, «Ah, evet!» diye inledi.
Miss Marple, «Tahmin etmiştim," dedi. «Şimdi bana ayrıntıları açıkla.»
— 147 —

Florence çabuk çabuk konuşmaya başladı. «Ah! O kadar endişeliydim ki! Anlayacağınız Pamela'ya hiç kimseye bir söylemeyeceğime dair söz vermiştim. Sonra... Pam'i arabanın içinde yanmış halde buldular. Çok feci bir şeydi bu. Öleceğimi sandım. Bana sanki suç bendeymiş gibi geldi. Ona engel olmalıydım. Ama doğrusu işin kötü bir yanı olabileceği aklıma bile gelmemişti. Sonra bana Pamela'nın o gün hqr zamanki gibi olup olmadığını sordukları zaman, düşünmeden, «Öyleydi...» dedim. Sonradan başka bir şey söylemedim tabii. Çünkü önce böyle konuşmuştum. Ayrıca benim bildiğim bir şey de yoktu. Gerçekten/Yalnızca Pam'in anlattıklarını biliyordum.»
«Pam sana ne anlattı?»
«Yoldan otobüs durağına giderken açıldı bana. Toplantıya gidiyorduk. Pamela bana sırrını saklayıp saklayamı-yacağımı sordu. Tabii saklarım,' dedim. Bana dilimi tutacağıma dair yemin ettirdi. Toplantıdan sonra Danemouth'a deneme filmi çevirmeye gidecekti! Bir film prodüktörüyle karşılaşmıştı. Adam yeni dönmüştü. Hollywood'dan. Belirli bir tip arıyordu. Pam'e de tam aradığı tipte bir kız olduğunu söylemişti. Ama Pam fazla ümitlenmemesi için de uyarılmıştı. Bir kimsenin fotoğrafı çekilmedikçe kesin bir şey söylenilemez.» demişti adam. «Belki resmi hiç de iyi çıkmıyordur. Filmdeki Berner tarzı bir rol. Bunun için çok genç biri gerek.» Filmde bir okul öğrencisi bir aktrisle yer değiştiriyor ve başarıya eri-şiyormuş. Pam de okul piyeslerinde rol alırdı. Çok yetenekliydi. Prodüktör, 'Rol yapabileceğini anlıyorum,' demişti. «Ama çok sıkı bir çalışma devresi geçireceksin. Bu işin eğlenceli, kolay bir şey olduğunu sanma. Bütün bunlara dayanabilecek misin?» Florence soluk almak için durdu.
Miss Marple sayısız roman ve filmlere konu olan bu hikâyeyi dinlerken midesinin bulandığını hissetmişti. Pamela Reeves'e da bütün diğer kızlara olduğu gibi yabancılarla konuşmaması söylenmişti herhalde. Ama film dünyasının göz kamaştırıcı yıldızlarına kim dayanabilirdi.
— 148 —
Florence sözlerine devam etti. «Adam son derece cid-diymiş. Deneme filmi başarılı olduğu takdirde bir anlaşma imzalayacaklarını söylemiş. «Ama sen çok genç ve deneyimsizsin. Onun için imzalamadan önce kontratı bir avukata okutursun,» demiş. «Ama bu sözlerimi sakın kimseye tekrarlayayım deme, olur mu?» Pamela'ya babasıyla annesinin bu işe itiraz edip etmeyeceklerini sormuş. Pam, «Herhalde ederler,» diye cevap vermiş. Prodüktör o zaman, «Tabii, senin gibi genç bir oyuncu seçildi mi, hep böyle bir sorun çıkar,» demiş. «Ama annenle babana bunun fevkalade bir fırsat olduğunu, ancak milyonda bir böyle bir şeyle karşılaşıldığını anlatınız. Herhalde o zaman yumuşarlar... Ama neyse. Buna daha zaman var. Önce denemenin sonucunu almalıyız. Ama başarısızlığa uğrarsan sakın düşkırıklığına kapılma.» Pam'e Holywood'u ve Vivien Leigh'i anlatmış. Onun birdenbire Londra'yı kendisine hayran ettiğini, bazan insanın böyle bir gecede üne kavuştuğunu söylemiş. Prodüktör, Lemville stüdyolarında çalışmak ve İngiliz filmciliğini canlandırmak için Hollywood'dan yeni gelmiş.»
Miss Marple başını salladı.
Florence, «Böylece her şey kararlaştırılmış,» diye devam etti. «Pamela, toplantıdan sonra Danemouth'a giderek, adamı otelinde bulacaktı. Prodüktör Pam'i alıp stüdyoya götürecekti. Danemouth'da küçük bir deneme stüdyoları olduğundan söz etmiş. Pam orada deneme filmini çevirecek ve ondan sonra otobüse binerek eve dönecekti. Annesine alışverişe çıkmış olduğunu söyleyebilirdi. Prodüktör, deneme filminin sonucunu ona birkaç gün sonra bildirecekti. Deneme filmi başarılı olduğu takdirde patron Bay Harmsteiter gelip Pam'in anne ve babasıyla konuşacaktı.

«Tabii bütün bunlar pek hoşuma gitti! Hasetten çatlıya-caktım neredeyse! Pam, toplantıda sakin sakin oturdu. Zaten yüzünden hiçbir şeyin anlaşılmadığını söylerdik daima. Sonra, bize Danemouth'da alışveriş edeceğini açıkladı. O arada da bana usulca göz kırptı.
«Onun yoldan uzaklaştığını gördüm.» Florence ağlama-

ya başladı. «Onu durdurmalıymışım. Ona engel olmalıymı-şım. Böyle bir şeyin doğru olmayacağını bilmeliydim. Durumu birine açıklamalıydım. Allahım! Keşke ölsem!»
«Haydi, haydi.» Miss Marpie kızın omzunu okşadı. «Üzülme. Kimse seni suçlayamaz. Durumu bana açıklamakla çok iyi ettin.»
Birkaç dakika çocuğu avutmaya çalıştı.
Beş dakika sonra ise hikâyeyi Başmüfettiş Harper'a tekrarlıyordu. Harper'ın yüzünde çok öfkeli bir ifade belirmişti.
«Kurnaz köpek! Ben ona gösteririm! Bu hikâye durumu değiştiriyor.»
«Evet, öyle.»
Harper yaşlı kadına yan yan baktı. «Buna şaşmadınız
mı?»
«Hayır, böyle bir şey beklemiyordum.»
Harper merakla, «Neden o kızı seçtiniz?» diye sordu. «Hepsinin de ödleri patlamış gibi bir halleri vardı. Ben aralarında hiçbir fark da göremedim.»
Miss Marpie usulca, «Sizin kızlar konusunda deneyiminiz yok. Yalan söyleyen kızlar konusunda... Oysa ben bu konuda çok deneyimtiğimdir. Hatırlarsanız. Florence yüzünüze bakıyor ve dimdik duruyordu. Tıpkı ötekiler gibi ayaklarını oynatıyordu. Ama o kapıdan çıkarken kendisine bakmadınız. Ben o anda Florence'ın bir şeyler gizlediğini anladım. Yalan söyleyenler, rahatladıklarını zamansız belli ederler. Hizmetçim Jabet de öyleydi. Bana ciddi ciddi pastayı farelerin yediğini anlatırdı. Fakat tam odadan çıkarken sevinçle gülerek kendini ele verirdi.»
Harper, «Size derin bir minnet duyuyorum,» dedi. Sonra da düşünceli bir tavırla ekledi. «Leville stüdyoları ha?»
Miss Marpie sesini çıkarmayarak, ağır ağır ayağa kalktı. «Korkarım artık gitmem gerek. Acele bir işim var. Size yardım edebildiğime seviniyorum.»
«Otele mi döneceksiniz?»
«Evet, eşyalarımı toplayacağım. Çabucak St. Mary Mead'e dönmeliyim. Orada yapılacak çok işim var.»

1
On Beşinci Bölüm
1
Miss Marpie salonun camlı kapılarından dışarı çıktı. Tertemiz bahçe yolunda sekerek ilerledi. Yan kapıdan, papazın evinin bahçesine girdi. Eve yaklaşarak misafir odasının penceresine vurdu.
Rahip çalışma odasında pazar vaazını. hazırlamakla meşguldü. Rahibin genç ve güzel karısı çocuğunun şöminenin önünde emekleyişini seyretmekteydi.
«Girebilir miyim, Griselda?»
«Ah, buyurun, Miss Marpie. Şu David'in haline bakın. Yalnız geri geri emekleyebildiği için çok öfkeleniyor. Bir yere erişmek istiyor. Çabaladıkça da büsbütün geri geri gidip kömür teknesine giriyor.»
«Pek güzel bir çocuk, Griselda.»
«Fena değil sanırım...» Genç anne, kayıtsız bir tavır takınmaya çalıştı. «Tabii onunla fazla ilgilenmiyorum. Bütün kitaplar bir çocuğun mümkün olduğu kadar yalnız başına bırakılması gerektiğini yazıyorlar.»
Miss Marpie, «Çok akıllılık ediyorsun, hayatım,» dedi. «Şey... Bu ara bir hayır kurumu adına eşya ve para toplayıp toplanmadığını soracaktım.»
Rahibin karısı ona hayretle baktı. Sonra da neşeyle, «Bir sürü kurum var,» dedi. «Daima böyle bu.» Parmaklarıyla saymaya başladı. «Kiliseyi Yenileme Fonu, St Gifes Misyonu, Kermes, Evli Olmayan Anneler Yardım Kurumu, İzci Gezintisi, El İşleri Gurubu, Derin Deniz Balıkçılarını Kalkındırma Kurumu...»
Miss Marpie, «Herhangi biri olur,» diye mırıldandı. «Elimde bir defter kapı kapı dolaşmak istiyordum... Tabii bana izin verirsen.»

«Yine ne işler karıştırıyorsunuz? Bu işin içinde bir iş ol-

duğu kesin. Benden size izin. Kermes'i bahane edin. O her zamanki korkunç şaseler, gülünç toz bezleri, iç sıkıcı çocuk elbiseleri ve bebek biçimindeki telefon örtüleri yerine para vermelerini çok isterdim.» Griselda konuğuyla birlikte camlı kapıya gitti. «Bana işin içyüzünü açıklayamazsınız herhalde?»
Miss Marple, «Daha sonra her şeyi açıklarım, hayatım,» diyerek hızla uzaklaştı.
Genç anne içini çekerek, şöminenin önüne döndü. Oğlunu yalnız bırakma ilkesine iyice uyduğunu belirtmek için de çocuğun karnına üç kez tos vurdu. David, Griselda'nın saçlarını yakalayarak, neşeli çığlıklar arasında genç kadının buklelerini çekiştirmeye başladı. Ondan sonra yerde yuvarlanmaya başladılar.
Tam o sırada kapı açıldı ve hizmetçi köyün en önemli şahsiyetinin geldiğini haber verdi. Üstelik adam çocuklardan da hoşlanmazdı.
«Hanımefendi burada.»
Griselda hemen doğrulup oturdu. Bir rahibin karısına yakışacak bir biçimde gururlu ve kendinden emin bir tavır takınmaya çalıştı.
Miss Marple elinde siyah kaplı bir defter köy yolunda hızla ilerliyordu. Deftere kurşunkalemle bazı adlar yazılmıştı. Yaşlı kadın dört yol ağzına gelince sola saptı. Mavi Domuz meyhanesinin önünden geçerek, villaya yaklaştı.
Bahçe kapısından girerek, ilerledi. Ön kapıya gidip tokmağı hızla vurdu.
Kapıyı ona Dinah Lee adlı sarışın genç kadın açtı. Her zamanki gibi dikkatle makyaj yapmamıştı. Hatta yüzü pişmiş gibi duruyordu. Zümrüt rengi bir kazak ve gri pantolon giymişti.

Miss Marple neşeli bir tavırla, «Günaydın,» dedi. «Bir dakika girebilir miyim?» Konuşurken içeri doğru ilerledi.
Bu yüzden de biraz şaşırmış olan Dinah Lee kendisini toplayacak zaman bulamadı. Miss Marple içeri girdi. «Çok teşekkür ederim.» Genç kadına dostça bir tavırla gülümseyerek, bambudan yapılmış bir iskemlenin kenarına dikkatle ilişti. Yine dostça bir tavırla, «Bu mevsime göre hava pek sıcak,» dedi. «Öyle değil mi?»
Miss Lee, «Evet, öyle,» diye cevap verdi. «Evet.» Ne yapacağını pek bilemediği için bir kutuyu açarak, konuğuna doğru uzattı. «Şey... sigara içer misiniz?»
«Çok teşekkür ederim ama sigara içmem. Ben yalnızca gelecek haftaki Kermes'e yardım edip etmeyeceğini öğrenmek için uğramıştım.»
Dinah Lee sanki yabancı dilde bir kelimeyi tekrarlıyor-muş gibi «Kermes....» dedi.
Miss Marple, «Rahibin evinde,» diye açıkladı. «Gelecek çarşamba.»
«A!» Miss Lee'nin ağzı bir karış açık kalmıştı. «Korkarım ben...»
«Hiç olmazsa ufak bir yardımda da bulunamaz mısınız? Örneğin beş şilin...» Miss Marple küçük defterini işaret etti.
«Ah... Şey... Bunu yapabilirim tabii.» Genç kadının rahatlamış olduğu anlaşılıyordu. Dönerek çantasını karıştırmaya başladı.
Miss Marple ise keskin gözleriyle çevresine bakmıyordu. «Şöminenin önüne halı koymamışsınız.»
Dinah Lee dönerek ona hayretle baktı. Yaşlı kadının kendisini dikkatle süzdüğünün farkındaydı. Ama bu onu yalnızca biraz sinirlendiriyordu, hepsi o kadar. Miss Marple de bunu farketmişti.
«Bu tehlikeli bir şeydir,» diye ekledi. «Kıvılcımlar uçar ve taban halısını yakar.»
Dinah, «Ne tuhaf bir ihtiyar,» diye düşündü. Ama sonra

¦ I
dostça bir tavırla mırıldandı. «Şöminenin önünde küçük bir halı vardı. Bilmiyorum nereye gitti.»
Miss Marple, «Herhalde şöyle uzun tüylü bir şey olmalı,» dedi.
Dinah, «Kuzu postu,» diye açıkladı. «Veya ona benzer bir şey.» Eğlenmeye başlamıştı. Pek tuhaf bir kadındı bu ih-tiyarcık. Parayı uzattı. «Buyurun.»
«Ah, teşekkür ederim, yavrum.»
Miss Marple parayı alarak defterini açtı. «Şey... Ne ad yazayım?»

Dinah'ın gözlerinde birdenbire sert ve öfke dolu bir anlam belirdi. «Dedikoducu cadı,» diye düşündü. «Buraya sırf bunun için geldi. Aklı sıra rezalet peşinde.»
Genç kadın kinci bir zevkle, açık açık, «Miss Lee,» dedi.
Miss Marple ona dikkatle bakıyordu. «Burası Bay Basil Blake'in villası değil mi?»
«Evet. Ve ben de Miss Dinah Lee'yim.» Başını geriye atmış, meydan okurcasına konuşmuştu. Mavi gözleri öfkeyle parlıyordu.
Miss Marple hâlâ gözlerini kırpmadan onu süzüyordu. «Belki küstahlık ettiğimi düşüneceksiniz ama... size bir öneride bulunabilir miyim?»
«Küstahlık ettiğinizi düşüneceğim. Hiçbir şey söylememeniz daha doğru olur.»
Miss Marple, «Ne olursa olsurr,» dedi. «Yine de konuşacağım. Size bu köyde kızlık adınızı kullanmaya devam etmenizi söyleyeceğim. Bunu önereceğim.»
Dinah ona hayretle bakakaldı. «Ne... ne demek istiyorsunuz?»
Miss Marple samimi bir tavırla, «Kısa bir süre sonra köyün anlayış ve iyi niyetine ihtiyacınız olacak,» diye cevap verdi. «Hakkında iyi şeyler düşünmeleri kocanız için de çok önemli. Eski kafalı kimselerin oturduğu köylerde evlenmeden birarada yaşayan çiftlere iyi gözle bakmazlar. Yanılmıyorsam sanki evli değilmişiniz gibi birarada yaşamak sizi çok
eğlendirdi. Böylece kimse yanınıza yaklaşmadı. Siz de her halde, 'yaşh cadılar' dediğiniz kimselerle konuşmak zahmetinden kurtuldunuz. Ama her şeye rağmen yaşlı cadılar da bazan işe yararlar.»
Dinah sordu. «Evli olduğunuzu nasıJ anladınız?»
Miss Marple bu işi pek basit buluyormuş gibi gülümsedi. «Ah, yavrum...»
Dinah diretti. «Ama nasıl anladınız? Yoksa... yoksa gidip Somerset House'daki kayıtlara mı baktınız?»
Miss Marple'ın gözlerinde bir an bir pırıltı beli rip kayboldu.» Somerset House?... Ah, hayır. Ama durumu tahmin etmek o kadar kolaydı ki. Bildiğiniz gibi köyde her şey çabucak duyulur. Şey... kavgalarınız daha ziyade yeni evlilere yakışacak gibi şeylerdi. Yani... evlenmeden birarada yaşayanlar bu şekilde kavga etmezlerdi. Biliyor musunuz, 'Bir insanın ancak onunla evliyseniz can alacak yerinden vurabilirsiniz,' derler. Ben bu sözün doğruluğuna inanırım. Arada yasal bir bağ olmadığı zaman insanlar daha dikkatli davranırlar. Kendi kendilerine, 'Her şey çok güzel, çok mutluyum,' derler. Kendilerini buna inandırmaya çalışırlar. Çünkü yaptıkları hareketi haklı çıkarmak zorundadırlar. Kavga etmeye cesaretleri yoktur. Ben evli çiftlerin kavga etmekten ve... ondan sonra da uygun şekilde barışmaktan... şey... büyük zevk aldıklarını fark-ettim.» Sustu gözlerinde neşeli ve müşfik bir pırıltı vardı.
«Şey, ben...» Dinah durakladı. Sonra da güldü. Oturup bir sigara yaktı. «Siz harikasınız!» Sonra sözlerine devam etti. Ama neden saygıdeğer bir çift olduğunuzu itiraf etmenizi istiyorsunuz?»
Miss Marple'in yüzünde ciddi bir ifade belirdi. «Çünkü kocanızı neredeyse cinayet suçuyla tutuklayacaklar.»
Dinah ona bakakaldı. Sonra da hayretle, «Basil?» dedi. «Cinayet? Şaka mı ediyorsunuz?»
\

«Hayır, kesinlikle. Gazeteleri görmediniz mi?»
Dinah soluğunu tuttu. «Yani... Majestik otelindeki kızı mı kasdediyorsunuz? Yani... onu Basil'in öldürdüğünü mü sanıyorlar?»
«Evet.»
«Ama saçma bu!»
Dışarıdan bir araba homurtusu aksetti. Sonra bahçe kapısı çarpılarak kapatıldı. Basil Blake sokak kapısını ardına dek açarak, içeri girdi. Elinde şişeler vardı. «Cinle vermut aldım. Sen...» Susarak hayretle iskemlesinde ciddi bir tavırla, dimdik oturan konuğa baktı.
Dinah soluk soluğa haykırdı. «O deli mi? Seni Ruby Keene'i öldürmekten suçlayacaklarını ve tutuklayacaklarını söylüyor.»
«Allahım!» Basil Blake'in elindeki şişeler kanepeye yuvarlandı. Genç adam sendeleyerek ilerledi. Bir koltuğu çekerek yüzünü avuçlarına gömdü. Tekrar tekrar, «Allahım... Allahım...» diyordu.

Dinah telaşla koşarak, genç adamı omuzlarından tuttu. «Basil bana bak! Doğru değil bu. Buna kesinlikle inanmam!»
Genç adam elini uzatarak, onu bileğinden yakaladı. «Teşekkür ederim, sevgilim.»
«Peki ama neden böyle düşünüyorlar... Sen o kızı tanımıyordun bile.. Öyle değil mi?»
Miss Marple, «Hayır,» dedi. «Tanıyordu.»
Basil öfkeyle bağırdı. «Sen sus, cadı! Dinah, sevgilim, dinle. Kızı pek tanımıyordum. Kendisiyle bir iki kez Ma-jestik'te karşılaştım. Yemin ederim, hepsi bu kadar.»
Dinah şaşkın şaşkın, «Anlıyamıyorum...» diye mırıldandı. «O halde senden neden kuşkulanıyorlar...»
Basil inledi. Ellerini gözlerine bastırarak sağa sola sallanmaya başladı.
Miss Marple, «Şöminenin önündeki halıyı ne yaptınız?» diye sordu.
Genç adam dalgın dalgın cevap verdi. «Çöp tenekesine attım.»

Miss Marple hiddetle homurdandı. «Budalalık etmişsiniz. Büyük bir budalalık: Herhalde halının tüylerinin arasında kızın elbiselerinden düşmüş olan payetler vardı.»
«Evet. Onları bir türlü temizleyemedim.»
Dinah haykırdı. «Neden söz ediyorsunuz siz?»
Basil somurtkan bir tavırla, «Onlara sor,» dedi. «Onun her şeyi bildiği anlaşılıyor.»
Miss Marple, «İsterseniz onları size ben anlatayım,» dedi. «Tabii benimki bir varsayım. Yanıldığım yerler olursa onları düzeltirsiniz, Bay Basil. Sanırım partide... şey... içkiyi fazla kaçırmıştınız. Karınızla şiddetli bir şekilde kavga ettiniz. Arabanıza binerek buraya geldiniz. Villaya kaçta vardığınızı bilmiyorum...»
Basil Blake öfkeyle, «Sabaha karşı ikide,» diye cevap verdi. «Önce Londra'ya gitmeye karar vermiştim. Ama dış mahallere erişince fikrimi değiştirdim. Dinah'ın peşimden buraya geleceğini düşündüm. Etraf iyice karanlıktı. Sokak kapısını açtım ve ışığı yaktım. O zaman... o zaman...» Yutkunarak sustu.
Miss Marple devam etti. «Bir kızın şöminenin önündeki halının üstünde yattığını gördünüz. Arkasında beyaz bir tuvalet vardı... ve boğulmuştu. O zaman kızı tanıyıp tanımadığınızı bilmiyorum tabii.»
Basil Blake başını çabucak salladı. «Hayır. O ilk bakıştan sonra hemen döndüm. Yüzü... şişmiş, morarmıştı. Öleli epey olmuştu. Ve kız burada... benim odamdaydı.» Titredi.
Miss Marple şefkatle, «Tabii kendinizde değildiniz,» dedi. «İçki içmiştiniz. Aklınız karışmıştı ve sinirleriniz de sağlam sayılmazdı. Paniğe kapıldınız sanırım. Ne yapacağınızı bilmiyordunuz...»
«Dinah neredeyse çıkagelir,» diye düşündüm. Beni burada, ölüyle birlikte bulacaktı. Ölü bir kızla. Belki de kızı benim öldürdüğümü sanacaktı. Sonra aklıma bir şey geldi. Bilmiyorum neden, o sırada bana bu pek parlak bir fikir gibi göründü. «Ölüyü yaşlı Bantry'nin kütüphanesine bırakırım,» diye düşündüm. «O ukala budala bana hep tepeden bakıyor.

Benim sanata fazla düşkün, kadınca tavırlı bir insan olduğumu düşünüyor. Ben ona gösteririm. O kendini beğenmiş yaşlı budala bu cezaya layıktır. Şöminesinin önünde genç bir kızın ölüsünü buldukları zaman pek gülünç duruma düşecek.» İçe dokunacak bir samimiyetle açıklamaya çalıştı. «O sırada bir hayli sarhoştum. Bu fikir de bana pek komik gözüktü. Yaşlı Bantry ve ölü bir sarışın.»
Miss Marple, «Evet, evet,» dedi. «Küçük Tommy Bond' da böyle bir şey düşünmüştü. Aşağılık duygusu vardı onda. Fazla hassastı. Öğretmeninin hep kendisiyle uğraştığını söylüyordu. Saatin içine bir kurbağa sakladı. Hayvan öğretmenin üstüne sıçradı.» Yaşlı kadın bir an durdu, sonra sözlerine devam etti. «Siz de aynı durumdaydınız. Ama tabii cesetler kurbağalardan çok daha önemlidir.»
Basil bir kez daha inledi. «Sabahleyin ayıldım tabii. Ve o zaman da ne yaptığımı anladım. Ödüm patladı. Sonra polis buraya geldi. Polis müdürü de Bantry kadar ukala ve kendini beğenmişti. Ondan çok korktum. Bunu, adama gayet kabaca davranarak saklamaya çalıştım. Tam o sırada Dinah geldi.»

Dinah pencereden baktı. «Bir araba geliyor... İçinde adamlar var.»
Miss Marple, «Polis sanırım,» dedi.
Basil Blake ayağa kalktı. Birdenbire sessizleşmiş, sakin bir tavır takınmıştı. Hatta gülümsüyordu da. «Demek başımız derde giriyor. Pekâlâ. Dinah, hayatım, soğukkanlılığını kaybetme. Hemen Sims'i bul. O aile avukatımızdır. Sonra anneme gidip ona evlendiğimizi açıkla. Korkma, annem kimseyi ısırmaz. Sakın üzülme. Kızı ben öldürmedim. Onun için sonunda iş düzelecek. Anlıyor musun sevgilim?»
Sokak kapısına vuruldu. Basil, «Buyurun,» diye seslendi.
Müfettiş Slack yanında bir adamla içeri girdi. «Siz Bay Basil Blake misiniz?»
«Evet.»
«Yanımda, bir tevkif müzekkeresi var. Sizi 21 Eylüi gecesi Ruby Keene'i öldürmekten suçluyoruz. Size ihtar ediyorum: söyleyeceğiniz herhangi bir şey ileride davanızda kul-

lanılabilinir. Şimdi lütfen benimle gelin. Size avukatınızla konuşmanız için izin de verilecek.»
Basil başını salladı. Dinah'a baktı ama ona dokunmadı. «Allahaısmarladık, Dinah.»
Müfettiş Slack, «Amma da soğukkanlı,» diye düşündü. Sonra eğilerek Miss Marple'ı selamladı. «Günaydın, efendim.» Bir yandan da kendi kendine, «Bu yaşlı kadın çok zeki,» diyordu. «Durumu hemen anlamış. Şöminenin önüne konulan halıyı ele geçirmemiz iyi oldu. Stüdyodaki araba parkının bekçisinden genç adamın oradan gece yarısı değil, saat on birde ayrıldığını öğrenmemiz de öyle. Bu adamın arkadaşlarının yalan söylemek istediklerini sanmıyorum. İyice içmişlerdi. Blake de ertesi gün onlara keskin bir tavırla partiden on ikide ayrıldığını açıklayınca, genç adama inandılar. Eh, katil ele geçti artık! Herhalde delinin teki o. Blake'i asmaz, Broadmoor'a kapatırlar sanırım. Önce Pamela Reeves adlı kızı öldürmüş. Herhalde kızı boğdu ve sonra arabayla taş ocağına götürdü. Sonra yürüyerek Danemotuh'a döndü. Yan sokaklardan birinde kendi arabasını alarak partiye gitti. Sonra yeniden Danemo-uth'a dönerek Ruby Keene'i alıp buraya getirdi. Kızı burada boğdu ve götürüp Bantry'nin kütüphanesine bıraktı. Herhalde o arada taş ocağındaki araba için endişelenmeye başlamıştı. Otomobiliyle oraya giderek, arabayı ateşe verdi. Ve sonra buraya döndü. Deli bu adam. Seks ve kan arzusu. Neyse ki bu kız kurtuldu. Adam sık sık kriz geçiriyor olmalı.»
Miss Marple'la yalnız kalan Dinah, yaşlı kadına döndü. Kim olduğunuzu bilmiyorum. Ama şunu iyice anlamalısınız. O Kızı Basil öldürmedi.»
Miss Marple, «Bunu biliyorum,» diye cevap verdi. «Katilin kim olduğunu bildiği gibi. Ama bunu kanıtlamak kolay olmayacak. Ama... demin söylediğiniz bir şey bana fikir verdi. Bunun yararı olacağını sanıyorum. Sizin sözleriniz

üzerine bulmaya çalıştığım bağın ne olduğunu anladım... Neydi o? Allah Allah...»

On Altıncı Bölüm

1

«Ben geldim Arthur!» Bayan Bantry çalışma odasının kapısını ardına kadar açarak, sanki kraliçenin gelişini ilan ediyormuş gibi bir tavırla konuşmuştu.
Bantry hemen yerinden fırlayarak, karısını öptü. Neşeyle, «Ah işte bu çok güzel!» diye bağırdı. Sözler çok uygun, tavrı da fevkaladeydi. Ama Bayan Bantry, Arthur'le yıllardan beri evliydi. Onun için de kocasının bu neşeli haline kanmadı.
Hemen, «Bir şey mi oldu?» diye sordu.
«Hayır, ne münasebet! Bir şey mi olması gerekiyordu Dolly?»
Bayan Bantry mırıldandı. «Aman, ne bileyim? Her şey pek garip değil mi?»
: Konuşurken mantosunu çıkarıp attı. Bay Bantry mantoyu alarak dikkatle kanepenin arkasına astı.
Her şey eskisi gibiydi. Ama bir bakıma değildi de. Bayan Bantry'e kocası zayıflayıp süzülmüş gibi geliyordu. Daha incelmiş, büsbütün kamburu çıkmıştı. Gözlerinin altında cepler belirmişti. Karısına da bakamıyordu.
Bay Bantry yine neşeyle, «E, Danemouth da eğlendin mi bari?» diye sordu.

«Ah, çok eğlendim! Keşke sen de gelseydin, Arthur.»
«Buradaki işleri bırakamazdım, hayatım. Bir sürü şey vardı.»
«Ama bu değişiklik sana iyi gelirdi! Sonra sen Jeffer-sonları da seversin.»
«Evet, evet, zavallı... İyi adamdır o. Pek büyük bir felakete uğramış.»
«Ben gittikten sonra neler yaptın bakayım?»
«Ah, fazla bir şey yaptım sayılmaz. Çiftliklere filan gittim.
Anderson'un evine yeni bir dam yaptırtacağız... Artık damın
tamir edilmesi olanaksız.»
«Radfordshire Belediye toplantısı nasıl geçti?»
«Şey... ben... şey... anlayacağın ben toplantıya gitme-
«Gitmedin mi? Ama sen o toplantıya başkanlık etmeyecek miydin?»
«Şey... Anlayacağın bir yanlışlık olmuş. Dolly. Bana, toplantıyı Thomson'un yönetmesine bir itirazım olup olmadığını sordular.
Bayan Bantry, «Anlıyorum...» dedi. Bir eldivenini çıkararak bile bile kâğıt sepetine attı. Kocası bunu almak için eğildi. Ama kadın sert bir sesle, «Bırak onu,» diyerek adama engel oldu. «Ben eldivenden nefret ediyorum.»
Bay Bantry ona endişeyle baktı.
Kadın sert sert, «Perşembe akşamı Duff'lara yemeğe gittin mi?» diye sordu.
«A, o yemek ertelendi. Ahçılar hastalanmış.»
Bayan Bantry homurdandı. «Budalalar... Peki, dün Taylor'lara gittin mi?»
Onlara telefon edip, kendimi iyi hissetmediğimi, kusuruma bakmayacaklarını umduğumu söyledim. Bunu anlayışla karşıladılar.
Bayan Bantry öfkeyle, «Ya, demek anlayışla karşıladılar.» diye söylendi. Masanın yanındaki koltuğa oturarak dalgın dalgın bahçe makasını aldı. Eldivenin tekinin parmaklarını teker teker makasla kesti.
«Ne yapıyorsun, Dolly?»
Bayan Bantry, «İçimden eşyaları tahrip etmek geliyor,»

dedi. "Ayağa kalkarak ekledi. «Yemekten sonra nerede oturacağız, Arthur? Kütüphanede mi?»
«Şey... Ah... Yok canım... Burası pek hoş... Sonra salon davar...»
Bayan Bantry, «Bana kalırsa kütüphanede oturmamız daha iyi olur,» dedi.
Kocasıyla göz göze geldiler. Bantry dikleşti. Onun da gözleri parlıyordu şimdi.
«Haklısın, yavrum. Kütüphanede oturacağız!»
Bayan Bantry öfkeyle içini çekerek telefonu kapattı. Miss Marple'ı iki kez aramış, hiçbir seferinde de bulamamıştı. Evde değildi Miss Marple.
Sabırsız bir kadın olan Bayan Bantry yenilgiyi kolay kolay kabul edeceklerden değildi. Sırayla rahibin evine, Bayan Price Ridley'e, Miss Hartnell'e, Miss Wertherby'e ve en son çare olarak da balıkçıya telefon etti. Balıkçı coğrafi konumu nedeniyle köyde kimin nerede olduğunu bilirdi.
Balıkçı, «Çok üzgünüm,» dedi. «Ama ben bu sabah Miss Marple'ı köyde hiç görmedim. Her zamanki gibi komşuları dolaşmadı o.»
Bayan Bantry sabırsız sabırsız, «Bu kadın nerede acaba?» diye bağırdı.
Arkasında biri saygıyla öksürdü. Uşak Lorrimer usulca, «Miss Marple'ı arıyordunuz sanırım, madam,» diye mırıldandı. «Kendisi şimdi bu tarafa doğru geliyor.»
Bayan Bantry dışarı fırladı. Ön kapıyı açarak, Miss Marple'ı heyecanla karşıladı. «Seni aramadığım yer kalmadı. Neredeydin?» Omzunun üzerinden baktı. Lorrimer usulca ortadan kaybolmuştu. «Durum feci! Herkes Arthur'ü dışlamaya başladı. Kocam sanki birkaç yıl birden yaşlanmış. Bir şeyler yapmamız gerek, Jane. Bir şey yapmalısın!»

Miss Marple, «Üzülme, Dolly,» dedi. Sesi bir tuhaftı.
Bay Bantry çalışma odasının kapısında belirdi. «Ah, Miss Marple, günaydın. İyi ki geldiniz. Karım deli gibi sağa sola telefon etmeye başlamıştı.»
Miss Marple, Bayan Bantry'nin peşi sıra çalışma odasına girerken, «Size haberi ben vereyim, dedim,» diye mırıldandı.
«Haber mi?»

«Basil Blake'i biraz önce tutukladılar. Ruby Keene'i onun öldürdüğünü ileri sürüyorlar.»
Bantry bağırdı. «Basil Blake!»
Miss Marple, «Ama katil o değil,» dedi.
Bay Bantry bu söze aldırmadı bile. Hatta belki de bu son sözleri duymamıştı bile. «Yani Blake o kızı boğdu sonra da alıp buraya mı getirdi? Cesedi benim kütüphaneme mi koydu?»
Miss Marple, «Cesedi sizin kütüphanenize o koydu,» diye cevap verdi. «Ama kızı öldüren Blake değil!»
«Saçma! Madem ölüyü kütüphaneme o koydu, demek ki kızı da yine o öldürmüştü. Bu ikisi birbirine bağlı.»
«Bağlı olması şart değil. Basil Blake, kızı kendi villasında ölü bulmuş.»
Bantry alay etti. «Pek güzel bir masal bu. İnsan bir ceset buldu mu hemen polise telefon eder. Normal bir şeydir bu. Tabii eğer dürüst bir insansa.»
Miss Marple, «Ah,» dedi. «Ama hepimizin sinirleri sizinki kadar sağlam değil, Bay Bantry. Siz eskilerdensiniz, sinirleriniz de çelik gibi. Yeni kuşak başka.»
Adam her zamanki fikrini açıkladı. «Hepsi de uyuşuk.» Miss Marple, «Bazılarının başından kötü şeyler geçmiş,» diye cevap verdi. «Basil Blake hakkında bir hayli şey öğrendim. Gönüllü itfayecilik yapmış. Hem de daha on sekiz yaşındayken. Yanan bir binaya girerek, arka arkaya dört çocuğu kurtarmış. Sonra köpeği almak için tekrar binaya girmiş. Oysa ona evin çökme olasılığı olduğunu da söylemişler. Basil tam içerideyken, dam çökmüş. Delikanlı enkazın altında kalmış, zorlukla kurtarmışlar. Ama göğsü fena halde

ezilmiş. Bir yıl kadar alçı içinde yatmak zorunda kalmış. Ondan sonra da uzun bir süre ayağa kalkamamış. İşte o sırada dekorasyonla ilgilenmeye başlamış.»
«Ah...» Bantry öksürdü ve burnunu sildi. «Ben... şey... benim bundan haberim yoktu.»
Miss Marple, «O bundan söz etmekten hoşlanmıyor,»
dedi.
«Şey... Aferin. Böyle olmalı. O delikanlının benim fark-etmediğim değerli ya.ıitui var demek. Ben onun serseriliğe meraklı olduğunu sanıyordum. Ayrıca askerlikten kaçtığına da karar vermiştim. Ne bileyim? İnsanın biri hakkında karar verirken çok dikkatli davranması gerek.» Bay Bantry'nin yüzünde mahcup bir ifade vardı. Sonra birdenbire yeniden öfkeleniverdi. «Ama o cinayeti neden benim üzerime attı?»
Miss Marple, «O cinayeti sizin üzerinize yıkmak niyetinde değildi,» dedi. «O buna daha çok bir şaka gözüyle bakıyordu. Anlayacağınız o sırada alkolün etkisindeydi.»
Bayan Bantry de bütün İngilizler gibi içkiyi fazla kaçıranlara karşı sempati duyardı. «Fitil gibiydi demek? Ah, bir insanın içkiliyken yaptığı hareketlere bakarak karar vermek doğru değildir. Ben de Cambridge'deyken bir gece bir şeyi almış ve bir yere koymuştum... Neyse... Ama bu bir hayli gürültüye sebep oldu.» Kahkahalarla gülmeye başladı. Sonra da birdenbire kendisini toplayarak ciddi bir tavır takındı. Şimdi dikkatle Miss Marple'ı süzüyordu. Gözleri zekâ ve dikkat doluydu. «Ama siz katilin Blake olmadığını düşünüyorsunuz sanırım. Öyle mi?»
«Bundan eminim.»
«Katilin kim olduğunu da biliyorsunuz galiba?»
Miss Marple başını salladı.
Bayan Bantry heyecanla haykırdı. «Ah, Jane ne harikulade değil mi?» Ama onun bu sözlerine aldıran olmadı.
Bay Bantry sordu. «E, asıl katil kim? Bunu bize açık-lamayacak .mısınız?
Miss Marple, «Bana yardım etmenizi istiyorum,» diye

cevap verdi. «Kalkıp Somerset House'a gitmemiz gerek. Orada katilin kim olduğunu daha da kesinlikle öğreneceğiz.»
On Yedinci Bölüm
1
Sir Henry'nin yüzünde ciddi bir ifade vardı. «Bu hoşuma gitmiyor.»

Miss Marple, «Bunun alışılmış şeylerden olmadığını biliyorum,» dedi. «Ama emin olmamız gerek, öyle değil mi? Shakespeare'in dediği gibi, 'iki katlı emin olmak...' Bence, Bay Jefferson razı olduğu takdirde...» •
«Ya Harper ne olacak? O da bu işe karışacak mı?
«Onun bu konuda fazla bilgisi olması kendi bakımından sıkıcı bir durum yaratabilir. Ama siz kendisine imada bulunabilirsiniz. Bazı belirli kimseleri göz hapsine aldırsın... Onların peşine adam taksın.»
Sir Henry ağır ağır, «Evet...» diye mırıldandı. «Bunun büyük yararı olur.»
Başmüfettiş Harper delici bakışlarla Sir Henry Clithe-ring'i süzüyordu. «Şunu iyice anlayalım, efendim. Bana bir imada mı bulunuyorsunuz?»
Sir Henry, «Ben size, arkadaşımın söylediği bir şeyi tekrarlıyorum. O bunu bana gizlice açıklamış da değil. Kendisi yarın, yeni bir vasiyetname hazırlatmak için Danemouth'da bir avukata gidecek.»
Başmüfettiş kalın kaşlarını çattı. «Bay Conway Jefferson, bunu damadıyla gelinine de açıklayacak mı?»

«Bu akşam açıklamak niyetinde.»
«Anlıyorum.» Başmüfettiş dolmakalemini masasına vuruyordu. «Anlıyorum...» diye yineledi. Sonra o keskin bakışlı gözlerini odadaki öbür insanların gözlerine dikti. «Demek Basil Blake aleyhindeki delilleri yeterli bulmuyorsunuz?»
«Siz buluyor musunuz?»
Başmüfettişin bıyığı titredi. «Ya Miss Marple?»
İki adam birbirlerine baktılar.
Sonra Harper, «Siz bu işi bana bırakın,» dedi. «Ben adamlarıma gereken talimatı veririm. Kötü bir şey olmayacak. Size bu bakımdan söz veriyorum.»
Sir Henry, «Bir şey daha var,» diye mırıldandı. Bir kâğıt parçasını açarak, bunu masanın üzerinden kaydırdı.
Bu sefer başmüfettişin o sakin hali kayboluverdi. «Demek böyle? Şimdi mesele tamamiyle değişti. Bunu nasıl buldunuz?»
Sir Henry, «Kadınlar oldum olası evliliklerle fazlaca ilgilenirler,» dedi.
Başmüfettiş başını salladı. «Özellikle yaşlı kızlar.»
Arkadaşı içeri girerken Conway Jefferson başını kaldırarak baktı. Haşin çehresinde bir gülümseme belirdi. «Onlara söyledim... Sükûnetle karşıladılar.»
«Onlara ne dedin?»
«'Ruby öldüğü için ona bırakmak niyetinde olduğum elli bin sterlinin bana kızı hatırlatacak bir şeye sarfedilmesini istiyorum,' dedim. 'Londra'da profesyonel dansözlük yapan kızların kalabileceği bir pansiyon açtıracağım...' Bence insan parasını bundan daha gülünç bir işe yatıramaz. Bu yalanımı yutmalarına şaştım. Sanki böyle bir şey yaparmışım gibi!» Düşünceli bir tavırla ekledi. «Biliyor musun o kız konusunda da pek aptalca davrandım. Gülünç bir bunak halini almaya başladığım belli. Bunu şimdi anlıyorum. Güzel bir kızcağızdı

o. Ama ben onda olmayan bazı şeyler gördüğümü sandım. Kıza sanki ikinci bir Rosamund'muş gibi davrandım/Renkleri benziyordu tabii. Ama ne kafaca, ne de yürekçe kızımın eşiydi. Bana şu kâğıdı versene... Çok ilgi çekici bir briç problemi var onda.»
Sir Henry aşağıya indi. Kapıcıya bir soru sordu.
«Bay Gaskell mi, efendim? Biraz önce arabasına binerek buradan ayrıldı. Londra'ya gitmek zorunda olduğunu söyledi.»
«Ah, anlıyorum. Bayan Jefferson nerede acaba?» «Bayan Jefferson, yatmaya çıktı, efendim.» Sir Henry salona baktıktan sonra balo salonuna da bir göz attı. Salonda Hugo McLean, kaşlarını çatmış, bilmece çözüyordu. Balo salonunda ise Josie, ter içinde kalmış olan şişman bir adama kahramanca gülümsüyor, bir yandan da ayağına basmaması için çevik adımlar atıyordu. Şişman adamın bu danstan pek memnun olduğu belliydi. Yorgun ve zarif Raymond ise kendisine hiç yakışmayan çok pahalı bk elbise giymiş olan, kirli kahverengi saçlı, ağzından soluk alan, cılız ve mariz bir kıza kavalyelik ediyordu.
Sir Henry usulca, «Çıkıp yatmalı...» diye mırıldandı. Ve yukarı gitti.
Saat üçe gelmişti. Rüzgâr kesilmişti. Ay, durgun denizi aydınlatıyordu. Conway Jefferson'un odasında, üst üste konmuş yastıklara dayanarak yatmış olan adamın ağır soluklarından başka ses duyulmuyordu.

Penceredeki perdeleri kımıldatacak rüzgâr yoktu... Fakat dalgalandılar bunlar... Perdeler bir an ayrıldı ve ay ışığında

bir siluet belirdi. Sonra perdeler yeniden kapandı. Oda yine eski sessizliğine büründü. Ama şimdi içeride biri daha vardı.
Bu yeni gelen usul usul yatağa yaklaştı. Jefferson hâlâ derin derin soluk alıyordu.
Hiç ses çıkmıyordu. Veya hafif bir gürültü duyulmaktaydı. Bir baş parmakla bir işaret parmağı Jefferson'un derisini yakalamak için uzanmıştı. Öbür elde ise enjektör hazır bekliyordu.
Sonra birdenbire gölgelerin arasından uzanan parmaklar enjektör tutan eli yakaladı. Öteki kol ise bu gece konuğunu sıkıca kavramıştı.
Heyecansız bir ses, kanunun sesi, «Hayır, olmaz,» dedi. «O enjektörü ben alacağım.»
Işıklar .yandı ve Conway Jefferson yattığı yerden öfkeyle Ruby Keene'in katiline baktı.

On Sekizinci Bölüm

1

Sir Henry Clithering, «Ben şimdi kendimi Sherlock Hol-mes'un Watson'unun yerine koyuyorum,» dedi. «Sizin yöntemlerinizi öğrenmek istiyorum, Miss Marple.»
Başmüfettiş Harper, «Ben de elinize ilk geçen ipucunun ne olduğunu öğrenmek istiyorum,» diye atıldı.
Albay Melchett başını salladı. «Yine başarıya eriştiniz! Şu işi başından anlatsanıza.»
Miss Marple en iyi gece elbisesinin mor ipek eteğini düzeltti. Kızardı. Gülümsedi. Pek utandığı belliydi. «Sir Henry' nin deyişiyle 'yöntemlerimi' pek amatörce bulacaksınız korkarım. İşin aslı şu. İnsanlar şu kötü dünyaya uymayacak kadar saflar ve karşılarındakine inanıyorlar. Buna polisler de dahil. Kendilerine söyleneni hemen kabul ediyorlar. Ben böyle değilimdir. Korkarım, ben oldum olası her şeyi kendi kendime kanıtlamaya çalışırım.»

Sir Henry, «Bu olayda da bazı şeyler tâ başlangıçta olduğu gibi kabul edildi,» diye sözlerine devam etti. Oysa yalnızca bilinen üzerinde durmak gerekirdi. «Benim farkettiğim gerçekler şunlardı: Kurban kız pek gençti. Tırnaklarını yiyordu. Ön dişleri biraz çıkıktı. Birçok kızın dişleri çocukluklarında tel takılmadığı takdirde böyle çıkık kalır. Çocuklar da bu tel konusunda çok yaramazdırlar. Büyüklerine farkettir-meden bunları çıkarıverirler...
«Ama neyse, konunun dışına çıkmayalım. Neredeydim? Ah, evet, ölmüş olan kıza bakarken ona acıdım. Genç bir hayatın yarıda kesilivermesi daima acıdır. Cesede bakarken, «Bu işi yapan çok kötü bir insanmış,» diye düşündüm. Tabii kızın Bay Bantry'nin kütüphanesinde bulunması insanın aklını karıştıran bir şeydi. Yani romanlara yakışacak bir şeydi bu. Gerçek'e benziyordu. Böylece ortaya yanlış bir tablo çıkıyordu. Katilin maksadı bu değildi. Tabii bu durum hepimizin de aklını bir hayli karıştırdı. Aslında katil, cesedi zavallı Basil Blake'in üzerine yıkmak istemişti. Bu olay ona, daha yakışırdı. Basil cesedi Bay Bantry'nin kütüphanesine bırakması her şeyi geciktirdi. Ve herhalde bu asıl katili de fena halde öfkelendirdi.
«Aslında o, polisin Bay Blake'den kuşkulanmasını istiyordu. Polis Danemouth'da araştırma yapacak ve Basil Blake'ın kızı tanıdığını öğrenecekti. Genç adamın, başka biriyle ilişkisi olduğu da ortaya çıkacaktı tabii. O zaman polis Ruby'nin buraya Basil Blake'e şantaj yapmaya veya buna benzer bir şey için geldiğini karar verecekti. Genç adamın kızı müthiş bir öfke krizi sırasında boğduğu sonucuna varacaklardı. Sıradan, çirkin, «gece kulübü» tipi diye tanımlayacağım bir cinayet!»
«Ama tabii her şey alt üst oldu. İlgiler, pek çabuk Jefferson ailesinin üzerinde toplandı. Ve belirli bir kimse buna çok kızdı.
«Size söylediğim gibi, ben çok fesat bir insammdır. Yeğenim Raymond bana kafamın bulaşık çukurundan farksız olduğunu söyler. Tabii şaka yollu ve sevgiyle. Victoria devrinde yetişen herkesin böyle olduğunu ileri sürer hep. Ben bu

konuda yalnız şunu söyleyebilirim: Victoria devrinde yetişenler insan doğasını iyi bilirlerdi.
«Dediğim gibi, böyle pis bir kafam olduğu için olaya hemen para açısından baktım. Yoksa kafama temiz mi demek gerek? Evet, para açısından. Kızın ölümü iki kişinin işine yarıyordu. Bu gerçeğe göz yummak olanaksızdı. Elli bin sterlin yabana atılmayacak bir miktardır. Özellikle para sıkıntınız varsa. Ve bu iki kişinin durumu böyleydi. Tabii ikisi de gayet hoş, nazik, iyi kimseler gibi gözüküyorlardı. İnsan onlardan birinin katil olacağına inanamıyordu. Ama böyle şeyler hiçbir zaman belli olmaz. Öyle değil mi?
«Sözgelimi Bayan Jefferson. Herkes ondan hoşlanıyordu. Ama genç kadının bu yaz iyice huzursuzlaştığı, sürdüğü hayattan bıktığı, tümüyle kayınperinin eline bakmaktan sıkıldığı anlaşılıyordu. Kayınpederinin fazla yaşamayacağını biliyordu. Çünkü doktor bunu kendisine söylemişti. Yani... gerçeği kabaca açıklarsak... durum iyi olacaktı. Bayan Jefferson oğluna çok düşkündü. Ve bazı kadınlar tuhaf bir biçimde, çocukları uğruna cinayet işlemenin adeta mubah olduğunu düşünürler. Ben böyle bir şeyle köyde de bir iki kez karşılaştım. Kadınlar, «Anlıyacağınız bunu Daisy için yaptım, Miss,» deyip duruyor ve bunun o çirkin hareketlerini hoş göstereceğini sanıyorlardı. Tuhaf bir düşünce tarzı...
«Tabii Bay Mark Gaskell, bence 'favori'ydi. Böyle sporculara özgü bir terim kullandığım için kusuruma bakmayın. Mark Gaskell kumarbazdı ve anladığım kadarıyla da iyi ahlaklı bir insan değildi. Ama yine de bazı nedenlerden dolayı cinayete bir kadının karışmış olduğuna inanıyordum.
«Dediğim gibi cinayet nedenini araştırırken, para bana çok önemli gözüktü. İşte bu yüzden de bu iki kişinin Ruby Keene öldüğü sırada başka yerde olduklarını kanıtlamaları beni sinirlendirdi.
«Ama kısa bir süre sonra o yanmış araba bulundu. İçinde Pamela Reeves'in cesedi vardı. O zaman durum açıklığa kavuştu. Bu yüzden sözünü ettiğim iki kişinin cinayet sırasında başka yerde olduklarını kanıtlamalarının da bir değeri kalmıyordu.

«Şimdi elimde tablonun iki parçası vardı. Her ikisi parça da inanılacak gibiydi ama birbirlerine uymuyorlardı bunlar. Aralarında bir bağ olması gerekiyordu. Ama ben bu bağı bulamıyordum. Cinayetle ilişkisi olduğunu bildiğim kimsenin cinayet işlemesi içinse görünürde bir neden yoktu.»
Miss Marple düşünceli düşünceli mırıldandı. «Budalalık etmişim. Dinah Lee olmasaydı bu meseleyi düşünemeyecektim bile. Somerset House! Evlilik! Kuşkulular listesine yalnızca Bay Gaskell'ı veya Bayan Jefferson'u yazmak yersizdi. Bir de evlilik sorunu vardı çünkü. Bu ikisinden biri evlendiği veya hiç olmazsa evlenmeye hazırlandığı takdirde, o zaman bu evlilikle ilgili diğer kimse de cinayete karışmış demekti. Örneğin Raymond, zengin bir kadınla evlenmesi olasılığı bulunduğunu düşünmüş olabilirdi. Bayan Jefferson'la çok ilgileniyordu o. Sorunum kadını o uyuşuk dul halinden Raymond'un şirinliği ve çekiciliği kurtardı. Genç kadına, Bay Jefferson'un kızıymış gibi davranmak yetiyordu. Ruth'la Naomi gibi... Ama hatırlarsanız, Naomi, Ruth'un uygun bir evlilik yapması için çok uğraşmıştır.
«Raymond'dan başka Bay McLean de vardı. Genç kadın ondan çok hoşlanıyordu. Sonuçta McLean'le evlenmesi olasılığı da vardı. Bay McLean zengin değildi. O malum gece de Danemouth yakınlarındaydı. Yani., cinayeti herhangi bir kimse işlemiş olabilirdi. Öyle değil mi?
«Tabii ben aslında durumu biliyordum. O kemirilmiş tırnaklara aldırmak mümkün değildi.»
Sir Henry, «Tırnaklar mı?» dedi. «Ama kızın bir tırnağı kırılmış, o da ötekilerini kesmemiş miydi?»
Miss Marple, «Saçma,» diye cevap verdi. «Kemirilmiş tırnaklarla, dibinden kesilmiş tırnaklar birbirlerinden çok farklıdır! Kızların tırnakları konusunda bilgisi olan bir kimse bunları birbirine kesinlikle karıştırmaz. Sınıfımdaki kızlara da her zaman söylediğim gibi ısırıp, kemirilen tırnaklar pek çirkin durur. O tırnaklar kaçınılmaz bir gerçekti aslında. Ve bunlar ancak bir anlama gelebilirdi. Bay Bantry'nin kütüphane-sindekiceset aslında Ruby Keene değildi.

«İşte bu da dikkatimizi cinayetle ilgisi olması gereken birinin üstüne çekiyor hemen, Jos/e'ye. Cesedi Josie teşhis etmişti. O ölünün Ruby Keene olmadığını biliyordu. Bilmesi gerekirdi bunu. Ama o ölünün Ruby Keene olduğunu söyledi. Josie çok şaşırmıştı. Cesedin orada bulunmasına hayret etmişti. Bunu hemen hemen belli de etti. Neden? Çünkü o cesedin aslında nerede bulunması gerektiğini biliyordu! Yani Basil Blake'in villasında bulunması gerektiğini. Basil'e dikkatimizi kim çekti? Josie. Kadın, Ruby'nin çantasına Basil Blake'in bir resmini usulca koyuvermişti. Ölü kıza karşı öyle yakıcı bir hiddet besleyen ve cesede bakarken bile bu öfkesini gizleyen kimdi? Josie! Kurnaz, becerikli hain, duygusuz ve paragöz, Josie.
«İşte her şeye hemencecik inanıldığını söylediğim zaman bunu kasdediyordum. Hiç kimse Josie'nin cesedin Ruby Keene olduğu iddiasına inanmazlık etmedi. Bu kimsenin aklına bile gelmezdi. Çünkü o sırada ortada genç kadının yalan söylemesi için bir neden yoktu. Daha doğrusu öyle gözüküyordu. Zaten işin 'neden' kısmı bizi hep engelledi. Josie'nin cinayetle bir ilişkisi olduğu belliydi. Ama Ruby'nin ölümü onun çıkarlarına aykırıymış gibi gözüküyordu. Ben, ancak Dinah Lee Somerset House'dan söz ettiği zaman aradaki bağı bulabildim.
«Evlilik! Mark Gaskell'la Josie evli oldukları takdirde her şey açıklığa kavuşacaktı. Artık Mark'la Josie'nin bir ay önce evlenmiş olduklarını biliyoruz. Bunu, Bay Jefferson ölünceye kadar gizli tutacaklardı.
«Olaylar dizisini ve planın nasıl uygulandığını izlemek gerçekten çok ilgi çekici oldu. Plan karışık ama yine de basitti. Önce zavallı çocuk, Pamela seçildi. Kıza, film bahanesiyle yaklaşıldı. Bir deneme filmi... Tabii zavallı yavrucak bu teklife dayanamadı. Özellikle Mark Gaskell öyle ikna edici bir biçimde konuşmuştu ki... Pamela otele geldi. Mark onu bekliyordu. Adam, kızı yan kapıdan içeri sokarak, onu Josie'yle tanıştırdı. Kadının, makyaj uzmanlarından biri olduğunu söyledi. Zavallı yavrucak! Düşündükçe fena oluyorum.
— 172 —
Pamela, Josie'nin banyosunda oturdu. Kadın onun saçlarının rengini açtı. Yüzünü boyadı. El ve ayak tırnakların? Jla sürdü. O sırada Pamela'ya bir uyku ilacı da verildi. Herhalde bu gazozlu dondurmaya karıştırılmıştı. Pamela kendinden geçti. Herhalde kızı, karşıdaki boş odalardan birine koydular. Bildiğiniz gibi o odalar haftada bir temizleniyordu.
«Akşam yemeğinden sonra Mark Gaskell arabasına binerek otelden ayrıldı. Genç adam, deniz kıyısına indiğini söyledi sonradan. Ama aslında arkasına Ruby'nin eski elbiselerinden biri giydirilmiş olan Pamela'yı Basil Blake'in villasına götürerek, kızı şöminenin önündeki halının üzerine yatırdı. Pamela baygındı ama sağdı. Mark onu elbisenin kemeriyle boğdu... Hoş bir şey değil bu. Pamela'nın hiçbir şey duymadan ölmüş olduğunu umarım. Açıkçası Mark'ın asılacağını düşündükçe seviniyorum... Adam Pamela'yı öldürdüğü sırada saat onu geçiyordu. Adam hızla otele döndü. Salona giderek ötekileri buldu. Hayatta olan Ruby Keene ise o sırada Raymond'la gösteri dansı yapıyordu.
«Herhalde Josie Ruby'e daha önceden talimat vermişti. Ruby, Josie'nin söylediklerini _yerine getirmeye alışıktı. Ona, kılığını değiştirmesi, Josie'nin odasına giderek beklemesi söylenmişti. Ruby'e de uyku ilacı verilmişti. Bu, kızın yemekten sonra içtiği kahveye karıştırılmıştı sanırım. Ruby'nin genç Bartlett'le konuşurken sık sık esnediğini unutmayın.
«Josie daha sonra 'Ruby'i aramak için' yukarı çıktı. Ama Josie'nin odasına yine Josie'den başka giren de olmadı. Kadın, Ruby'i orada öldürdü sanırım. Bir enjeksiyonla. Veya başının arkasına vurarak... Josie sonra aşağıya indi, Raymond'la dans etti, Jefferson'la Ruby'nin nerede olabileceğini konuştu ve sonra da yatmaya çıktı. Sabaha karşı Ruby'e Pamela'nın elbiselerini giydirdi. Kızı yan merdivenden aşağıya indirdi. O güçlü kuvvetli, kasları iyi gelişmiş bir kadın. Josie, George Bartlett'in arabasını aldı. Uç kilometre ötedeki taş ocağına gitti. Arabanın üzerine petrol dökerek tutuşturdu. Sonra da yürüyerek otele döndü. Herhalde zamanı da iyi ayarlamıştı. Sekizde veya dokuzda otele erişti. Ruby yü-
— 173 —
zünden endişelendiği için erken kalktığını da iddia etmeyi unutmadı.»
Albay Melchett, «Karışık bir plan,» dedi.
Miss Marple, «Bir dansın figürlerinden daha karışık değil,» diye cevap verdi.

«Herhalde.»
Miss Marple, «Josie, her şeye dikkat ediyordu,» dedi. «Tırnaklar arasındaki farkları bile gördü. İşte bu yüzden mahsus Ruby'nin tırnaklarından birini şalına takarak kırmayı başardı. Böylece Ruby'nin tırnaklarını dibinden kestiğini iddia edebilecekti.»
Harper, «Evet, her şeyi düşünmüş o,» diye başını salladı. «Ve sizin elinizdeki tek gerçek delil de bir okul öğrencisinin kemirilmiş tırnaklarıydı, Miss Marple,»
Miss Marple cevap verdi. «O kadar değil. İnsanlar çok konuşuyorlar. Mark Gaskell da fazla gevezelik etti. Ruby'den söz ederken, «Dişleri neredeyse boğazına kaçacaktı,» dedi. «Oysa Bay Bantry'nin kütüphanesinde bulunan kızın dişleri öne doğru çıkıktı.»
Conway Jefferson öfkeyle, «O son dramatik final sizin fikriniz miydi, Miss Marple?» diye sordu.
Miss Marple itiraf etti. «Evet, açıkçası benim fikrimdi. Emin olmak her zaman iyidir, Öyle değil mi?»
Conway Jefferson sert bir tavırla, «Evet,» dedi. «Emin olduğumuzu söyleyebiliriz.»
Miss Marple, «Mark'la Josie sizin yeni bir vasiyetname yapacağınızı öğrendikleri zaman,» diye açıkladı. «Muhakkak harekete geçeceklerdi. Buna mecburdular. Para yüzünden iki cinayet işlemişlerdi. Onun için ellerini üçüncü kez kana bulayabilirlerdi. Tabii Mark'tan hiç kimsenin kuşkulanmaması gerekiyordu. Bu yüzden adam Londra'ya gitti. Nerede olduğunu kesinlikle ispat edebilmek için ahbaplarıyla bir lokantada yemek yedi. Sonra bir gece kulübüne gitti. Cinayeti Josie işleyecekti. Hâlâ Ruby'i Basil Blake'in öldürdüğünü sanmalarını istiyorlardı. Bay Jefferson'un ise kalp sektesinden
İ
öldüğüne inanmalarını. Başmüfettiş bana enjektörde digitalin olduğunu söyledi. Bu koşullar altında bir doktor Bay Jefferson'un kalp sektesinden ölmesini normal karşılardı. Josie balkondaki taştan oyulmuş toplardan birini yerinden oynatmıştı. Daha sonra bunu aşağıya itecekti. Böylece de herkes Bay Jefferson'un gürültünün neden olduğu şok yüzünden öldüğünü sanacaktı.»
Melchett, «Kurnaz iblis,» diye homurdandı.
Sir Henry, «Daha önce sözünü etmiş olduğunuz üçüncü ölüm Conway Jefferson'unki olacaktı demek?» diye sordu.
Miss Marple başını salladı. «Hayır... Ben Basil Blake'i kasdetmiştim. Mümkün olsaydı onu astıracaklardı.»
Sir Henry, «Veya Broadmoor'a kapattıracakları,» diye ekledi.
Conway Jefferson homurdandı. «Rosamund'un ahlaksızın biriyle evlenmiş olduğunu biliyordum. Ama bunu kendi kendime bile itiraf etmeyi istemiyordum. Kızım ona delicesine aşıktı. Bir katile aşıktı! Her neyse... Kadın gibi onu da asacaklar. Mark'ın soğukkanlılığını kaybederek her şeyi itiraf etmesi iyi oldu.»
Miss Marple, «Josie'nin karakteri onunkinden güçlüydü.» dedi. «Zaten plan da onundu aslında. İşin tuhaf yanı Ruby'i buraya kendisi davet etmişti. Bay Jefferson'un Ruby'den hoşlanacağı ve kendi durumunu tehlikeye düşüreceği aklına bile gelmemişti.»
Jefferson, «Zavallı kızcağız...» diye mırıldandı. «Zavallı Ruby...»
Adelaide Jefferson'la Hugo McLean içeri girdiler. Bu gece bayağı güzel duruyordu Adelaide. Genç kadın Conway Jefferson'a yaklaşarak elini omzuna koydu. Kesik kesik soluk alarak, «Sana bir şey söylemek istiyorum Jeff,» dedi. «Hemen... Hugo'yla evleneceğiz.»
Conway Jefferson başını kaldırarak bir an ona baktı. «Yeniden evlenmenin zamanı gelmişti artık.» Sert sert konu-

şuyordu. «İkinizi de tebrik ederim. Ha, aklıma gelmişken, Addie. Ben yarın yeni bir vasiyetname hazırlayacağım.» Genç kadın başını salladı. «Ah, evet biliyorum.» Jefferson, «Hayır, bilmiyorsun işte,» dedi. «Sana on bin sterlin vereceğim. Geri kalan ise ben öldüğüm zaman Peter'e kalacak. Buna ne dersin, kızım?»

«Ah Jeff!» Adelaide'ın sesi titriyordu. «Çok iyisin!» «İyi bir çocuk o. Bana kalan şu kısa sürede onu sık sık görmek isterim.»
«Göreceksin tabii!»
Conway Jefferson düşünceli bir tavırla, «Peter cinayetlere çok meraklı,» diye mırıldandı. «Öldürülen kızın tırnağı var onda. Daha doğrusu öldürülen kızlardan birinin. Bundan başka tırnağa Josie'nin şalının bir parçası da takılmış. Böylece Peter, katil kadından da bir hatıra almış oluyor. Onun için de çok mutlu.»
Hugo'yla Adelaide, balo salonunun önünden geçiyorlardı. Raymond yanlarına geldi. Adelaide çabucak, «Sana bir haberim var,» dedi. «Evleniyoruz.»
Raymond'un yüzündeki gülümseme kusursuz sayılabilirdi. Cesur, düşünceli bir gülümsemeydi bu. Hugo'ya aldırmayarak genç kadının gözlerinin içine baktı. «Çok çok mutlu olacağını umarım.»
Genç kadınla Hugo uzaklaştılar. Raymond durmuş, arkalarından bakıyordu. Kendi kendine, «Hoş bir kadın,» dedi. «Çok iyi ve hoş bir kadın. Parası da olacaktı... Devonshire'lı Starr'lardan olduğumu yutturabilmek için o kadar da uğraştım... Aman neyse... Şansım yokmuş... Dans et, dans et, küçük bey.»
Ve Raymond, balo salonuna döndü...
SON
in ter»;
AGATHA CHRISTIE
'Polisiye romanları ölümsüzleştiren yazar'
Agatha Christie Cesetler Merdiveni
www.kitapsevenler.com
Merhabalar
Buraya Yüklediğim e-kitaplar Aşağıda Adı Geçen Kanuna İstinaden
Görme Özürlüler İçin Hazırlanmıştır
Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitapları Dinliyoruz
Amacım Yayın Evlerine Zarar Vermek Değildir
Bu e-kitaplar Normal Kitapların Yerini Tutmayacağından
Kitapları Beyenipte Engelli Olmayan Arkadaşlar Sadece Kitap Hakkında Fikir Sahibi Olduğunda
Aşağıda Adı Geçen Yayın Evi, Sahaflar, Kütüphane, ve Kitapçılardan Temin Edebilirler
Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çıkarım Yoktur Böyle Bir Şeyide Düşünmem
Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Şekilde Ticari Amaçlı Kullanılamaz
Bilgi Paylaştıkça Çoğalır
Yaşar Mutlu
Not: 5846 Sayılı Kanunun "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler " bölümünde yeralan "EK MADDE 11. - Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braill alfabesi ve benzeri 87matlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılamaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması
ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde deneme yayınına geçilmiştir.
T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem ve Otomasyon Dairesi Başkanlığı
Ankara
Bu kitaplar hazırlanırken verilen emeye harcanan zamana saydı duyarak
Lütfen Yukarıdaki ve Aşağıdaki Açıklamaları Silmeyin
www.kitapsevenler.com
Tarayan
Süleyman Yüksel
suleymanyuksel6@hotmail.com
Skype
suleymanyuksel6
Agatha Christie Cesetler Merdiveni